

**Uniwersytet
w Siedlcach**

Załącznik nr 1
do uchwały nr 66/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

**Ocena programowa
Profil ogólnoakademicki**

Raport samooceny

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

**Uniwersytet w Siedlcach
ul. Konarskiego 2, 08-110 Siedlce**

Nazwa ocenianego kierunku studiów: **Rolnictwo**

1. Poziom/y studiów: **studia pierwszego i drugiego stopnia**
2. Forma/y studiów: **studia stacjonarne/niestacjonarne**
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek¹:
rolnictwo i ogrodnictwo

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

TAK NIE

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. 2018 poz. 1818).

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów

OPIS EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Po ukończeniu studiów pierwszego stopnia na kierunku Rolnictwo absolwent posiada		
Symbol	WIEDZA (student zna i rozumie)	Odniesienie do charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-7 PRK – kod składnika opisu PRK dla Szkolnictwa Wyższego
K_W01	zna i rozumie w stopniu zaawansowanym teorię z zakresu nauk społecznych, przyrodniczych i nauk pokrewnych, a także zjawiska i procesy zachodzące w przyrodzie, powiązane z szeroko rozumianą działalnością rolniczą.	P6S_WG_PO
K_W02	zna i rozumie zagadnienia ekonomiki, organizacji i zarządzania produkcją rolniczą i gospodarstwem rolnym; zasady tworzenia i rozwoju indywidualnej przedsiębiorczości w rolnictwie i jego otoczeniu.	P6S_WK_PO P6S_WK_Inz
K_W03	zna w stopniu zaawansowanym i rozumie zasady produkcji rolniczej pozwalające w pełni wykorzystać potencjał przyrody; zna i rozumie znaczenie racjonalnej gospodarki nawozowej.	P6S_WG_PO P6S_WG_Inz
K_W04	zna i rozumie wagę jakości surowców pochodzenia roślinnego oraz metody ich oceny, zasady przechowywania produktów rolnych	P6S_WG_PO P6S_WG_Inz
K_W05	zna i rozumie pojęcia dotyczące ekologii i ochrony środowiska oraz potencjalne zagrożenia stanu środowiska wynikające z działalności rolniczej.	P6S_WG_PO
K_W06	zna i rozumie rolę techniki rolniczej oraz zagadnienia związane z eksploatacją maszyn i urządzeń.	P6S_WG_PO P6S_WG_Inz
K_W07	zna i rozumie w zaawansowanym stopniu problemy nowoczesnej uprawy, hodowli i ochrony roślin.	P6S_WG_PO
K_W08	zna i rozumie problemy żywienia i użytkowania zwierząt gospodarskich.	P6S_WG_PO P6S_WG_Inz
K_W09	zna i rozumie w stopniu zaawansowanym problemy funkcjonowania i rozwoju obszarów wiejskich oraz kształtowania krajobrazu rolniczego.	P6S_WG_PO
K_W10	zna i rozumie zagadnienia z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego. Zna etyczne uwarunkowania różnych form działalności zawodowej. Zna podstawowe dylematy współczesnej cywilizacji oraz zasady BHP i ergonomii.	P6S_WK_PO
K_W11	zna i rozumie normy i reguły prawne, organizacyjne, finansowe i społeczne dotyczące funkcjonowania organizacji o różnych strukturach i formach organizacyjno-prawnych. Zna i rozumie zasady funkcjonowania podmiotów w gospodarce rynkowej oraz zależności występujące między nimi.	P6S_WG_PO P6S_WK_PO
UMIĘTNOŚCI (student potrafi:)		
K_U01	potrafi korzystać z dostępnych źródeł informacji, dokonywać ich analizy pod kątem przydatności w produkcji rolniczej.	P6S_UW_PO P6S_UW_Inz
K_U02	potrafi zaprezentować własne poglądy w formie werbalnej i pisemnej; rozumie i interpretuje poglądy innych.	P6S_UK_PO

K_U03	potrafi posługiwać się metodami analitycznymi i statystycznymi do opisu i analizy zjawisk zachodzących w rolnictwie.	P6S_UW_PO P6S_UW_Inz
K_U04	potrafi stosować właściwe technologie chowu zwierząt.	P6S_UW_PO
K_U05	potrafi wykonywać proste ekspertyzy i projekty dotyczące szeroko rozumianego rolnictwa.	P6S_UW_PO P6S_UW_Inz
K_U06	potrafi analizować mechanizmy regulujące procesy fizjologiczne i biochemiczne w roślinach oraz posługiwać się technikami mikrobiologicznymi w produkcji rolniczej.	P6S_UW_PO
K_U07	potrafi zastosować właściwą agrotechnikę w produkcji roślinnej; potrafi efektywnie zastosować odpowiednią technologię produkcji z wykorzystaniem nowoczesnych maszyn i urządzeń.	P6S_UW_PO P6S_UW_Inz
K_U08	potrafi prowadzić produkcję rolniczą zgodnie z zasadami BHP, kodeksem dobrej praktyki rolniczej oraz właściwie korzystać z zasobów informacji patentowej.	P6S_UW_PO P6S_UO_PO P6S_UK_PO
K_U09	potrafi identyfikować zagrożenia biologiczne wynikające z prowadzonej działalności rolniczej; potrafi dokonać właściwej oceny zagrożeń i zaplanować działania je ograniczające.	P6S_UW_PO P6S_UW_Inz
K_U10	potrafi posługiwać się miernikami społeczno-ekonomicznymi i zastosować rachunek ekonomiczny w działalności gospodarczej i rolniczej. Potrafi przygotować dokumentację potrzebną do pozyskiwania funduszy niezbędnych do prowadzenia i rozwoju różnych form działalności.	P6S_UW_PO
K_U11	potrafi planować i organizować pracę własną oraz zespołu pracowniczego, samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie.	P6S_UU_PO P6S_UO_PO
K_U12	posługuje się co najmniej jednym językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, potrafi przygotować ustne i pisemne opracowanie tematyczne.	P6S_UK_PO
KOMPETENCJE SPOŁECZNE (student jest gotów do)		
K_K01	jest gotów do stałego aktualizowania wiedzy kierunkowej oraz podnoszenia kompetencji zawodowych; rozumie potrzebę kreatywności i przedsiębiorczości w sektorze rolniczym; jest gotów do prowadzenia konsultacji społecznych w zakresie planowania i realizacji inwestycji rolniczych.	P6S_KO_PO
K_K02	jest gotów do wypełniania zobowiązań, odpowiedzialnej pracy własnej oraz podporządkowania się zasadom pracy w zespole i ponoszenia odpowiedzialności za wspólnie realizowane zadania.	P6S_KO_PO
K_K03	jest gotów do przestrzegania zasad „Dobrej Praktyki Rolniczej” i zasad etyki zawodowej oraz krytycznego oceniania swojej wiedzy.	P6S_KR_PO P6S_KK_PO
K_K04	jest gotów do zapewnienia odpowiednich warunków pracy w produkcji rolniczej oraz przestrzegania zasad BHP.	P6S_KR_PO
OPIS EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Po ukończeniu studiów drugiego stopnia na kierunku Rolnictwo absolwent posiada		
Symbol	WIEDZA (student zna i rozumie)	Odniesienie do charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 7 PRK – kod składnika opisu PRK dla Szkolnictwa Wyższego

K_W01	zna i rozumie w stopniu pogłębionym problematykę z zakresu nauk przyrodniczych i nauk pokrewnych, niezbędną do zrozumienia zjawisk i procesów zachodzących w przyrodzie, powiązanych z szeroko rozumianą działalnością rolniczą.	P7S_WG_PO
K_W02	zna i rozumie zasady prowadzenia badań rolniczych, interpretacji wyników oraz wdrażania wyników badań do praktyki rolniczej.	P7S_WG_PO P7S_WG_Inz
K_W03	zna i rozumie w stopniu pogłębionym ideę zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich, problematykę procesów kształtowania i ochrony środowiska.	P7S_WK_PO P7S_WG_Inz
K_W04	zna i rozumie w stopniu pogłębionym ekonomiczne i prawne zagadnienia związane z produkcją rolniczą, funkcjonowaniem rynku rolnego, zarządzaniem gospodarstwem rolnym. Zna i rozumie specyfikę rozwoju przedsiębiorczości w sektorze rolnictwa i jego otoczeniu.	P7S_WK_PO P7S_WK_Inz
K_W05	zna i rozumie kierunki zmian w postępie biologicznym, jego wykorzystanie w zwiększaniu produktywności roślin dla celów żywieniowych oraz znaczenie nowych odmian roślin uprawnych w produkcji rolniczej.	P7S_WG_PO P7S_WG_Inz
K_W06	zna i rozumie problematykę z zakresu biotechnologii i inżynierii genetycznej.	P7S_WG_PO P7S_WG_Inz
K_W07	zna i rozumie w stopniu pogłębionym znaczenie technologii uprawy, ochrony roślin i stosowania właściwej techniki rolniczej w produkcji roślinnej. Zna i rozumie metody przetwórstwa płodów rolnych.	P7S_WG_PO P7S_WK_Inz
K_W08	zna i rozumie zasady funkcjonowania instytucji, przedsiębiorstw i rynków związanych z sektorem rolniczym w kraju i na świecie. Zna i rozumie w stopniu pogłębionym zasady działalności instytucji finansowych świadczących usługi na rzecz rolnictwa.	P7S_WK_PO
K_W09	zna i rozumie w stopniu pogłębionym pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego.	P7S_WG_PO
UMIĘTNOŚCI (student potrafi)		
K_U01	potrafi pozyskiwać informacje z różnych źródeł, dokonywać ich analizy i krytycznej oceny, potrafi samodzielnie zaplanować i przeprowadzić eksperyment naukowy, zebrać dane i dokonać ich analizy oraz prezentować własne poglądy w różnych formach, prowadzić twórczą dyskusję dla osiągnięcia wspólnego stanowiska.	P7S_UW_PO P7S_UK_PO P7S_UW_Inz
K_U02	potrafi prowadzić badania z wykorzystaniem odpowiednich metod analizy instrumentalnej za pomocą odpowiednich zestawów pomiarowych, potrafi zinterpretować otrzymane wyniki.	P7S_UW_PO P7S_UW_Inz
K_U03	potrafi ocenić stan i zagrożenia środowiska wynikające z szeroko rozumianej działalności rolniczej.	P7S_UW_PO
K_U04	potrafi planować rozwój obszarów wiejskich w oparciu o procesy ekonomiczne, społeczne i środowiskowe.	P7S_UW_PO
K_U05	potrafi wdrażać osiągnięcia postępu biologicznego w różnych technologiach uprawy i ochrony roślin.	P7S_UW_PO P7S_UW_Inz
K_U06	potrafi podjąć właściwe działania w kierunku pozyskania funduszy, przeanalizować oferty rynków finansowych i doradczych świadczących usługi na rzecz rolnictwa, posługiwać się miernikami społeczno-ekonomicznymi, potrafi zastosować rachunek ekonomiczny i zasady prawne w podejmowaniu decyzji dotyczących produkcji rolniczej.	P7S_UW_PO

K_U07	potrafi kierować pracą zespołu oraz zaplanować własne uczenie się przez całe życie.	P7S_UO_PO P7S_UU_PO
K_U08	potrafi posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego z uwzględnieniem zagadnień specjalistycznych.	P7S_UK_PO
K_U07	potrafi kierować pracą zespołu oraz zaplanować własne uczenie się przez całe życie.	P7S_UO_PO P7S_UU_PO
KOMPETENCJE SPOŁECZNE (student jest gotów do:)		
K_K01	jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i umiejętności, stałego aktualizowania wiedzy kierunkowej oraz podnoszenia kompetencji zawodowych; jest gotów do inspirowania i organizowania procesu uczenia się innych osób.	P7S_KK_PO P7S_KR_PO
K_K02	jest gotów do odpowiedzialności za pracę własną oraz podporządkowania się zasadom pracy w zespole i ponoszenia odpowiedzialności za wspólnie realizowane zadania.	P7S_KR_PO
K_K03	jest gotów do zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej, zasad „Dobrej Praktyki Rolniczej”	P7S_KR_PO P7S_KO_PO
K_K04	jest gotów do przestrzegania zasad ochrony środowiska rolniczego; jest gotów do prowadzenia konsultacji społecznych oraz kreatywnego i przedsiębiorczego działania w sektorze rolniczym i ponoszenia ryzyka produkcyjnego i ekonomicznego wynikającego z działalności rolniczej.	P7S_KR_PO

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Jacek Sosnowski	prof. dr hab./Dziekan Wydziału Nauk Rolniczych
Krzysztof Pakuła	dr hab./profesor uczelni/Dyrektor Instytutu Rolnictwa i Ogrodnictwa
Robert Rosa	dr hab./profesor uczelni/Zastępca Dyrektora Instytutu Rolnictwa i Ogrodnictwa
Beata Wiśniewska - Kadżajan	dr hab./profesor uczelni/Przewodnicząca Zespołu ds. programów studiów w Instytucie Rolnictwa i Ogrodnictwa
Elżbieta Radzka	dr hab./profesor uczelni/ Koordynator kierunku Rolnictwo w Instytucie Rolnictwa i Ogrodnictwa
Andrzej Wysokiński	dr hab./profesor uczelni/Przewodniczący Zespołu ds. jakości kształcenia na Wydziale Nauk Rolniczych
Sylwia Mazurek	mgr/Kierownik Dziekanatu Wydziału Nauk Rolniczych

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	3
Skład zespołu przygotowującego raport samooceny	6
Wskazówki ogólne do raportu samooceny	8
Prezentacja uczelni	9
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim	10
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	10
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	16
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	19
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	24
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	26
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	29
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	32
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	37
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	43
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	45
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	50
Część III. Załączniki	52
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	52
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających	63

Wskazówki ogólne do raportu samooceny

Raport samooceny przygotowywany przez uczelnię jest jednym z podstawowych źródeł informacji wykorzystywanych przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w procesie oceny programowej. Jego głównym celem jest prezentacja koncepcji i programu studiów, uwarunkowań jego realizacji oraz miejsca i roli kształcenia w otoczeniu społecznym i gospodarczym, w odniesieniu **do szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia** określonych w załączniku do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, a także refleksja nad stopniem spełnienia tych kryteriów.

Istotnymi cechami raportu samooceny jest analityczne i autorefleksyjne podejście do prezentowanych w nim treści oraz poparcie przedstawianych w raporcie aspektów programu studiów i jego realizacji specyficznymi przykładami stosowanych rozwiązań, ze szczególnym uwzględnieniem wyróżniających je cech oraz dobrych praktyk. Raport powinien być zwięzły. W części I jego objętość nie powinna przekraczać 40 000 znaków.

We wzorze raportu samooceny zawarte zostały wskazówki mówiące o tym, co warto rozważyć i do czego odnieść się w raporcie. Zwrócono w nich uwagę na te elementy, odpowiadające szczegółowym kryteriom oceny programowej i przyjętym standardom jakości, do których odniesienie się umożliwi dokonanie pełnej samooceny, a następnie przeprowadzenie rzetelnej oceny przez zespół oceniający PKA.

Wskazówek tych nie należy traktować jako obligatoryjnych dla uczelni przygotowującej raport samooceny. Uczelnia w samoocenie każdego kryterium ma prawo w pełni autonomicznie przedstawiać kluczowe czynniki uwiarygadniające jego spełnienie. Wyłącznym celem wskazówek jest pomoc w zrozumieniu istoty każdego z kryteriów, wskazanie informacji najważniejszych dla procesu oceny oraz zainspirowanie do formułowania pytań, na które warto poszukiwać odpowiedzi w procesie samooceny i opracowywania raportu, a także w celu doskonalenia jakości kształcenia na ocenianym kierunku.

Należy pamiętać, że zgodnie z § 17 ust. 3 statutu PKA z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., Uczelnia powinna opublikować raport samooceny na swej stronie internetowej przed wizytacją zespołu oceniającego.

Prezentacja uczelni

Uniwersytet w Siedlcach (UwS) jest uczelnią publiczną stanowiącą integralną część narodowego systemu edukacji i nauki. Jest ważnym ośrodkiem naukowym, artystycznym i kulturotwórczym oraz liderem edukacji w regionie. Powołany został w 1969 roku. W swojej historii pięciokrotnie zmieniał swój status i nazwę. Na mocy art. 39 pkt 2 ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r., poz. 1672), z dniem 1 października 2023 r. Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach otrzymał nową nazwę – Uniwersytet w Siedlcach. W ramach Uniwersytetu funkcjonuje sześć wydziałów: Wydział Nauk Humanistycznych, Wydział Nauk Społecznych, Wydział Nauk Ścisłych i Przyrodniczych, Wydział Nauk Rolniczych, Wydział Nauk Medycznych i Nauk o Zdrowiu oraz Wydział Sztuki. Od 2019 r. prowadzone jest kształcenie w Szkole Doktorskiej, obecnie w 10 dyscyplinach naukowych, w tym w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo. Uniwersytet w Siedlcach ponad ćwierć wieku temu jako pierwsza w Polsce wprowadziła dla studentów z niepełnosprawnościami integracyjny system kształcenia na poziomie wyższym. W Uczelni od wielu lat funkcjonuje Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami, które z wielkim powodzeniem realizuje misję wspierania tej grupy studentów.

Tradycje kształcenia na poziomie wyższym i prowadzenia działalności naukowej na Wydziale Nauk Rolniczych sięgają 1977 roku. W jego strukturze funkcjonują obecnie dwa instytuty: Rolnictwa i Ogrodnictwa oraz Zootechniki i Rybactwa. Na Wydziale prowadzone jest kształcenie na poziomie studiów pierwszego stopnia (kierunek Rolnictwo, Agroleśnictwo, Gospodarka przestrzenna, Zarządzanie i produkcja żywności, Zoopsychologia z animaloterapią, Zootechnika) i drugiego stopnia (kierunek Rolnictwo, Gospodarka przestrzenna, Zoopsychologia z animaloterapią, Zootechnika).

Kierunek Rolnictwo jest obecny w ofercie dydaktycznej Wydziału od roku akademickiego 1977/1978. Jednostką odpowiedzialną za realizację programu studiów na tym kierunku rolnictwo jest Instytut Rolnictwa i Ogrodnictwa.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Koncepcja kształcenia na kierunku Rolnictwo jest zgodna z dziedziną nauk rolniczych, dyscypliną naukową: rolnictwo i ogrodnictwo – 100% i profilem ogólnoakademickim. Po przeprowadzonej w roku akademickim 2018/2019 akredytacji na kierunku Rolnictwo na wniosek Dziekana Wydziału Agrobiotechnologii i Nauk o Zwierzętach (obecnie Nauk Rolniczych), w ramach doskonalenia programu studiów, Uchwałą nr 88/2021 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach z dnia 28 kwietnia 2021 roku w sprawie ustalenia zmian w efektach uczenia się i programach studiów pierwszego i drugiego stopnia dla kierunku Rolnictwo (https://bip.ires.pl/gfx/ap/files/Prawo/Uchwały_2021/US-088-21.pdf) oraz Obwieszczeniem Rektora Nr 7 z dnia 27 stycznia 2023 r. o sprostowaniu omyłek w programach studiów pierwszego i drugiego stopnia dla kierunku Rolnictwo, stanowiących załączniki Nr 1 i 2 do Uchwały Nr 88/2021 Senatu UPH z dnia 28 kwietnia 2021 r. (<https://bip.ires.pl/gfx/ap/files/Prawo/OR-2023/O-007-23.pdf>) ustalono zmiany

w efektach uczenia się i programach studiów dla kierunku Rolnictwo - studia pierwszego i drugiego stopnia. Wydział Nauk Rolniczych realizuje od roku akademickiego 2021/2022 nowy program studiów na ocenianym kierunku - Rolnictwo, który umożliwia studentom osiągnięcie efektów uczenia się w oparciu o wewnętrzny system zarządzania jakością kształcenia w Uniwersytecie w Siedlcach (Uchwałą nr 133/2023 Senatu z dnia 24 maja 2023 roku w sprawie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia (https://bip.ires.pl/gfx/ap/files/Prawo/Uchwały_2023/US-133-23.pdf)).

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku Rolnictwo w pełni wpisują się w Misję i strategię rozwoju Uniwersytetu w Siedlcach do roku 2026

(https://www.uph.edu.pl/images/UPH_2021/pliki_pdf/dzial_rozwoju/dostepne_cyfrowo/Strategia_Uniwersytetu_do_roku_2026_dc.pdf; Uchwała Senatu 74/2019 z dnia 8 maja 2019 roku). Do zasadniczych celów Uniwersytetu w Siedlcach należy wysoka jakość kształcenia i zapewnienie studentom jak najlepszych warunków do zdobywania wiedzy i umiejętności w perspektywie przyszłej pracy zawodowej. Jej realizacja znajduje swoje uwarunkowania w historii uczelni, jej lokalizacji, a także własnego potencjału naukowo-badawczego. Wydział ma silne i dobrze ukształtowane związki z regionem, umożliwiające wspomaganie potrzeb gospodarczo-społecznych i kulturowych regionu. Koncepcja kształcenia na kierunku Rolnictwo wychodzi naprzeciw zgłaszanym potrzebom społeczeństwa. Kierunek wpisuje się w ofertę edukacyjną, która odpowiada potrzebom nowoczesnego rolnictwa, gospodarki i rynku pracy. Zdobyte umiejętności można wykorzystać na płaszczyźnie współpracy z przemysłem rolno-spożywczym, firmami zajmującymi się kompleksową obsługą rolników, instytucjami poradnictwa rolniczego, firmami ubezpieczeniowymi, specjalistycznymi laboratoriami oraz do prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Koncepcja kształcenia na kierunku Rolnictwo została wypracowana w toku konsultacji z grupą interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Grono interesariuszy wewnętrznych stanowi kadra naukowo-dydaktyczna Instytutu Rolnictwa i Ogrodnictwa, którzy mają możliwość wyrażania swoich opinii na temat oferty dydaktycznej, uczestnicząc w posiedzeniach Zespołu ds. Programów studiów, Wydziałowego Zespołu ds. jakości kształcenia oraz opiniującej programy studiów senackiej komisji ds. jakości kształcenia. Kształtowanie oferty edukacyjnej jednostki przebiega we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi. Bezpośredni głos w dyskusji dotyczącej koncepcji kształcenia mają osoby z zewnątrz, tj. właściciele i pracownicy firm z sektora rolnego oraz instytucji oświatowych, samorządowych, badawczo-rozwojowych. Wchodzi ona w skład Rady Interesariuszy przy Instytucie Rolnictwa i Ogrodnictwa (Decyzja nr 5/2022 Dziekana Wydziału Agrobiotechnologii i Nauk o Zwierzętach z dnia 15 lutego 2022 roku, Decyzja nr 13/2024 Dziekana Wydziału Nauk Rolniczych Uniwersytetu w Siedlcach).

Koncepcja kształcenia na kierunku Rolnictwo jest w ścisłym związku z badaniami prowadzonymi w Instytucie Rolnictwa i Ogrodnictwa. Wydział Nauk Rolniczych prowadzi działalność naukową w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo, a także posiada uprawnienia do nadawania stopnia doktora nauk

rolniczych i doktora habilitowanego w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo. Pracownicy ocenianego kierunku studiów prowadzą badania naukowe głównie w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo, są autorami lub współautorami publikacji w wysoko punktowanych czasopismach naukowych z listy JCR i innych. W latach 2019-2024 pracownicy Instytutu Rolnictwa i Ogrodnictwa opublikowali 393 artykułów w czasopismach; 8 to książki autorskie; 6 to książki redagowane; 75 stanowią rozdziały w monografiach; 8 patenty i 13 prac o charakterze doniesień naukowych w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo (<https://bazawiedzy.uws.edu.pl/info/domain/UPH91ff07c946e341908a4e7624f7b4c78a?r=publication&tab=publications&title=Profil%2Bdyscypliny%2Bnauki%2B%25E2%2580%2593%2Brolnictwo%2Bi%2Bogrodnictwo%2B%25E2%2580%2593%2BUniwersytet%2Bw%2BSiedlcach&lang=pl>).

Na uwagę zasługuje udział studentów ocenianego kierunku jako autorów lub współautorów publikacji z zakresu dyscypliny rolnictwo i ogrodnictwo. Artykuł popularno-naukowy pt. „Bioróżnorodność w rolnictwie” autorstwa studenta drugiego roku rolnictwa II stopnia, który był opublikowany w miesięczniku „Wieś Mazowiecka” został wyróżniony jako jeden z trzech artykułów w codziennym przeglądzie prasy, w którym zamieszczane są artykuły branżowe czasopism z całej Polski. Dorobek naukowy pracowników Instytutu Rolnictwa i Ogrodnictwa jest rezultatem badań wynikających z określonych dotychczas sześciu zadań badawczych, które są ściśle powiązane z procesem kształcenia na kierunku Rolnictwo.

Badania związane z kierunkiem Rolnictwo w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo koncentrują się wokół zagadnień dotyczących doskonalenia agrotechniki roślin rolniczych w różnych systemach uprawy to jest: ocenę warunków środowiskowych, zabiegi agrotechniczne z uwzględnieniem innowacyjnych rozwiązań technicznych, ocenę jakości surowców roślinnych; w zakresie ekologii badania obejmują ochronę bioróżnorodności i biologiczne metody ochrony upraw rolniczych; badania ekonomiczne dotyczą analizy przedsiębiorczości na obszarach wiejskich. Wyniki badań są wdrażane do praktyki rolniczej w formie instrukcji wdrożeniowych, wzorów użytkowych i patentów. Uzyskiwane wyniki badań w ramach zadań badawczych oraz projektów są włączane do treści programowych realizowanych modułów na kierunku. Są niezbędne w doskonaleniu programów studiów, implementacji wyników badań i służą rozwojowi kadry Instytutu. Badania te prowadzone są w Rolniczej Stacji Doświadczalnej im. prof. Feliksa Ceglarka. Obecnie w Rolniczej Stacji Doświadczalnej prowadzonych jest jedenaście doświadczeń polowych w ramach zadań badawczych realizowanych przez poszczególne zespoły badawcze Instytutu oraz trzy projekty badawcze na zlecenie firm zewnętrznych (DLF Seeds, s.r.o. Republika Czeska, Wokas SA w Łosicach, Naiad Water Investments sp z o.o. w Warszawie- zakończone w 2024 roku). Studenci kierunku Rolnictwo w Rolniczej Stacji Doświadczalnej im. prof. Feliksa Ceglarka odbywają także zajęcia terenowe, podczas których zdobywają praktyczną wiedzę i umiejętności, które są kluczowe dla zrozumienia i zarządzania ekosystemami rolnymi. Zajęcia te mają na celu połączenie teorii z praktyką, co pozwala lepiej zrozumieć procesy zachodzące w produkcji rolniczej, ochronie środowiska oraz zarządzaniu gospodarstwem rolnym.

(<https://www.uws.edu.pl/universytet/struktura-uczelni?view=article&id=3490:rolnicza-stacja-doswiadczalna&catid=82>). Na terenie Rolniczej Stacji Doświadczalnej im. prof. Feliksa Ceglarka znajduje się automatyczna stacja meteorologiczna zbudowana w oparciu o przyrządy pomiarowe i oprogramowanie produkowane przez LAB-EL Elektronika Laboratoryjna. Dane ze stacji wykorzystywane są do procesu naukowego, dydaktycznego oraz w pracach dyplomowych.

Na koncepcję kształcenia na ocenianym kierunku, w tym realizację efektów uczenia się, wpływa intensyfikacja projektów badawczych, finansowanych przez podmioty gospodarcze w ramach podpisanych umów komercyjnych z: Zakładami Azotowymi Chorzów S.A.; Instytutem Ogrodnictwa-PIB w Skierniewicach; COBORU Stacją Doświadczalną Oceny Odmian w Słupi Wielkiej; firmą nasienną DLF Seeds, s.r.o., w Hladrké Životice, Republika Czeska; Naiad Water Investments sp. z o.o., z siedzibą w Warszawie; Spółką Akcyjną Wokas z siedzibą w Łosicach; Symbioz Sp z o.o. w Warszawie; LAB EL Elektronika Laboratoryjna Andrzej Łobzowski Maria Łobzowska s.j. w Reguľach; Artagro Polska Sp.z.o.o. w Miechowie.

W 2022 roku pracownicy Instytutu Rolnictwa i Ogrodnictwa (8 osób) wzięli udział w prestiżowym szkoleniu Tutoring Akademicki - edukacja spersonalizowana, uzyskując Certyfikat Tutora, co pozwala wdrażać nowoczesne, zindywidualizowane metody kształcenia również w odniesieniu do studentów

oceniającego kierunku. Certyfikat został przyznany także dla Instytutu Rolnictwa i Ogrodnictwa. Ponadto liczna grupa nauczycieli prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku uczestniczyła w szkoleniu z zakresu „Świadomość Niepełnosprawności” (nauka języka migowego, praca z osobami głuchymi, niewidzącymi, dysfunkcją ruchu) w ramach Projektu „UPH w Siedlcach – Uniwersytet MAXI” realizowanym przez Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami Uniwersytetu w Siedlcach z Funduszy Europejskich. Kadra cały czas doskonali swoje umiejętności i podnosi poziom kompetencji naukowych i dydaktycznych poprzez uzyskiwanie dodatkowych uprawnień związanych z koncepcją kształcenia na kierunku. Popularyzowanie i wdrażanie wyników badań naukowych pracowników Instytutu Rolnictwa i Ogrodnictwa realizowanych w ramach projektów przyczyniło się do podniesienia jakości kształcenia studentów na kierunku Rolnictwo poprzez organizowanie spotkań prezentujących wypracowane osiągnięcia naukowe oraz współpracę w tym zakresie ze szkołami ponadpodstawowymi o profilu rolniczym. Studenci czynnie uczestniczą w realizacji badań naukowych prowadzonych w ramach Studenckiego Koła Naukowego Agrobiotechnologii. Zarząd Studenckiego Koła Agrobiotechnologii powołał następujące Sekcje tematyczne: Sekcja Agrometeorologii, Sekcja Doświadczeń, Sekcja Ekonomiki Rolnictwa, Sekcja Gleboznawstwa i Chemii Rolniczej, Sekcja Inżynierii Rolniczej. Studenci intensywnie realizują swoje pasje w zakresie udziału w prowadzeniu seminariów tematycznych, webinarium, warsztatów, prowadzeniu badań naukowych, uczestnictwie w konferencjach naukowych. Członkowie Koła biorą udział w licznych konkursach m.in. ogólnopolskim konkursie wiedzy o rolnictwie Agro Games. W konkursie nt. „Przedsięwzięcia Smart Villages w województwie mazowieckim” skierowanym do uczniów szkół i studentów uczelni rolniczych w województwie mazowieckim w 2023 roku wśród laureatów na pierwszym miejscu znalazła się członkini Studenckiego Koła Agrobiotechnologii. W 2023 roku członkowie SKN Agrobiotechnologii wzięli również udział w X Forum Młodych Naukowców „Nauki przyrodnicze i medyczne”, które odbyło się na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie. Na konferencji przyznano nagrody za referat i poster dla dwóch członków SKN Agrobiotechnologii. W 2024 roku Koło Naukowe zorganizowało w Instytucie Rolnictwa i Ogrodnictwa seminarium „Wyzwania współczesnego rolnictwa”. W seminarium wzięł udział przedstawiciel firmy Chemirol. W programie seminarium znalazło się także pięć wystąpień członków SKN Agrobiotechnologii. Członek koła zdobył w 2024 roku Nagrodę im. Prof. Lesława Szczerby dla najlepszego studenta UwS ufundowaną przez Stowarzyszenie Przyjaciół Uniwersytetu w Siedlcach. Studenci z SKN Agrobiotechnologii byli współautorami artykułów naukowych, monografii, rozdziałów monografii lub doniesień konferencyjnych. Istotnym działaniem jest aktywne i cykliczne uczestnictwo członków SKN Agrobiotechnologii w promocji Uczelni i Wydziału Nauk Rolniczych, czego przykładem mogą być m.in.; Święto Uczelni, Drzwi Otwarte na Wydziale, wizyty promocyjne w szkołach średnich.

Absolwent kierunku Rolnictwo na poziomie studiów I stopnia uzyskuje tytuł zawodowy inżyniera. Dysponuje zaawansowaną wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi w zakresie uprawy roślin i hodowli zwierząt, ochrony roślin, zarządzania gospodarstwem rolnym, ekologii i ochrony środowiska, technologii rolniczych oraz przetwórstwa rolnego i marketingu. Absolwent I stopnia kierunku Rolnictwo posiada kompetencje, umiejętności oraz wiedzę teoretyczną i praktyczną, które pozwalają mu na efektywne zarządzanie gospodarstwem rolnym, podejmowanie decyzji związanych z produkcją rolną, a także na prowadzenie działalności badawczej i doradczej w sektorze rolniczym. Absolwent tego kierunku jest przygotowany do pracy w dynamicznie zmieniającym się środowisku rolniczym, uwzględniając nowoczesne technologie, zmiany klimatyczne, zrównoważony rozwój oraz wymagania rynkowe. Posiada kluczową wiedzę obejmującą biologię, chemię, fizjologię roślin i zwierząt, gleboznawstwo, mikrobiologię, agroekologię oraz agrometeorologię. Absolwent rozumie procesy biologiczne i chemiczne zachodzące w glebie, roślinach oraz organizmach zwierzęcych. Zna nowoczesne metody uprawy roślin, dobór odpowiednich technik oraz technologii w zależności od rodzaju gleby, warunków klimatycznych i celów produkcji oraz zna zagadnienia związane z maszynami rolniczymi, mechanizacją oraz nowoczesnymi systemami wspierającymi produkcję rolną, takimi jak nawadnianie, automatyka i informatyka. Posiada wiedzę z zakresu ekonomiki rolnictwa, rachunkowości rolnej, marketingu. Absolwent rozumie zasady rynkowe, a także potrafi efektywnie planować produkcję i zarządzać gospodarstwem. Potrafi podejmować decyzje dotyczące wyboru odpowiednich roślin i zwierząt do hodowli w zależności od specyfiki rynku oraz lokalnych warunków klimatycznych

i glebowych. Absolwent rozumie wagę ochrony środowiska i zasobów naturalnych, jest przygotowany do ograniczania chemicznych środków ochrony roślin i nawozów syntetycznych, promowania biologicznych metod zwalczania szkodników, dbałości o różnorodność biologiczną, a także zrównoważonego gospodarowania zasobami naturalnymi: wdrażania rozwiązań, które minimalizują degradację gleby, zmniejszają emisję gazów cieplarnianych oraz optymalizują zużycie wody. Absolwent jest przygotowany do podjęcia pracy w różnych sektorach związanych z produkcją rolną, doradztwem rolniczym, administracją oraz w instytucjach naukowych i badawczych. Absolwenci studiów I stopnia są przygotowani do prowadzenia badań naukowych oraz do podjęcia studiów II stopnia lub studiów podyplomowych. Absolwent studiów II stopnia magisterskich kierunku Rolnictwo posiada uporządkowaną i pogłębioną wiedzę oraz umiejętności z zakresu szeroko rozumianej działalności rolniczej, a także wykazuje inicjatywę twórczą w zakresie oddziaływania na funkcjonowanie obszarów wiejskich i infrastrukturę rolniczą w regionie. Posiada uporządkowaną i pogłębioną wiedzę oraz umiejętności dotyczące ekonomiki i prawna związanego z produkcją rolniczą, kierunków zmian w postępie biologicznym, technologii uprawy i ochrony roślin, przetwórstwa płodów rolnych, a także istotę ekorozwoju obszarów wiejskich i czynników wpływających na ich funkcjonowanie. Absolwent ma umiejętności współpracy w zespole, swobodnie posługuje się narzędziami informatycznymi, technikami cyfrowymi, fachową literaturą i normami etycznymi w podejmowanej działalności rolniczej. Absolwent posiada wykształcenie i przygotowanie zawodowe do pracy w instytucjach państwowych i podmiotach gospodarczych różnego szczebla związanych z rolnictwem, doradztwem rolniczym oraz innych instytucjach związanych z usługami prowadzonymi na rzecz szeroko rozumianego sektora rolniczego. Jako kompetentna osoba może podjąć pracę w specjalistycznych gospodarstwach rolnych, a także jest gotów do założenia i prowadzenia własnej działalności gospodarczej w zakresie uzyskanych kompetencji. Jest ekspertem w zakresie wykorzystywania funduszy unijnych i tworzenia wniosków o dofinansowania i pozyskiwania wsparcia na rozwój działalności rolniczej. Absolwent poprzez aktywny udział w trakcie studiów w pracach badawczych jest przygotowany do podjęcia pracy w jednostkach naukowo-badawczych lub kontynuowania kształcenia w Szkole Doktorskiej.

Program studiów na kierunku Rolnictwo uwzględnia najnowsze trendy w zakresie kształcenia. Znaczącym wyznacznikiem jakości kształcenia na kierunku jest bogate doświadczenie zawodowe nauczycieli akademickich Instytutu Rolnictwa i Ogrodnictwa zdobyte poza uczelnią, potwierdzone dorobkiem naukowym i odpowiadające zakresowi prowadzonych zajęć. Umożliwia to w sposób szczególny uwzględnianie w koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku spójności programu studiów z najnowszymi potrzebami rynku pracy. Źródłem wiedzy i inspiracji do wprowadzania zmian w programach studiów są długoletnie kontakty międzynarodowe w ramach programu ERASMUS+, opinie profesorów wizytujących, czy konferencje tematyczne. W tworzeniu koncepcji kształcenia na kierunku Rolnictwo wykorzystano bogate doświadczenie pracowników Wydziału zdobyte w trakcie współpracy naukowej i dydaktycznej z uczelniami krajowymi i zagranicznymi w trakcie odbytych staży i wizyt studyjnych. Badania o charakterze międzynarodowym przyczyniają się do wymiany dobrych praktyk i przenoszenia na grunt kształcenia studentów nowatorskich rozwiązań w obszarze edukacji.

Program na kierunku Rolnictwo w Uniwersytecie w Siedlcach, w porównaniu do tożsamyh kierunków prowadzonych w innych ośrodkach akademickich, wyróżnia wyjście naprzeciw zapotrzebowaniu rynku pracy, który od absolwenta oczekuje wiedzy i umiejętności nie tylko w obszarze rolnictwa konwencjonalnego ale przede wszystkim w zakresie rolnictwa precyzyjnego z nowoczesnym podejściem do zarządzania gospodarstwem rolnym, wykorzystaniem zaawansowanych technologii. Przygotowanie z zakresu zarządzania precyzyjnego, optymalizacji produkcji, zarządzania ryzykiem i zrównoważonego rozwoju pozwala przeprowadzić proces kształcenia według najwyższych standardów. Nowoczesna baza badawczo-dydaktyczna oraz wysoko wykwalifikowana kadra umożliwia nabywanie przez studentów umiejętności praktycznych. Program kształcenia na ocenianym kierunku jest stale doskonalony w oparciu o wyniki aktualnie prowadzonych badań oraz w oparciu o zdobywane doświadczenie przez pracowników, wynikające ze współpracy z podmiotami naukowymi i gospodarczymi z branży rolno-spożywczej. W kształceniu na ocenianym kierunku wykorzystuje się również współpracę i wspólne osiągnięcia naukowe i dydaktyczne pracowników Wydziału Nauk Rolniczych oraz polskich i zagranicznych uczelni m.in. Slovak University of Agriculture in Nitra,

Uniwersytet im. Aldo Moro w Bari, Soil Science and Conservation Research Institute in Presov, Wschodnioeuropejski Narodowy Uniwersytet im. Łesii Ukrainki w Łucku.

Kompetencje praktyczne oraz regularna współpraca nauczycieli akademickich ze środowiskiem interesariuszy zewnętrznych, reprezentujących rynek pracy, przyczyniły się do zaprojektowania zmian w programie studiów na kierunku Rolnictwo. Efekty uczenia się dla ocenianego kierunku studiów są jasno i przejrzysto opisane, uwzględniają przede wszystkim zdobywanie przez studentów zaawansowanej (pierwszy stopień) i pogłębionej wiedzy (drugi stopień), zdobywania umiejętności, kompetencji społecznych w perspektywie pracy zawodowej. Efekty uczenia zakładane dla kierunku uwzględniają w szczególności osiągnięcie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz efektów inżynierskich.

Na poziomie I stopnia (PRK 6) opisanych zostało: 11 efektów uczenia się z zakresu wiedzy, 12 efektów uczenia się z zakresu umiejętności, 4 efekty z zakresu kompetencji społecznych. W obrębie wszystkich efektów uczenia się na poziomie PRK 6 opisanych zostało: 5 efektów inżynierskich z zakresu wiedzy oraz 5 efektów z obszaru umiejętności. Na poziomie II stopnia (PRK 7) opisanych zostało: 11 efektów uczenia się z zakresu wiedzy, 12 efektów uczenia się z zakresu umiejętności oraz 4 efekty z zakresu kompetencji społecznych. W obrębie wszystkich efektów uczenia się na poziomie drugiego stopnia opisanych zostało: 5 efektów inżynierskich z zakresu wiedzy oraz 5 efekty inżynierskie z zakresu umiejętności.

Koncepcja kształcenia na kierunku Rolnictwo studia I stopnia zapewnia osiągnięcie kluczowych efektów uczenia się określonych w ramach poziomu PRK 6. Kluczowe efekty uczenia się na studiach I stopnia obejmują zaawansowaną wiedzę z zakresu technologii związanych z produkcją rolniczą, zwłaszcza roślinną oraz praktycznego przygotowania do samodzielnego prowadzenia gospodarstwa rolnego, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Dzięki realizacji tych efektów (K_W06, K_W07, K_W09, K_U07, K_U09; moduły przedmiotowe: technika rolnicza, ogólna uprawa roślin, szczegółowa uprawa roślin, ochrona roślin, agroekologia) absolwent zna problemy nowoczesnej uprawy i ochrony roślin, funkcjonowanie i rozwój obszarów wiejskich i kształtowanie krajobrazu rolniczego, potrafi dokonać wyboru właściwej technologii stosowanej w produkcji roślinnej, a także identyfikować zagrożenia biologiczne i chemiczne oraz źródła ich pochodzenia środowiskowego wynikające z prowadzonej działalności rolniczej. Student jest w stanie posługiwać się metodami analitycznymi i statystycznymi do opisu zjawisk zachodzących w rolnictwie, zastosować zasady techniki i technologii chowu zwierząt, analizować mechanizmy regulujące procesy fizjologiczne i biochemiczne w roślinach oraz posługiwać się podstawowymi technikami mikrobiologicznymi w produkcji rolniczej. Ten zakres działań obejmuje efekty K_U03, K_U04, K_U06 realizowane w modułach przedmiotowych takich jak: statystyka matematyczna, biochemia, mikrobiologia, chemia rolna, fizjologia roślin, chów zwierząt.

Kluczowym efektem jest zaawansowana wiedza z zakresu ekonomiki, organizacji i zarządzania produkcją rolniczą i gospodarstwem rolnym; zasad tworzenia i rozwoju indywidualnej przedsiębiorczości w rolnictwie i jego otoczeniu (K_W02, K_U10 i moduły przedmiotowe: ekonomia, ekonomika i organizacja rolnictwa, rachunkowość). Student potrafi również budować prawidłowe relacje w grupie oraz pracować nad kształtowaniem prawidłowych postaw, reakcji i zachowań (K_U11, K_K02). Potrafi pozyskiwać informacje z różnych źródeł i je aktualizować, dokonywać ich analizy i krytycznej oceny, a także prezentować własne poglądy w różnych formach oraz potrafi prowadzić twórczą dyskusję dla osiągnięcia wspólnego stanowiska (K_U01, moduły przedmiotowe: technologia informacyjna, doradztwo rolnicze). Student zna problematykę z zakresu nauk przyrodniczych i nauk pokrewnych, niezbędną do zrozumienia zjawisk i procesów zachodzących w przyrodzie, powiązanych z szeroko rozumianą działalnością rolniczą (K_W01, moduły przedmiotowe: agrometeorologia, melioracje rolne, botanika, gleboznawstwo, genetyka i hodowla roślin, łąkarstwo). Studenci realizują praktykę w trakcie trzeciego roku studiów w wymiarze 10 tygodni: 8 tygodni stanowi praktyka zawodowa, 2 tygodnie praktyka związana z realizowanym modułem fakultatywnym.

Miejsce praktyki studenci wybierają sami w konsultacji z opiekunem praktyk z ramienia Uczelni. Proponowane miejsce praktyki musi spełniać określone wymogi i jest zatwierdzane przez opiekuna praktyk.

Kluczowym efektem inżynierskim dla studiów I stopnia (PRK 6) jest wiedza dotycząca zasad produkcji rolniczej pozwalająca w pełni wykorzystać potencjał przyrody, dotycząca racjonalnej gospodarki nawozowej, oraz ekonomiki, organizacji i zarządzania produkcją rolniczą i gospodarstwem rolnym; zasady tworzenia i rozwoju indywidualnej przedsiębiorczości w rolnictwie i jego otoczeniu (K_W02, K_W03, K_U03, K_U10). W wyniku tego student zdobędzie kompetencje inżynierskie na poziomie zaawansowanej wiedzy i umiejętności z techniki rolniczej oraz zagadnień związanych z eksploatacją maszyn i urządzeń (K_W06, K_U07), z jakości surowców pochodzenia roślinnego oraz metod ich oceny, zasad przechowywania produktów rolnych (K_W04, K_U01, K_U05) oraz żywienia i użytkowania zwierząt gospodarskich (K_W06). Absolwent studiów I stopnia jest w stanie w profesjonalny sposób prowadzić doradztwo rolnicze, zna zagadnienia z zakresu ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego oraz etyczne uwarunkowania różnych form działalności zawodowej, a także potrafi przygotować dokumentację potrzebną do pozyskiwania funduszy niezbędnych do prowadzenia i rozwoju różnych form działalności (K_W10, K_U10). Ponadto zdobywa umiejętności językowe w obszarze właściwym dla kierunku studiów, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. (<http://www.bip.uph.edu.pl/13125,28470,28474,30669/30669/art37640.html>).

Kluczowe efekty inżynierskie dla studiów II stopnia (PRK 7) obejmują pogłębioną wiedzę z zakresu najnowszych technologii stosowanych w produkcji rolniczej, znaczenie technologii uprawy, ochrony roślin i stosowania właściwej techniki rolniczej w produkcji roślinnej, ideę zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich, problematykę procesów kształtowania i ochrony środowiska (K_W07, K_W03; moduł: telematyka, gospodarka nawozowa, zintegrowana ochrona roślin, zrównoważony rozwój obszarów wiejskich), zna kierunki zmian w postępie biologicznym, jego wykorzystanie w zwiększaniu produktywności roślin dla celów żywieniowych oraz znaczenie nowych odmian roślin uprawnych w produkcji rolniczej, a także problematykę z zakresu biotechnologii i inżynierii genetycznej (K_W05, K_W06; moduł: postęp biologiczny, odmianoznawstwo roślin rolniczych). W efekcie realizacji programu kształcenia student potrafi planować rozwój obszarów wiejskich w oparciu o procesy ekonomiczne, społeczne i środowiskowe, podjąć właściwe działania w kierunku pozyskania funduszy, przeanalizować oferty rynków finansowych i doradczych świadczących usługi na rzecz rolnictwa, posługiwać się miernikami społeczno-ekonomicznymi, potrafi zastosować rachunek ekonomiczny i zasady prawne w podejmowaniu decyzji dotyczących produkcji rolniczej (KU_04, KU_06, KW_04, KW_08). Absolwent zna w stopniu pogłębionym problematykę z zakresu nauk przyrodniczych i nauk pokrewnych, niezbędną do zrozumienia zjawisk i procesów zachodzących w przyrodzie, powiązanych z szeroko rozumianą działalnością rolniczą oraz prowadzenia badań naukowych z tego zakresu (KW_01, KW_02, KU_02) Absolwent studiów II stopnia potrafi samodzielnie założyć własną działalność gospodarczą, w pracy zawodowej potrafi kierować zespołem w instytucjach i podmiotach zewnętrznych, analizować złożone zjawiska zachodzące w rolnictwie, formułować własne opinie, stosować innowacyjne rozwiązania, wykorzystywać rezultaty badań naukowych, potrafi biegle posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ i używać specjalistycznej terminologii (<http://www.bip.uph.edu.pl/13125,28470,28474,30669/30669/art37641.html>).

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Rezygnacja ze specjalności wykraczających poza dyscyplinę agronomii, do której przypisany jest oceniany kierunek kształcenia	Zgodnie z zaleceniem zmieniono program studiów (od roku 2021/2022), w którym uwzględniono następujące moduły fakultatywne: agrobiznes, agronomia i ochrona środowiska przyrodniczego.

2.	Opracowanie zasad wprowadzania zmian w programach kształcenia, z uwzględnieniem wszystkich istotnych w tym procesie elementów m.in. opinie interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych, kompetencje nauczycieli akademickich, zakres prowadzonych badań naukowych, infrastrukturę wykorzystywaną w procesie kształcenia, potrzeby rynku pracy	Zgodnie z zaleceniami od roku 2021/2022 dokonano zmian w programie studiów .
3.	Zweryfikowanie możliwości osiągnięcia wszystkich efektów kierunkowych niezależnie od realizowanej specjalności, w razie niemożliwości ich osiągnięcia, korekta programu kształcenia	Zgodnie z zaleceniem w programie studiów obowiązującym od roku 2021/2022 dokonano korekty pod względem osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się niezależnie od realizowanego modułu .

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 1:

.....

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Program studiów na kierunku Rolnictwo realizowany na Uniwersytecie w Siedlcach obejmuje zarówno studia pierwszego, jak i drugiego stopnia, o profilu ogólnoakademickim i jest przyporządkowany do dyscypliny naukowej rolnictwo i ogrodnictwo. Program ten jest zgodny z założonymi efektami uczenia się i jest ściśle powiązany z prowadzonymi badaniami naukowymi. Treści programowe obejmują doskonalenie agrotechniki roślin rolniczych, ocenę warunków środowiskowych, innowacyjne rozwiązania techniczne, ocenę jakości surowców roślinnych, ochronę bioróżnorodności, metody ochrony upraw rolniczych oraz analizy przedsiębiorczości na obszarach wiejskich. Wyniki badań są wdrażane do praktyki rolniczej poprzez artykuły popularno-naukowe, instrukcje wdrożeniowe, wzory użytkowe i patenty. Efekty uczenia się w zakresie dyscypliny rolnictwo i ogrodnictwo są spójne z efektami z dziedziny nauk rolniczych i zostały dostosowane do prowadzonej działalności naukowo-badawczej, bieżącej sytuacji społeczno-gospodarczej w rolnictwie oraz konsultowane z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Program studiów na ocenianym kierunku jest modyfikowany i doskonalony w odpowiedzi na potrzeby interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, pracowników Wydziału oraz osób realizujących poszczególne zajęcia na kierunku.

Na kierunku Rolnictwo prowadzone jest kształcenie na dwóch poziomach studiów w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym. Zarówno w trybie stacjonarnym jak i niestacjonarnym studia pierwszego stopnia trwają 7 semestrów, a studia drugiego stopnia 3 semestry.

Łączna liczba punktów ECTS konieczna do osiągnięcia wszystkich zakładanych efektów uczenia się na ocenianym kierunku wynosi 210, z czego 106 punktów ECTS student musi być uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich. Ogólna liczba godzin wynikająca z planu studiów pierwszego stopnia realizowanych w trybie stacjonarnym wynosi 2286 godzin dydaktycznych, w tym 750 godzin wykładów, 570 godzin ćwiczeń audytoryjnych, 891 godzin ćwiczeń

laboratoryjnych, 75 godzin seminarium dyplomowego i 120 godzin konwersatorium z języka obcego. W ramach zajęć, 115 punktów ECTS przyporządkowane jest przedmiotom związanym z działalnością naukową w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo, a 81 punktów ECTS przyporządkowano zajęciom do wyboru. Studia niestacjonarne - łączna liczba punktów ECTS konieczna do osiągnięcia wszystkich zakładanych efektów uczenia się na ocenianym kierunku wynosi 210, z czego 65 punktów ECTS musi być uzyskanych w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich. Ogólna liczba godzin wynikająca z planu studiów pierwszego stopnia realizowanych w trybie niestacjonarnym wynosi 1418 godzin dydaktycznych, w tym 505 godzin wykładów, 338 godzin ćwiczeń audytoryjnych, 531 godzin ćwiczeń laboratoryjnych, 44 godzin seminarium dyplomowego i 64 godzin konwersatorium z języka obcego. W ramach zajęć, 115 punktów ECTS przyporządkowane jest przedmiotom związanym z działalnością naukową w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo, a 81 punktów ECTS przyporządkowano zajęciom do wyboru.

Dobór treści programowych na studiach pierwszego stopnia obejmuje 4 grupy przedmiotów: ogólne, podstawowe, kierunkowe i kierunkowe wybieralne. Dodatkowe moduły obejmują seminarium dyplomowe i przygotowanie do egzaminu dyplomowego. Student deklaruje wybór lektoratu z proponowanych 3 języków obcych (język angielski, język rosyjski, język niemiecki). Treści kształcenia realizowane w trakcie lektoratów powiązane są z efektami uczenia się w zakresie dotarcia do źródeł w języku obcym na poziomie B2 Europejskiego Opisu Kształcenia Językowego.

Łączna liczba punktów ECTS konieczna do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się na studiach drugiego stopnia wynosi 90. Ogólna liczba godzin dydaktycznych wynikająca z harmonogramu studiów drugiego stopnia wynosi 846. Zajęciom dydaktycznym związanym z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich przyporządkowano 48 punktów ECTS, co stanowi 53,3% ogólnej liczby punktów ECTS, 58 punktów ECTS przyporządkowane jest przedmiotom związanym z działalnością naukową, a 33 punkty ECTS zajęciom do wyboru. Jednocześnie 2 punkty ECTS przypisano zajęciom z języka obcego i 6 punktów ECTS zajęciom z nauk humanistycznych lub społecznych.

Dobór treści na studiach drugiego stopnia obejmuje 4 grup przedmiotów: ogólne, podstawowe, kierunkowe i kierunkowe specjalnościowe. Dodatkowe moduły obejmują seminarium dyplomowe i przygotowanie do egzaminu dyplomowego. Student deklaruje wybór lektoratu z proponowanych 3 przedmiotów (język angielski, język rosyjski, język niemiecki). Treści kształcenia realizowane w trakcie lektoratów powiązane są z efektami uczenia się w zakresie dotarcia do źródeł w języku obcym na poziomie B2+ Europejskiego Opisu Kształcenia Językowego.

Organizacja zajęć na studiach stacjonarnych określona jest Zarządzeniem Rektora Nr 57/2024 z dnia 3 czerwca 2024 roku w sprawie organizacji zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych w roku akademickim 2024/2025 z późniejszymi zmianami.

Metody kształcenia obejmują różnorodne formy zajęć dydaktycznych, takie jak: wykłady, ćwiczenia laboratoryjne, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia terenowe i seminaria. Wykłady prowadzone są przy użyciu metod audytoryjnych, informacyjnych, problemowych i konwersatoryjnych, wspomaganych prezentacjami multimedialnymi i wizualnymi. Ćwiczenia laboratoryjne odbywają się w laboratoriach wydziałowych, ćwiczenia terenowe w Rolniczej Stacji Doświadczalnej im. prof. Feliksa Ceglarka oraz w instytucjach zewnętrznych, takich jak Ogrody Botaniczne UMCS w Lublinie, PAN w Powsinie, Stacja Oceny Odmian w Serocznynie, IUNG Puławy, Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Siedlcach, ale także w gospodarstwach ogrodniczych lub pieczarkarniach, Parku Miejskim Aleksandria w Siedlcach, na terenach powiatu siedleckiego (badania siedliskoznawcze i gleboznawcze).

Zajęcia te pozwalają studentom na zdobycie praktycznej wiedzy na temat uprawy roślin, budowy maszyn i urządzeń rolniczych oraz działania stacji meteorologicznych. Ćwiczenia audytoryjne wykorzystują metody takie jak prezentacje multimedialne, metody projektowe i zadania do samodzielnego rozwiązania. Metody kształcenia są zaprojektowane w sposób, który stymuluje samodzielne uczenie się studentów oraz umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.

Program studiów uwzględnia także kompetencje językowe. Na studiach I stopnia oferowane są konwersatoria z przedmiotów kierunkowych oraz moduły przedmiotowe prowadzone w języku angielskim, co zapewnia opanowanie języka obcego na poziomie B2 Europejskiego Opisu Kształcenia

Językowego. Na studiach II stopnia przewidziano konwersatorium z języka obcego specjalistycznego, co zapewnia podniesienie kompetencji językowych na poziomie B2+.

Proces kształcenia dostosowany jest do indywidualnych potrzeb studentów, w tym osób z niepełnosprawnościami. Studenci mogą skorzystać z indywidualnej organizacji studiów, wsparcia asystenta lub tłumacza języka migowego oraz dostępu do przystosowanej infrastruktury uczelni. Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami oferuje dodatkowe wsparcie, umożliwiając studentom uczestnictwo w życiu akademickim na równych prawach.

Metody kształcenia na odległość z wykorzystaniem narzędzi i technologii IT (platforma Google Meet) są stosowane przy realizacji wybranych grup zajęć (np. przedmiotów z dziedziny nauk humanistycznych). Program studiów kładzie również duży nacisk na przygotowanie studentów do działalności badawczej i zawodowej. Studenci zdobywają podstawowe umiejętności badawcze podczas seminariów dyplomowych, a także mają możliwość rozwijania swoich umiejętności w Kole Naukowym Agrobioinżynierii, uczestnicząc w projektach badawczych, organizacji konferencji oraz szkoleniach i warsztatach.

Praktyki zawodowe na ocenianym kierunku studiów są kluczowym elementem przygotowania studentów do przyszłej pracy w zawodzie rolnika. Praktyki mają na celu pogłębienie zainteresowania pracą w zawodzie, zachęcenie do podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz przygotowanie przyszłych absolwentów do czekających ich zadań produkcyjnych i organizacyjnych. Praktyki te kształtują postawy i potrzeby związane z wykonywaniem zawodu oraz umiejętnym wykorzystaniem wiedzy zdobytej podczas studiów.

Praktyki zawodowe są realizowane na trzecim roku studiów pierwszego stopnia, na 6 semestrze, w wymiarze 10 tygodni, z czego 8 tygodni stanowi praktyka zawodowa, a 2 tygodnie praktyka zawodowa związana z realizowanym modułem fakultatywnym. Student za realizację praktyk uzyskuje 10 punktów ECTS.

Miejsce odbywania praktyk studenci wybierają samodzielnie, w konsultacji z opiekunem praktyk z ramienia uczelni, co odpowiada standardom organizacji praktyk. Proponowane miejsce praktyki musi spełniać określone wymogi i jest zatwierdzone przez opiekuna, aby zapewnić osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Przebieg praktyki jest nadzorowany przez opiekuna praktyk studenckich, a kontrola praktyki obejmuje analizę dokumentacji oraz ocenę wystawioną przez bezpośredniego opiekuna z ramienia jednostki przyjmującej. Praktykowane są także wrywkowe kontrole miejsc odbywania praktyk, co pozwala na skuteczną weryfikację realizacji efektów uczenia się.

Praktyki zawodowe pozwalają na zdobycie kluczowych umiejętności i wiedzy praktycznej, co jest zgodne z zakładanymi efektami uczenia się na kierunku. Studenci zdobywają praktyczne umiejętności stosowania różnych technologii produkcji roślinnej i zwierzęcej, poznają podstawy zarządzania gospodarstwem rolnym oraz nabywają umiejętność identyfikacji zagrożeń biologicznych i chemicznych wynikających z działalności rolniczej. Ponadto, praktyki kształtują odpowiedzialność za pracę własną oraz umiejętność pracy w zespole, co jest niezbędne w przyszłej pracy zawodowej.

Studenci mają możliwość odbywania praktyk zarówno w kraju (m.in. indywidualne gospodarstwa rolne, urzędy gmin, ośrodki doradztwa rolniczego, firmy handlowe, zaopatrzeniowe i produkcyjne z otoczenia rolnictwa), jak i za granicą (Czechy), co pozwala na zdobycie szerokiego doświadczenia zawodowego oraz poznanie międzynarodowych standardów w rolnictwie.

Organizacja, nadzór oraz ocena praktyk są zgodne z Regulaminem praktyk (<https://iwo.uws.edu.pl/studenci/praktyki-studenckie>), a efekty uczenia się osiągnięte przez studentów podczas praktyk są na wysokim poziomie. Oceny dokonuje opiekun praktyk na podstawie dzienniczka praktyk oraz opinii wystawionej przez jednostkę przyjmującą. Proces ten wspiera rozwój przyszłych absolwentów, przygotowując ich do wyzwań zawodowych w sektorze rolnictwa.

Organizacja procesu nauczania i uczenia się na kierunku Rolnictwo w Uniwersytecie w Siedlcach została zaplanowana w sposób, który zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na uczestnictwo w zajęciach oraz samodzielne uczenie się. Program studiów uwzględnia zarówno formy studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych, dostosowując harmonogram i strukturę zajęć do specyfiki obu form kształcenia.

Zajęcia na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych są planowane tak, aby studenci mieli możliwość efektywnego łączenia zajęć dydaktycznych z czasem przeznaczonym na samodzielną pracę. Na studiach I stopnia, obejmujących 7 semestrów oraz na studiach II stopnia trwających 3 semestry, harmonogram zajęć uwzględnia zarówno wykłady, ćwiczenia audytoryjne, ćwiczenia laboratoryjne, zajęcia terenowe, seminaria dyplomowe, jak i zajęcia z języka obcego. Organizacja zajęć zapewnia odpowiedni balans między różnymi formami kształcenia, umożliwiając studentom skuteczne przyswajanie wiedzy i umiejętności. Studenci mają jasno określony czas na przygotowanie się do zajęć oraz na samodzielną pracę np. przygotowując projekty, studiując literaturę, przygotowując się do zaliczeń i egzaminów.

W przypadku studiów niestacjonarnych organizacja procesu nauczania jest dostosowana do potrzeb studentów pracujących zawodowo co oznacza, że zajęcia odbywają się w trybie weekendowym. Taki układ pozwala studentom łączyć obowiązki zawodowe z nauką, zapewniając jednocześnie możliwość efektywnego uczenia się. W ocenianym okresie studia niestacjonarne nie zostały uruchomione.

Czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się jest adekwatny, co umożliwia weryfikację wszystkich założonych efektów uczenia się i dostarcza studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach. System oceniania wprowadzony na kierunku Rolnictwo obejmuje różne formy oceny, takie jak egzaminy, testy, prace pisemne, projekty, a także prezentacje. Każda z tych form oceny jest zaplanowana w sposób umożliwiający dokładną i obiektywną weryfikację postępów studentów oraz dostarczenie im konstruktywnej informacji zwrotnej, która jest niezbędna do dalszego rozwoju i poprawy wyników.

Organizacja procesu nauczania i uczenia się na kierunku Rolnictwo jest zaprojektowana w sposób przemyślany i efektywny, zapewniając studentom wszechstronną edukację zgodną z wysokimi standardami jakości kształcenia.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	brak	

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 2:

.....

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Warunki i tryb rekrutacji na kierunek Rolnictwo określają szczegółowo akty prawne - Uchwały Senatu UwS, Zarządzenia Rektora UwS, Obwieszczenia Rektora UwS. W postępowaniu rekrutacyjnym na rok akademicki 2024/2025 mają zastosowanie:

- Obwieszczenie Rektora Nr 10/2023 z dnia 31 października 2023 roku w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu Uchwały Senatu Nr 164/2023 z dnia 21 czerwca 2023 r. w sprawie ustalenia warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji dla poszczególnych kierunków studiów prowadzonych w roku akademickim 2024/2025;

- Zarządzenie Rektora Nr 25 z dnia 27 marca 2024 r. w sprawie określenia szczegółowego terminarza postępowania rekrutacyjnego oraz zasad prowadzenia rekrutacji elektronicznej w roku akademickim 2024/2025;
 - Obwieszczenie Rektora Nr 1 z dnia 29 maja 2024 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu Uchwały Senatu Nr 50/2020 z dnia 27 maja 2020 roku w sprawie określenia zasad przyjmowania laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego na pierwszy rok studiów w roku akademickim 2024/2025;
 - Zarządzenie Rektora Nr 46 z dnia 21 maja 2024 r. w sprawie opłat za świadczone przez UWS usługi edukacyjne w roku akademickim 2024/2025;
 - Zarządzenie Rektora Nr 49 z dnia 21 maja 2024 roku w sprawie ustalenia liczby miejsc na poszczególnych kierunkach studiów stacjonarnych w roku akademickim 2024/2025;
 - Zarządzenie Rektora Nr 50 z dnia 21 maja 2024 r. w sprawie ustalenia liczby miejsc na poszczególnych kierunkach studiów niestacjonarnych w roku akademickim 2024/2025;
 - Zarządzenie Rektora Nr 19/2024 z dnia 11 marca 2024 r. w sprawie określenia liczby miejsc na poszczególnych kierunkach studiów prowadzonych na podstawie potwierdzenia efektów uczenia się w roku akademickim 2024/2025;
 - Zarządzenie Rektora Nr 55/2024 z dnia 3 czerwca 2024 r. w sprawie ustalenia warunków i trybu zwalniania z opłat za usługi edukacyjne cudzoziemców ubiegających się o przyjęcie na studia w Uniwersytecie w Siedlcach w roku akademickim 2024/2025;
 - Uchwała Senatu UPH w Siedlcach nr 96/2019 z dnia 26 czerwca 2019 r. w sprawie określenia zasad pobierania opłat za świadczone usługi edukacyjne oraz trybu i warunków zwalniania z tych opłat
 - Uchwała Senatu UPH w Siedlcach nr 132/2019 z dnia 25 września 2019 r. w sprawie określenia sposobu potwierdzania efektów uczenia się;
 - Zarządzenie nr 31/2024 Rektora z dnia 16 kwietnia 2024 r. w sprawie określenia zasad przyjęcia na studia w Uniwersytecie w Siedlcach przez przeniesienie z innej uczelni lub uczelni zagranicznej
- Proces rekrutacji prowadzony jest za pośrednictwem Internetowej Rejestracji Kandydatów (IRK) (<https://irk.uws.edu.pl/pl/>) przez Wydziałową Komisję Rekrutacyjną powołaną decyzją nr 4/2024 Dziekana Wydziału Nauk Rolniczych.

Ponadto na głównej stronie internetowej Uniwersytetu w Siedlcach w zakładce Kandydaci – niezbędne informacje dotyczące procesu rekrutacyjnego na poszczególne lata w zakresie oferty dydaktycznej, terminów i opłat rekrutacyjnych, wymaganych dokumentów, aktów prawnych, rekrutacji osób z niepełnosprawnościami, rekrutacji cudzoziemców (informacje w języku angielskim i polskim) oraz przewodnika rekrutacyjnego.

Kandydaci z niepełnosprawnościami mogą uzyskać informacje oraz wsparcie w procesie rekrutacji na studia w Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami. Szczegółowe informacje dotyczące rekrutacji oraz form wsparcia osób z niepełnosprawnościami znajdują się w zakładce kandydaci: cwn.uph.edu.pl/join.

Podstawą kwalifikacji kandydatów na studia I stopnia na kierunku Rolnictwo, jest posiadanie świadectwa dojrzałości uzyskane w trybie nowej lub starej matury. Pod uwagę brane są dwa przedmioty spośród: biologia, chemia, fizyka, geografia, język obcy, język polski, matematyka, wiedza o społeczeństwie. Osoby ubiegające się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia, będące laureatami lub finalistami olimpiad i konkursów, składają dodatkowo dokumenty potwierdzające status laureata lub finalisty, bezpośrednio po dokonaniu rejestracji w systemie IRK.

O przyjęcie na studia II stopnia na kierunek rolnictwo studia stacjonarne i niestacjonarne mogą ubiegać się kandydaci - absolwenci z tytułem zawodowym inżyniera lub magistra inżyniera. Rekrutacja odbywa się na podstawie listy rankingowej sporządzonej z uwzględnieniem ocen uzyskanych z: dyplomu - w przypadku absolwenta tego samego lub pokrewnego kierunku studiów albo rozmowy kwalifikacyjnej - w przypadku absolwenta innego kierunku studiów. Rozmowa kwalifikacyjna obejmuje zagadnienia

z zakresu modułów/zajęć kierunkowych, do których odnoszą się efekty uczenia się, właściwe dla studiów pierwszego stopnia na kierunku rolnictwo. Są one zamieszczone w systemie IRK.

Kandydat dokonując rejestracji w systemie IRK wyraża zgodę na przetwarzanie danych osobowych w celu przeprowadzenia postępowania rekrutacyjnego oraz na potrzeby dokumentowania przebiegu studiów.

Zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów określa Uchwała Nr 132/2019 Senatu z dnia 25 września 2019 r. Regulacje te są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa i umożliwiają właściwą identyfikację posiadanych przez kandydata efektów uczenia się zorganizowanego instytucjonalnie poza systemem studiów oraz uczenia się niezorganizowanego instytucjonalnie realizowanego w sposób i metodami zwiększającymi zasób wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Efekty uczenia się są potwierdzane w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się zawartym w programie studiów określonego kierunku, poziomu i profilu kształcenia. Kandydat może ubiegać się o potwierdzenie efektów uczenia się zorganizowanego instytucjonalnie poza systemem studiów w przypadku gdy: przedstawi certyfikaty, dyplomy lub inne zaświadczenia dokumentujące uczestnictwo w kursach i szkoleniach, w których nakład pracy poniesiony przez kandydata jest porównywalny do nakładu pracy niezbędnego do uzyskania zakładanych efektów uczenia się z przedmiotów, o zaliczenie których ubiega się kandydat; przedłoży certyfikat językowy, jeżeli wnioskuje o uznanie efektów uczenia się z języka obcego lub dokument potwierdzający ukończenie studiów wyższych lub studiów podyplomowych w kraju lub zagranicą, gdzie językiem wykładowym był język obcy w przypadku, gdy nie posiada certyfikatu językowego.

Zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w innej uczelni określa Regulamin studiów, stanowiący załącznik do Uchwały Senatu nr 61/2024 z dnia 29 maja 2024 roku w sprawie uchwalenia Regulaminu studiów w UWS. W przypadku studenta z innej uczelni polskiej, decyzję w tym zakresie podejmuje Dziekan Wydziału. W odniesieniu do studenta będącego cudzoziemcem, decyzję podejmuje Rektor po zasięgnięciu opinii Dziekana. W sytuacji obywateli Polski i Ukrainy, których pobyt na terytorium RP jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, decyzję podejmuje Rektor po zasięgnięciu opinii Dziekana w oparciu o protokół Wydziałowej komisji ds. weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się. Zarówno decyzja Dziekana, jak i Rektora określa przeniesione efekty uczenia się wraz z liczbą punktów ECTS oraz wskazuje rok i semestr studiów, na który student zostaje wpisany wraz ze wskazaniem różnic do uzupełnienia, a także warunków i terminu ich uzupełnienia.

Zasady, warunki i tryb dyplomowania określają:

- Regulamin studiów, stanowiący załącznik do Uchwały Senatu nr 61/2024 z dnia 29 maja 2024 roku w sprawie uchwalenia Regulaminu studiów w UWS,
- Zarządzenie Rektora Nr 56/2019 z dnia 7 czerwca 2019 r. w sprawie ustalenia regulaminu funkcjonowania Jednolitego Systemu Antyplagiatowego,
- Zarządzenie Rektora Nr 26/2016 z dnia 22 kwietnia 2016 r. w sprawie określenia warunków jakim powinna odpowiadać praca dyplomowa oraz zasad ich archiwizowania,
- Załącznik do decyzji nr 11/2021 Dziekana Wydziału z dnia 7 września 2021 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad organizacji i przeprowadzania egzaminów dyplomowych inżynierskich – dla studentów, którzy realizują programy studiów, rozpoczęte od roku akademickiego 2019/2020.

Zgodnie z obowiązującym programem studiów studia na kierunku Rolnictwo I stopnia rozpoczynają się od semestru zimowego, trwają 7 semestrów (3,5 roku) i kończą się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera. Warunkiem przystąpienia do egzaminu dyplomowego jest uzyskanie wskazanej w planie studiów liczby ECTS oraz złożenie projektu w formie pisemnej i elektronicznej. Praca dyplomowa ma charakter ekspertyzy lub projektu. Pracę dyplomową student wykonuje pod kierunkiem promotora. Zgłoszone przez promotorów tematy prac opiniowane są przez Komisję ds. opiniowania tematów prac dyplomowych, a następnie zatwierdzane przez Dziekana Wydziału. Egzamin dyplomowy to rozmowa komisji z dyplomantem na temat pracy i odpowiedź na 3 losowo wybrane zagadnienia dotyczące:

- modułów przedmiotowych kształcenia podstawowego i kierunkowego, pozwalające na weryfikację efektów uczenia się odnoszących się w szczególności do zdobytej wiedzy,
- modułów przedmiotowych kształcenia podstawowego i kierunkowego umożliwiające weryfikację efektów inżynierskich, ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności i kompetencji społecznych,
- modułów wybieralnych (fakultatywnych), umożliwiające weryfikację efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (w tym efektów inżynierskich).

Zagadnienia podane są na stronie Instytutu Rolnictwa i Ogrodnictwa: <https://iro.uws.edu.pl/studenci/zagadnienia-egzaminacyjne>.

Tematyka prac wykonanych w formie projektów lub ekspertyz dotyczy m.in. zagospodarowania nieużytkowanych terenów na cele rolnicze, analizy kosztów mechanizacji w gospodarstwie rolnym, oceny zasobności gleb w przyswajalne mikroskładniki, oceny stopnia degradacji gleb oraz projekty związane z technologią uprawy.

Studia II stopnia zaczynają się od semestru letniego, trwają 3 semestry (1,5 roku) i kończą się egzaminem dyplomowym magisterskim. Praca magisterska, przygotowywana w trakcie 2 i 3 semestru, ma charakter pracy naukowej i jest oparta o samodzielnie zebrany i opracowany materiał wynikowy. Tematyka prac wpisuje się w efekty uczenia się i jest związana z zainteresowaniami naukowymi promotorów, ponadto studenci mają sami możliwość składania propozycji tematu pracy dyplomowej. Złożona przez studenta praca dyplomowa oceniana jest przez promotora i recenzenta. Zagadnienia na egzamin dyplomowy magisterski dla studentów kierunku Rolnictwo studia II stopnia podane są na stronie internetowej Instytutu Rolnictwa i Ogrodnictwa: <https://iro.uws.edu.pl/studenci/zagadnienia-egzaminacyjne>.

Tematyka prac na tym poziomie studiów wpisuje się w zagadnienia związane z produkcją roślinną. Zawarte w nich badania dotyczą m.in. skuteczności preparatów chemicznych i biologicznych na ilość i jakość plonu, oceny zmiany właściwości gleb pod wpływem różnego rodzaju nawożenia, zagadnień związanych z opłacalnością produkcji czy wykorzystania roślin na cele energetyczne.

Zgodnie z Zarządzeniem Rektora Nr 56/2019 z dnia 7 czerwca 2019 r. w sprawie ustalenia regulaminu funkcjonowania Jednolitego Systemu Antyplagiatowego, prace dyplomowe inżynierskie i magisterskie sprawdzane są Jednolitym Systemem Antyplagiatowym. Prace, ich recenzje oraz raport ogólny z badania antyplagiatowego, archiwizowane są w elektronicznym systemie Archiwum Prac Dyplomowych UWS.

W procesie monitorowania postępów studentów ocenianego kierunku, analizie podlegają dane dotyczące:

- liczby studentów przyjętych na pierwszy rok studiów,
- liczby studentów z warunkowym zaliczeniem semestru studiów,
- liczby skreśleń z listy studentów na skutek braku zaliczenia semestru,
- liczby studentów powtarzających semestr,
- liczby studentów, którzy uzyskali zgodę na przedłużenie terminu złożenia pracy dyplomowej.

Wyniki prowadzonego monitoringu wykorzystywane są w planowaniu obsady kadrowej modułów/przedmiotów generujących najwięcej problemów w procesie uczenia się oraz w modyfikowaniu określonych w sylabusach metod prowadzenia zajęć dydaktycznych i sposobów weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się.

Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się określone są w Regulaminie studiów. Sposoby weryfikacji i zasady oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przyjętych dla danego przedmiotu/modułu ujętego w programie studiów, określa jego koordynator w sylabusie przedmiotowym.

Zasady zaliczania semestrów określa Regulamin studiów. Zaliczenie zajęć/modułu kształcenia następuje na podstawie weryfikacji wszystkich efektów uczenia się wskazanych w sylabusie. Sposoby weryfikacji efektów uczenia się określone są w sylabusie zajęć/modułu kształcenia. Potwierdzenie zaliczenia modułu przedmiotowego następuje poprzez przyznanie studentowi punktów ECTS w liczbie wskazanej w programie studiów. Niezależnie od liczby i rodzajów form w jakich realizowane są zajęcia wystawiana jest jedna ocena. Ocenę wystawia osoba wskazana w systemie USOS, odpowiedzialna za zajęcia lub koordynator. Informacja o uzyskanych ocenach podawana jest bezpośrednio do wiadomości

studentów, a następnie wprowadzana na konto studenta w systemie USOS. Za dokumentowanie stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się odpowiadają nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów. Prowadzący zajęcia zobowiązany jest do posiadania dokumentacji ocen oraz przechowywania ich przez okres dwóch lat od zakończenia semestru. Protokół wypełniony w systemie USOS, po upływie terminu wpisów, prowadzący zajęcia jest zobowiązany wydrukować, podpisać i złożyć w dziekanacie.

Efekty uczenia zdobyte podczas praktyk zawodowych ujęte w programie studiów dla I stopnia zaliczane są przez opiekuna praktyk, powołanego przez Rektora na wniosek Dziekana. Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiąganym przez studenta z praktyk studenckich zawarty jest w sylabusie https://bip.ires.pl/gfx/ap/files/wyrzykowskam/2023_2024/rol1/rol61.pdf.

Zasady sprawdzenia i oceny efektów uczenia się odnoszą się do wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, w których brane pod uwagę są:

- w zakresie wiedzy – egzamin pisemny (pytania otwarte lub test), odpowiedź ustna, sprawdziany pisemne podczas trwającego semestru. Prace pisemne i oceny cząstkowe są archiwizowane przez prowadzącego przedmiot.
- w zakresie umiejętności – ocena pod względem korzystania z różnych źródeł oraz umiejętności ich zastosowania, dokonać ich analizy i oceny, umiejętność wykonania zadań projektowych, referatów i prezentacji tematycznych, identyfikacja i właściwa ocena zagrożenia wynikającego z prowadzenia produkcji rolniczej na środowisko przyrodnicze oraz zastosowanie działań ograniczających, umiejętność zastosowania procedur i narzędzi badawczych dla działań związanych z produkcją rolniczą oraz ochroną przyrody i zarządzanie jej zasobami, potrafi zaprezentować własne spostrzeżenia za pomocą materiałów obliczeniowych i graficznych stworzonych w programach komputerowych.
- w zakresie kompetencji społecznych – ocena pod względem zaangażowania, kreatywności, aktywności, umiejętności pracy w zespole, aktywności na zajęciach, sposobu wypowiedzania się, organizacji pracy, w zakresie odpowiedzialność w podejmowaniu decyzji.

Za monitorowanie losów absolwentów odpowiada Biuro Karier UwS, utworzone na mocy Uchwały Nr 53/2009 z dnia 23 września 2009 r. Senatu Akademii Podlaskiej. Misją Biura Karier jest udzielanie wszechstronnej i profesjonalnej pomocy studentom i absolwentom w płynnym przejściu od okresu studiów poprzez etap poszukiwania pracy, aż do znalezienia zatrudnienia oraz monitorowanie losów zawodowych. Jednym ze źródeł pozyskiwania danych dotyczących losów absolwentów jest wysyłanie ankiet oraz bezpośrednie kontakty z absolwentami. Kompleksową wiedzę na temat losów absolwentów prowadzi ogólnopolski system badania Ekonomicznych Losów Absolwentów (ELA). Wypełnienie ankiet jest dobrowolne. Z danych otrzymanych od absolwentów kierunku rolnictwo w latach 2019-2021 (15 ankiet wypełnionych i udostępnionych dla Biura Karier), wynika, że dwie osoby kontynuowały naukę, jedna osoba nie pracuje, sześciu absolwentów wykonuje pracę zgodnie z kierunkiem ukończonych studiów (rolnictwo), pozostałe sześć osób pracuje zawodowo, ale tylko częściowo zgodnie z profilem studiów.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Brak	-

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 3:

.....

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Kierunek Rolnictwo jest realizowany w oparciu o zasoby kadrowe Instytutu Rolnictwa i Ogrodnictwa (8 profesorów, 11 doktorów habilitowanych, 8 doktorów), Instytutu Zootechniki i Rybactwa (2 profesorów, 2 doktorów habilitowanych), Instytutu Nauk Biologicznych (1 doktor habilitowany), pracowników Centrum Języków Obcych i Centrum Sportu i Rekreacji oraz pracowników prowadzących przedmioty z dziedziny nauk humanistycznych i społecznych z innych jednostek Uczelni. Osoby prowadzące zarówno wykłady, jak i ćwiczenia audytoryjne i laboratoryjne posiadają dorobek naukowy odpowiednio w dyscyplinach: rolnictwo i ogrodnictwo, zootechnika i rybactwo oraz nauki biologiczne, zapewniając prawidłową realizację programu studiów na ocenianym kierunku studiów.

Pracownicy zatrudniani są w drodze otwartych konkursów na dane stanowisko. Muszą posiadać wykształcenie i umiejętności adekwatne do wymagań podanych w ogłoszeniu konkursowym.

Podstawowym kryterium planowania obsady zajęć jest posiadane wykształcenie, obszar zainteresowań naukowych, doświadczenie dydaktyczne i zawodowe nauczyciela. Pozwala to na realizację zakresu treści programowych na kierunku Rolnictwo. Grupy przedmiotów lub pojedyncze przedmioty są przypisane Zespołom badawczym w Instytucie Rolnictwa i Ogrodnictwa lub zlecane do innych jednostek Wydziału lub Uczelni (np. biochemia, języki obce). W Zespołach badawczych jest przygotowywana obsada kadrowa zajęć, którą zatwierdza Dyrektor Instytutu przy akceptacji Dziekana Wydziału.

Główne cele polityki kadrowej:

- dbanie o zapewnienie liczby godzin dydaktycznych odpowiednio do specjalizacji i kompetencji nauczycieli akademickich,
- dbanie o zachowanie właściwej struktury stanowisk w grupie nauczycieli akademickich oraz liczby nauczycieli o danym profilu naukowym w powiązaniu z programem studiów,
- wspieranie procesu kształcenia specjalistami spoza Wydziału, którzy posiadają kwalifikacje i doświadczenie zawodowe odpowiednie do prowadzonych zajęć,
- wspieranie kadry w zakresie podnoszenia kompetencji dydaktycznych,
- wspieranie rozwoju naukowego kadry,
- zatrudnianie nowych pracowników w perspektywie długofalowych potrzeb w drodze konkursu.

Kadra prowadząca zajęcia kierunkowe łączy działalność naukową z dydaktyczną. W latach 2019-2024 nauczyciele ocenianego kierunku opublikowali 382 publikacje naukowe, 8 książek (monografii), 73 rozdziały w monografii oraz 12 innych prac naukowych. W tym czasie w Instytucie Rolnictwa i Ogrodnictwa opracowana 4 wynalazki i wzory użytkowe, na które uzyskano prawa ochronne.

Pracownicy prowadzą badania naukowe w ramach następujących zadań badawczych:

1. Wpływ czynników naturalnych i antropogenicznych na wartość przyrodniczą i produkcyjną wybranych fitocenozy.
2. Innowacje w produkcji wybranych roślin rolniczych.
3. Gospodarowanie glebami i nawożenie w zrównoważonym rozwoju.
4. Doskonalenie agrotechniki roślin ogrodniczych w warunkach stresów środowiskowych i wykorzystanie metod biologicznych w ochronie przed agrofagami.
5. Wielofunkcyjne wykorzystanie różnych roślin w aspekcie zmian gospodarczo-środowiskowych.
6. Modelowanie i analiza ryzyka oraz uwarunkowań środowiskowo-ekonomicznych w gospodarce przestrzennej i rolnictwie.

Wyniki prowadzonych badań wykorzystywane są w procesie dydaktycznym, a studenci uczestniczą w prowadzonej działalności naukowej m.in. poprzez realizację zadań w ramach prac dyplomowych. Ponadto studenci, którzy chcą rozwijać swoje zainteresowania i pasje pod kierunkiem doświadczonych i kompetentnych pracowników badawczo-dydaktycznych Instytutu Rolnictwa i Ogrodnictwa w Studenckim Kole Naukowych Agrobioinżynierii.

Znacząca większość kadry akademickiej posiada tytuł zawodowy inżyniera, gwarantujący osiągnięcie inżynierskich efektów uczenia się na prowadzonym kierunku. Nadrzędną zasadą jest powierzanie zajęć nauczycielom akademickim, w powiązaniu z posiadanym dorobkiem i doświadczeniem naukowym.

Nauczyciele akademicy Uniwersytetu w Siedlcach są motywowani do stałego podnoszenia kwalifikacji oraz rozwoju zawodowego. Zasady motywowania oraz wsparcia rozwoju zostały określone w Zarządzeniu nr 102/2023 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach z dnia 20 października 2023 roku w sprawie określenia zasad motywowania pracowników do podnoszenia kwalifikacji oraz wsparcia rozwoju (<https://bip.uws.edu.pl/aktprawny/plik/66e1d30ff1b8f742340c67ab/66e1d30ff1b8f742340c67ac>).

Pracownicy instytutów, o wiodącym udziale w prowadzonym kierunku, stale realizują proces samokształcenia, zdobywając uprawnienia i kwalifikacje w wyniku odbytych szkoleń, warsztatów, seminariów i kursów: studia podyplomowe z zakresu Przygotowania pedagogicznego, szkolenie na pilota bezzałogowego statku powietrznego, warsztaty „Precyzyjna współpraca i regulacje pracy agregatów maszynowych”. Szkolenia organizowane przez Instytut Ochrony Roślin PIB w Poznaniu: „Wybrane zagadnienia integrowanej ochrony upraw rolniczych przed sprawcami chorób i szkodnikami”, „Znaczenie monitoringu agrofagów w integrowanej ochronie roślin w kontekście pojawu nowych gatunków szkodliwych”, „Wybrane zagadnienia integrowanej ochrony upraw rolniczych przed sprawcami chorób i szkodników”, „Regulacja zachwaszczenia roślin rolniczych oraz wpływ zmian klimatycznych na szkodniki”. W 2022 roku pracownicy Instytutu Rolnictwa i Ogrodnictwa (8 osób) wzięli udział w szkoleniu Tutoring akademicki - edukacja spersonalizowana, uzyskując Certyfikat Tutora, certyfikat został przyznany także dla Instytutu.

Poza kursami i szkoleniami zewnętrznymi, również jednostki uczelniane organizują szkolenia, służące podnoszeniu kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich. Na uwagę zasługuje szkolenie „Świadomość niepełnosprawności” dla pracowników, zrealizowane w ramach projektu „UPH w Siedlcach - Uniwersytet MAXI” współfinansowane ze środków UE, szkolenie dla redaktorów witryn internetowych w ramach projektu „UPH w Siedlcach – Uniwersytet MAXI”, szkolenie z polskiego języka migowego „PJM” w ramach projektu „UPH w Siedlcach - Uniwersytet MAXI”.

W celu podniesienia kwalifikacji zawodowych pracownicy Instytutu wyjeżdżali w latach 2019-2024 w ramach programu Erasmus+, CEPUS, staży naukowych i pobytów studyjnych na uczelnie zagraniczne (Słowacja, Litwa, Łotwa, Ukraina, Niemcy, Portugalia, Włochy).

Do istotnych osiągnięć dydaktycznych Instytutu Rolnictwa i Ogrodnictwa należy również aktywność pracowników i studentów na polu popularyzacji nauki. Prowadzona jest ona m.in. poprzez wykłady dla uczniów szkół ponadpodstawowych, porady eksperckie na targach i wystawach rolniczych, udział w festiwalach i piknikach naukowych (np. Festiwal Nauki i Sztuki w Siedlcach, Piknik Naukowy UwS), udział w eksperckich panelach dyskusyjnych na kongresach (m.in. Kongres Polska Wieś XXI) oraz warsztaty w ramach Dni Otwartych UwS.

Jedną z form ewaluacji pracy nauczycieli akademickich jest okresowa ocena, w której uwzględnia się osiągnięcia naukowe, działalność dydaktyczną i organizacyjną. Przebieg procesu dydaktycznego jest monitorowany i sprawdzany poprzez hospitacje zajęć dokonywaną cyklicznie przez osoby wyznaczone przez Dyrektora Instytutu z akceptacją Dziekana Wydziału. Również studenci, po zakończeniu każdego semestru, mają możliwość w anonimowej ankiecie (wypełniane poprzez system USOS) ocenić sposób prowadzenia zajęć przez nauczyciela akademickiego. Wyniki ankiet są analizowane i wykorzystywane do motywowania kadry dydaktycznej do systematycznego rozwoju.

Kadra prowadząca zajęcia na kierunku Rolnictwo rozwija się naukowo, co skutkuje również awansami zawodowymi. W latach 2019-2024 czterech nauczycieli uzyskało tytuł profesora, jedna osób uzyskało stopień naukowy doktora habilitowanego oraz jedna stopień doktora.

W ramach systemu wspierania i motywowania kadry Uniwersytetu w Siedlcach, Zarządzeniem nr 103/2022 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach z dnia 18 października 2022 roku, został ustalony Regulamin przyznawania nagród rektora nauczycielom akademickim zatrudnionym w UPH, który określa zasady i tryb przyznawania nauczycielom akademickim zatrudnionym

w Uniwersytecie w Siedlcach nagród Rektora, w tym jednorazowych nagród motywacyjnych, za osiągnięcia w pracy zawodowej w sferze naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej (<https://bip.uws.edu.pl/aktprawny/plik/66e1d369f1b8f742340c6926/66e1d369f1b8f742340c6927>).

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	brak	

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 4:

.....

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Zajęcia dydaktyczne na kierunku Rolnictwo są realizowane głównie z wykorzystaniem bazy lokalowej Instytutu Rolnictwa i Ogrodnictwa wchodzącego w skład Wydziału Nauk Rolniczych. Część zajęć, prowadzona przez nauczycieli akademickich z innych Wydziałów, odbywa się w pomieszczeniach innych jednostek organizacyjnych Uniwersytetu w Siedlcach (Centrum Języków Obcych oraz Centrum Sportu i Rekreacji). Zajęcia praktyczne odbywają się także w Rolniczej Stacji Doświadczalnej im. prof. Feliksa Ceglarka, zautomatyzowanej stacji meteorologicznej w Zawadach, w ogródku meteorologicznym zlokalizowanym przy budynku Wydziału Nauk Rolniczych oraz w warunkach terenowych adekwatnych do prowadzonego modułu przedmiotowego. Praktyki zawodowe są realizowane przeważnie w indywidualnych gospodarstwach rolnych, jednostkach samorządu terytorialnego, instytucjach i firmach z sektora rolniczego.

Instytut Rolnictwa i Ogrodnictwa dysponuje zapleczem dydaktycznym zlokalizowanym w budynku przy ul. B. Prusa 14 w Siedlcach. Zajęcia z przedmiotów realizowanych na kierunku Rolnictwo odbywają się w 19 pomieszczeniach, wśród których są sala wykładowa, pracownie dydaktyczno-wykładowe oraz laboratoria dydaktyczno-badawcze. Liczba i wyposażenie sal dydaktycznych są wystarczające dla realizacji efektów uczenia się na kierunku Rolnictwo. Pomieszczenia, w których prowadzone są wykłady i ćwiczenia wyposażone są w projektory multimedialne, co umożliwia wykładowcom realizowanie zajęć przy użyciu nowoczesnych metod dydaktycznych. Laboratoria, w których odbywają się ćwiczenia wyposażone są w nowoczesną i zaawansowaną technicznie aparaturę badawczą oraz sprzęt pozwalający na nabycie i doskonalenie praktycznych umiejętności z zakresu treści programowych realizowanych przez studentów kierunku Rolnictwo. W Instytucie Rolnictwa i Ogrodnictwa znajduje się także sala komputerowa z 15 nowoczesnymi stanowiskami. Infrastruktura Instytutu Rolnictwa i Ogrodnictwa jest na bieżąco unowocześniana i wzbogacana o nowe zasoby edukacyjne i pomoce dydaktyczne według potrzeb.

Rolnicza Stacja Doświadczalna im. prof. Feliksa Ceglarka (zlokalizowana w Zawadach w gminie Zbuczyn) zajmuje powierzchnię 210,7 ha, w tym ponad 175 ha gruntów ornych; 25,5 łąk trwałych. Na potrzeby doświadczeń polowych, prowadzonych przez pracowników badawczo-dydaktycznych Instytutu Rolnictwa i Ogrodnictwa Uniwersytetu w Siedlcach, przeznaczonych jest 12,64 ha gruntów ornych. Stacja wyposażona jest w nowoczesny sprzęt rolniczy co umożliwia prowadzenie doświadczeń według aktualnie obowiązujących standardów.

Infrastruktura i wyposażenie indywidualnych gospodarstw rolnych, instytucji i firm, w których studenci odbywają praktyki zawodowe jest w pełni wystarczająca do ich odbycia i osiągnięcia efektów uczenia się. Studenci kierunku Rolnictwo realizują praktykę zawodową przeważnie w indywidualnych

gospodarstwach rolnych, ale także w urzędach gmin, ośrodkach doradztwa rolniczego, firmach handlowych, zaopatrzeniowych i produkcyjnych z sektora rolniczego, ARiMR, KOWR i bankach spółdzielczych.

Wszystkie budynki, w których realizowane są zajęcia są wyposażone w odpowiednią infrastrukturę informacyjno-komunikacyjną. Społeczność naukowo-akademicka ma bezpłatny dostęp do bezprzewodowego internetu poprzez ogólnoswiatowy system Eduroam. Zajęcia prowadzone on-line odbywają się za pośrednictwem narzędzi firmy Google (Meet, Classroom, Formularze) dostępnych z poziomu konta pocztowego.

Budynek Wydziału Nauk Rolniczych, w którym odbywają się zajęcia jest w pełni przystosowany do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami, co umożliwi im swobodne korzystanie z oferty naukowo-dydaktycznej. W budynku przy ul. Prusa 14 znajduje się podjazd i winda przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Przy schodach na parterze zamontowany jest dźwig osobowy do przewozu osób poruszających się na wózku, a między piętrami wózek do sprowadzania po schodach osób z niepełnosprawnością ruchową. Wejścia do wybranych pomieszczeń oraz balustrady przy schodach oznakowane są w alfabecie Braille'a i technologii NFC. W budynku znajdują się dwa infokioski z mapą budynku i funkcją nawigacji przystosowany do korzystania przez niewidomych, niedowidzących i niepełnosprawnych ruchowo. W salach laboratoryjnych znajdują się stoły laboratoryjne z regulowaną wysokością blatu do wykonywania pracy przez studentów poruszających się na wózkach. Na każdym poziomie budynku znajduje się toaleta przystosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Komunikację pomiędzy budynkami uniwersytetu zapewnia samochód przystosowany do przewozu osób na wózkach.

Wykaz i wyposażenie sal dydaktycznych, laboratoriów i pracowni Instytutu Rolnictwa i Ogrodnictwa oraz innych jednostek realizujących zajęcia dydaktyczne na kierunku Rolnictwo zamieszczono w załączniku 5.1.

Zajęcia z wychowania fizycznego studentów kierunku Rolnictwo odbywają w nowoczesnych obiektach Centrum Sportu i Rekreacji, w obrębie którego znajduje się hala sportowa oraz dobrze wyposażone sale specjalistyczne: siłownia, sala fitness i sala aerobowa. Podczas realizacji zajęć z języków obcych studenci korzystają z wyposażonej w sprzęt multimedialny sali Centrum Języków Obcych. Pomieszczenia te znajdują się w budynku przy ul. 3 Maja 54.

Informacje na temat biblioteki oraz o dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych

INFRASTRUKTURA:

- powierzchnia 4502 m²,
- 22,5 km półek w regałach,
- 5 czytelni : Ogólna, Wydawnictw Ciągłych, Zbiorów Specjalnych, Internetowa i Oddziału Informacji Naukowej (w każdej czytelni znajdują się stanowiska komputerowe z dostępem do katalogu),
- 256 miejsc dla czytelników, w tym 34 dla osób z niepełnosprawnościami,
- 15 kabin pracy indywidualnej, w tym 3 dla osób z niepełnosprawnościami,
- sala pracy zespołowej,
- sala telewizyjna,
- 120 stanowisk komputerowych, w tym: 80 stanowisk dla użytkowników, 58 z dostępem do Internetu,
- 16 stanowisk z zainstalowanym programem do czytania książek elektronicznych,
- 4 skanery samoobsługowe,
- książkomat (czynny całodobowo),
- stanowisko do nagrywania

ZASOBY <https://bg.uws.edu.pl/zasoby>

Biblioteka gromadzi zbiory niezbędne do prowadzenia badań naukowych i realizowania procesu dydaktycznego w formie tradycyjnej (książki, czasopisma, zbiory specjalne) oraz elektronicznej (bazy danych, e-booki, CD-ROM-y). Zbiory tradycyjne obejmują księgozbiór liczący ponad 501 815 jednostek

inwentarzowych, w tym 463 071 woluminów książek, 38 744 woluminów czasopism drukowanych oraz 3239 jednostek inwentarzowych pozostałych zbiorów nieelektronicznych oraz 216 tytułów czasopism drukowanych w prenumeracie bieżącej.

Podstawowym źródłem informacji o zbiorach jest katalog komputerowy INTEGRO w systemie PROLIBM21, aplikacja mProlib, Multiwyszukiwarka EDS, Full Text Finder (lista AtoZ), aplikacja EBSCO oraz katalogi baz własnych.

Biblioteka jest w pełni skomputeryzowana – wszystkie operacje są wykonywane w bibliotecznym systemie komputerowym PROLIBM21. Katalog został zintegrowany z następującymi zasobami cyfrowymi: *Academica BN, AGRO, Arianta, Biblioteka Cyfrowa UwS, BazTech, Biblioteka Cyfrowa UwS, Biblioteka Nauki, CEJSH, Ibuk Libra, Jagiellońska Biblioteka Cyfrowa, RCIN-Repozytorium Cyfrowe Instytutów Naukowych, Repozytorium Centrum Otwartej Nauki, Repozytorium Otwartych Danych, Wolne Lektury* (razem 7 096 911 dokumentów). Z zasobów cyfrowych oferowanych przez katalog można także korzystać spoza sieci uczelnianej poprzez system HAN. W ramach katalogu uruchomiono wypożyczalnię zakupowanych e-booków oraz kopii pdf posiadanych zbiorów drukowanych. Zasoby biblioteczne BG są również dostępne w KARO - Katalogu Rozproszonym Bibliotek Polskich oraz w NUKAT - Narodowym Uniwersalnym Katalogu Centralnym Bibliotek Naukowych.

Biblioteka Główna oferuje dostęp do licencjonowanych zbiorów elektronicznych ze wszystkich dziedzin wiedzy, w tym: 108 baz danych, 455 813 tytułów e-książek, 6154 czasopism elektronicznych poprzez wyszukiwarkę tematyczną.

Biblioteka Główna oferuje dostęp do zasobów Wirtualnej Biblioteki Nauki i cyfrowych baz bibliograficznych (SCIENCE DIRECT – Elsevier, SPRINGER LINK, WILEY ONLINE LIBRARY, NATURE, SCIENCE; PROQUEST, EBSCO z pakietem Agricola, *IBUKLibra, Lex Akademia Premium, INFORLEX/INFOR*) oraz baz i narzędzi bibliometrycznych (Web of Science, Journal Citation Reports, SCOPUS, SciVal, InCites).

W bibliotece dostępne są zasoby dedykowane dla kierunku Rolnictwo: AGRIS; AGRO; BazEkon; Bazy danych GUS; Bazy danych Instytutu Badawczego Leśnictwa; Bibliografia Ekonomiki Rolnictwa; Bibliografia Geografii Polskiej; E-Publikacje Nauki Polskiej (ePNP); E-biblioteka Urząd Patentowy RP; Espacenet; INFONA; SIBROL; SIGŻ. Biblioteka propaguje ideę Otwartego Dostępu (Baza Wiedzy UwS z częścią repozytoryjną, Biblioteka Cyfrowa UWS).

Biblioteka Główna wspiera procesy dydaktyczne prowadzone w Uniwersytecie. W ramach działalności dydaktycznej i szkoleniowej Oddział Informacji Naukowej realizuje program indywidualnych i grupowych szkoleń dla pracowników i studentów. Tematyka szkoleń jest dedykowana konkretnym kierunkom i dyscyplinom wiedzy. Niezbędne zasoby literaturowe biblioteki są uzupełniane na bieżąco, zgodnie ze wskazaniami określonymi w sylabusach przedmiotów oraz z uwzględnieniem sugestii czytelników.

Biblioteka Główna UwS jest wszechstronnie przystosowana dla osób z różnego rodzaju niepełnosprawnościami. Agendy udostępniania i informacji posiadają specjalne stanowiska pracy przeznaczone dla czytelników z różnymi niepełnosprawnościami (niewidomych, niedowidzących, niepełnosprawnych ruchowo) wyposażone są w odpowiednie urządzenia i programy, a także stoliki przystosowane do korzystania przez osoby poruszające się na wózkach. Z licznych ułatwień i udogodnień można wyróżnić ścieżki naprowadzające dla osób niewidomych, podjazd do budynku z dwustronną balustradą, szerokie i automatycznie rozsuwane drzwi pozwalające na swobodne manewrowanie wózkiem inwalidzkim, windę przystosowaną do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową i wzroku z modułem głosowym i przyciskami dostępnymi z poziomu wózka, informacja wizualna (duże białe litery na kolorowym tle) ułatwia orientację w budynku, agendy, kabiny pracy indywidualnej i toalety (dla osób z niepełnosprawnościami) oznakowane w alfabecie Braille'a oraz w technologii NFC. Szczegółowe informacje zamieszczono w załączniku 5.2.

Infrastruktura Instytutu Rolnictwa i Ogrodnictwa oraz system biblioteczo-informacyjny są na bieżąco monitorowane i oceniane. Baza dydaktyczna i naukowa jest stale unowocześniana i wzbogacana zgodnie z potrzebami nauczycieli akademickich i studentów.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Stworzenie dostosowanego miejsca do zakupu oraz spożywania posiłków w budynku Wydziału.	W budynku Wydziału została utworzona Strefa Studenta z miejscami dostosowanymi do relaksu i spożywania posiłków. W strefie tej wydzielono ogólnodostępny bufet, w którym można zakupić posiłek. Ponadto w budynku znajdują się trzy samoobsługowe automaty sprzedające z asortymentem spożywczym.
2.	Dostosowanie godzin pracy szatni do potrzeb studentów.	W budynku przy ul. Prusa 14 znajdują się dwie szatnie, z których jedna jest czynna całą dobę.
3.	Wprowadzenie formalnego narzędzia ewaluacji infrastruktury przez studentów.	Studenci mają możliwość oceny infrastruktury naukowo-dydaktycznej, przystępności i możliwości korzystania z materiałów i pomocy dydaktycznych poprzez ankiety do zajęć wypełniane po odbyciu danego modułu przedmiotowego.
4.	Dążenie do dostosowania całej bazy dla osób niepełnosprawnych oraz zwiększanie liczby miejsc parkingowych udostępnianych studentom.	Infrastruktura budynku została dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Zainstalowano dźwig osobowy do przewozu osób poruszających się na wózku i wózek do sprowadzania po schodach osób z niepełnosprawnością ruchową. Oznakowano w alfabecie Braille'a i technologii NFC pomieszczenia oraz balustrady przy schodach. Postawiono dwa infokioski z mapą budynku i funkcją nawigacji przystosowane do korzystania przez niewidomych, niedowidzących i niepełnosprawnych ruchowo. Miejsca parkingowe (parking wewnętrzny) są udostępniane studentom w miarę posiadanych zasobów na podstawie wniosku składanego do Dziekana Wydziału.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 5:

.....

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Kształcenie na kierunku Rolnictwo odbywa się w Instytucie Rolnictwa i Ogrodnictwa we współpracy z jednostkami Uniwersytetu w Siedlcach: Instytutem Zootechniki i Rybactwa, Instytutem Nauk

Biologicznych, Instytutem Informatyki, Instytutem Matematyki, Centrum Języków Obcych i Centrum Sportu i Rekreacji, co wynika ze specyfiki kierunku i realizowanych treści programowych. Integracja z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego jest istotnym celem doskonalenia programów studiów oraz jakości prowadzonego procesu dydaktycznego na kierunku Rolnictwo. Współpraca Instytutu Rolnictwa i Ogrodnictwa z otoczeniem społeczno-gospodarczym ma charakter formalny, oparta o porozumienia, w których sprecyzowano zakres prowadzonej współpracy oraz nieformalny, wynikający z potrzeby udziału w bieżących i cyklicznych wydarzeniach o różnym charakterze. W grupie interesariuszy, uczestniczących w kształtowaniu koncepcji kształcenia i doskonalenia jego jakości występują instytucje/podmioty gospodarcze – potencjalni pracodawcy. Współpraca Instytutu Rolnictwa i Ogrodnictwa z otoczeniem społeczno-gospodarczym obejmuje działania na rzecz wspierania działalności dydaktycznej, modyfikacji treści nauczania i wzbogacania ich o nowe, istotne z punktu widzenia pracodawców elementy, podnoszenia kwalifikacji kadry dydaktycznej, tworzenia warunków do kontaktów studentów z praktyką, zdobywanie przez studentów doświadczenia, zwiększania ich kompetencji zawodowych oraz poszerzenie indywidualnych zainteresowań. W tym zakresie Instytut Rolnictwa i Ogrodnictwa współpracuje z następującymi instytucjami publicznymi oraz prywatnymi przedsiębiorcami o międzynarodowym, ogólnopolskim i regionalnym zasięgu działalności: Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie, Mazowieckim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Warszawie, oddział w Siedlcach, Podlaskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Szepietowie, IUNG-PIB w Puławach, Instytutem Ogrodnictwa-PIB w Skierniewicach, DLF Seeds, s.r.o., z siedzibą w Hladké Žitovice (Republika Czeska), Naiad Water Investments sp. z o.o. w Warszawie, Artagro Polska Sp.z.o.o. w Miechowie, Centralnym Ośrodkiem Badania Odmian Roślin Uprawnych, z siedzibą w Słupi Wielkiej – Stacja Doświadczalna Oceny Odmian w Seroczynie, Zespołem Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Krzysztofa Kluka w Rudce, Zespołem Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Władysława Stanisława Reymonta w Sokołowie Podlaskim, Zespołem Szkół nr 3 Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego im. Stanisława Staszica w Łosicach, Zespołem Szkół nr 3 im. Władysława Stanisława Reymonta w Łukowie, Zespołem Szkół Ponadgimnazjalnych nr 4 im. Kazimierza Wielkiego w Siedlcach, Zespołem Szkół nr 4 im. Ziemi Podlaskiej w Bielsku Podlaskim, Zespołem Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Szkoły Podchorążych Piechoty w Starym Lubiejewie, Zespołem Szkół Rolniczych im. Wincentego Witosa w Ostrożanach, Zespołem Szkół im. gen. Franciszka Kamińskiego w Adamowie, Zespołem Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Wincentego Witosa w Leśnej Podlaskiej, Zespołem Szkół im. Stanisława Staszica w Miętne.

Sformalizowaniem współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym było powołanie Rady Interesariuszy przy Instytucie Rolnictwa i Ogrodnictwa (Decyzja nr 5/2022 Dziekana Wydziału Agrobiotechnologii i Nauk o Zwierzętach z dnia 15 lutego 2022 roku, Decyzja nr 13/2024 Dziekana Wydziału Nauk Rolniczych Uniwersytetu w Siedlcach).

Do zadań Rady należy:

- opiniowanie programów studiów,
- zgłaszanie propozycji zmian w programach studiów,
- oferowanie studentom Wydziału możliwości odbywania praktyk zawodowych,
- stwarzanie studentom możliwości przeprowadzenia badań i pozyskania informacji niezbędnych do opracowywania prac dyplomowych,
- okazjonalne przeprowadzanie zajęć warsztatowych dla studentów.

Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego wchodzi w skład Zespołu ds. programów studiów powołanego przez Dyrektora Instytutu, uczestniczą w kształtowaniu koncepcji kształcenia na kierunku Rolnictwo, opiniowaniu treści programowych, opracowaniu efektów uczenia się i ich weryfikacji oraz dostosowaniu treści programowych do potrzeb rynku pracy.

W ramach prowadzonej współpracy z DLF Seeds, s.r.o., z siedzibą w Hladké Žitovice (Republika Czeska), Artagro Polska Sp.z.o.o. w Miechowie, Wokas SA w Łosicach w Rolniczej Stacji Doświadczalnej im. prof. F. Ceglarka powstały doświadczalne poletka naukowo-dydaktyczne, które umożliwiają studentom kierunku Rolnictwo zapoznać się z efektami stosowania produktów tych firm w warunkach klimatyczno-glebowych środkowo-wschodniej Polski. Ponadto organizowane są wyjazdy studyjne (m.in.

IUNG-PIB w Puławach, Instytut Ogrodnictwa—PiB w Skierniewicach, Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Siedlcach, Ogród Botaniczny UMCS w Lublinie, SaMasz Sp. z o.o. w Zabłudowie, Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych - Stacja Doświadczalna Oceny Odmian w Serocznynie), seminaria, wykłady i warsztaty dla studentów kierunku Rolnictwo (m.in. Światowy Dzień Inżyniera – przedstawiciel OZE Group sp. z o.o. w Sokołowie Podlaskim - Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii na obszarach wiejskich, przedstawiciel Raiffeisen Waren Sp. z o.o. w Rykach - Nowe technologie w rolnictwie, AGCO Valtra - Innowacje w rolnictwie, przedstawiciel drone4TECH.pl w Warszawie - Wykorzystanie dronów w rolnictwie, Seminarium Smart Vilages – gmina ekologiczna, społeczność zrównoważona, Festiwal Nauki i Sztuki – przedstawiciele Instytutu ADN w Warszawie, Timac Agro Polska Sp. z o.o., NAIAD Coin, DLF Seeds, OErlemans Foods, Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych, seminarium zorganizowane przez Timac Agro Polska "Biostymulacja w teorii i w praktyce" oraz "Możliwości rozwoju kariery zawodowej po kierunkach rolniczych", wykład *Festulolium - trawa stworzona przez człowieka* – przygotowany przez przedstawiciela firmy DLF Seeds, s.r.o. z Republiki Czeskiej, wystawa "Dawne gatunki i odmiany zbóż" w Instytucie Rolnictwa i Ogrodnictwa– organizator Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie we współpracy z Instytutem Hodowli i Aklimatyzacji Roślin – PIB w Radzikowie, szkolenie Dobre praktyki wodne – przedstawiciele Instytutu ADN w Warszawie), będące uzupełnieniem oferty edukacyjnej w ramach modułów przedmiotowych realizowanych na tym kierunku. Dzięki nim studenci mają możliwość praktycznej weryfikacji nabytej wiedzy podczas zajęć kursowych, poszerzenia wiedzy o nowe informacje oraz zwiększenia kompetencji zawodowych.

W ramach współpracy ze szkołami ponadpodstawowymi, nauczyciele akademicy przy współudziale studentów kierunku Rolnictwo organizują, zarówno na terenie szkół, jak i w siedzibie Instytutu wykłady, zajęcia laboratoryjne i warsztaty z zakresu zagadnień związanych z dyscypliną rolnictwo i ogrodnictwo. Charakter prowadzonej współpracy, oprócz aktywizowania studentów, umożliwia przybliżenie potencjalnym kandydatom możliwości studiowania na kierunku Rolnictwo.

Elementem współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest organizacja studenckich praktyk zawodowych dla studentów kierunku Rolnictwo (ośrodki doradztwa rolniczego, urzędy gminy, indywidualne gospodarstwa rolne). Monitorowanie kształcenia w tym zakresie odbywa się zgodnie z Regulaminem praktyk (<https://iuro.uws.edu.pl/studenci/praktyki-studenckie>).

Wyrazem współpracy Instytutu Rolnictwa i Ogrodnictwa z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest również udział pracowników Instytutu w radach naukowych, komisjach i zarządach towarzystw naukowych (Instytut Ogrodnictwa—PIB w Skierniewicach, Instytut Ochrony Roślin—PIB w Poznaniu, Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych w Słupi Wielkiej - Komisja ds. rejestracji odmian roślin pastewnych, Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa—PIB w Puławach, Polskie Towarzystwo Gleboznawcze). Ważnym efektem współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest komercjalizacja opatentowanego wynalazku „Wał rolniczy krusząco-ugniatający” (Pat.: Ru.069698) opracowanego przez pracowników Instytutu i wprowadzonego do produkcji przez firmę Metal-Fach w Sokółce.

Współpraca Wydziału Nauk Rolniczych, w tym Instytutu Rolnictwa i Ogrodnictwa z otoczeniem społeczno-gospodarczym ma również charakter nieformalny oparty o wieloletnie i bezpośrednie relacje nauczycieli akademickich z interesariuszami zewnętrznymi, będące platformą wymiany poglądów oraz kształtowania wizji kształcenia z uwzględnieniem potrzeb pracodawców.

Jednym z ważnych kierunków działań w procesie kształcenia jest ciągłe doskonalenie i pogłębianie współpracy Uniwersytetu z miastem Siedlce i ościennymi powiatami celem lepszego wykorzystania prac badawczych na rzecz rozwoju miasta i regionu oraz uczestniczenie w wydarzeniach organizowanych przez lokalny samorząd (np. targi pracy, jubileusze, imprezy plenerowe).

Organizowane przez Uniwersytet w Siedlcach cykliczne wydarzenia, tj. Festiwal Nauki i Sztuki, Dni Otwarte z Wydziałem Nauk Rolniczych, Piknik Naukowy, pozwalają nie tylko przybliżyć otoczeniu społecznemu działalność naukową – dydaktyczną i infrastrukturę Wydziału i Instytutu, ale pełnią również funkcję edukacyjną. W ramach Festiwalu oraz Wydziałowych Dni Otwartych nauczyciele akademicy, przy współudziale studentów kierunku Rolnictwo i przedstawicieli interesariuszy zewnętrznych, organizują wykłady, prelekcje i warsztaty z zakresu innowacji w rolnictwie i jego otoczeniu dla społeczności lokalnej. Podczas Pikniku Naukowego pracownicy Instytutu Rolnictwa i Ogrodnictwa, przy

czynnym udziale studentów kierunku Rolnictwo udzielają porad praktycznych w zakresie nawożenia, uprawy i wykorzystania roślin uprawnych, ozdobnych, ziół, a także możliwości diagnostyki gleby i roślin (m.in. pokaz sprzętu laboratoryjnego i polowego). Działalność ta, obok jej charakteru społecznego, ma za zadanie aktywizację studentów kierunku Rolnictwo, zrzeszonych w Studenckim Kole Naukowym Agrobioinżynierii.

Obszary współpracy Instytutu Rolnictwa i Ogrodnictwa z instytucjami akademickimi i ośrodkami naukowymi ściśle korespondują z procesem kształcenia studentów na kierunku Rolnictwo. Nauczyciele akademicy biorą udział w międzynarodowych i ogólnopolskich konferencjach naukowych i naukowo-praktycznych oraz w mobilności międzynarodowej (CEEPUS, ERASMUS +, staże naukowe, wizyty studyjne). Pracownicy Instytutu Rolnictwa i Ogrodnictwa współpracują z innymi ośrodkami naukowymi w Polsce i zagranicą. Współpraca ta ma na celu wymianę doświadczeń w zakresie procesu dydaktycznego, ale też rozwój naukowy studentów i kadry, m.in. poprzez udział w konferencjach organizowanych przez uczelnie krajowe i zagraniczne, m.in. Szkołę Główną Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Uniwersytet Rolniczy w Krakowie, Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, Uniwersytet Warmińsko – Mazurski w Olsztynie, Politechnikę Bydgoską, Politechnikę Częstochowską, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, Uniwersytet Rolniczy w Nitrze, Uniwersytet w Preszowie, Lwowski Narodowy Uniwersytet Przyrodniczy w Dublinach, Uniwersytet w Bari, Uniwersytet w Katanii.

Monitorowanie i ewaluacja w.w. inicjatyw odbywa się poprzez sporządzanie sprawozdań właściwych dla formy aktywności w tym zakresie.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	brak	

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 6:

.....

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Kształcenie na kierunku Rolnictwo odbywa się przede wszystkim w oparciu o kadre Instytutu Rolnictwa i Ogrodnictwa, w którym realizowana jest strategia umiędzynarodowienia Uniwersytetu w Siedlcach (Załącznik do Uchwały Senatu Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego nr 64/2018 z dn. 28 listopada 2018 r. (<https://bip.uws.edu.pl/aktprawny/66e1dc3bf1b8f72394ec742a>)). Duży nacisk kładziony jest na stałe zwiększanie umiędzynarodowienia procesu kształcenia, czego efektem ma być lepsze przygotowanie absolwentów do podjęcia pracy nie tylko na rynku polskim, ale i międzynarodowym, wymagającym zrozumienia aspektów wielokulturowości oraz specjalistycznej znajomości języków obcych. Powyższe cele mogą być realizowane zarówno w oparciu o wymianę akademicką i praktyki studentów w ramach programu Erasmus+ oraz współpracę kadry z jednostkami zagranicznymi. Umożliwia to wymianę doświadczeń, a docelowo wzrost kompetencji, co bezpośrednio przełoży się nie tylko na jakość kształcenia, ale i na promocję kierunku Rolnictwo, także poza granicami kraju, przyczyniając się do ewentualnego zwiększenia liczby studentów zagranicznych.

Studenci kierunku Rolnictwo mają możliwość uczenia się języków obcych (angielskiego, rosyjskiego i niemieckiego) na I i II stopniu studiów w ramach lektoratów obowiązkowych prowadzonych przez pracowników Centrum Języków Obcych Uniwersytetu w Siedlcach. Łączny wymiar godzin na studiach I stopnia wynosi: na studiach stacjonarnych 120 godzin – 8 ECTS (po 60 godz. i 4 ECTS na 2 i 3 semestrze), na studiach niestacjonarnych 64 godzin – 8 ECTS (po 32 godz. i 4 ECTS na 2 i 3 semestrze). Studenci studiów II stopnia poszerzają znajomość specjalistycznego języka obcego realizując lektoraty z języka obcego w agronomii w wymiarze: 30 godzin – 2 ECTS (w 2 semestrze) na studiach stacjonarnych i 18 godzin – 2 ECTS (w 2 semestrze) na studiach niestacjonarnych. Umożliwia to uzyskanie umiejętności z języka obcego na poziomie B2+. Założeniem realizacji treści programowych przedmiotu „Język obcy” i „Język obcy w agronomii” jest przygotowanie przyszłych absolwentów do biegłego posługiwania się językiem nie tylko w sytuacjach codziennych, ale również do rozumienia treści obcojęzycznych wymaganych do prawidłowego przygotowania pracy inżynierskiej i magisterskiej (korzystanie z piśmiennictwa obcojęzycznego). Weryfikacja osiągnięcia kompetencji językowych przez studentów określona jest w sylabusach wymienionych przedmiotów.

Studenci kierunku Rolnictwo mogą pogłębiać wiedzę oraz znajomość specjalistycznego języka angielskiego w ramach oferty przedmiotów fakultatywnych. Od roku akademickiego 2021/2022 w programie studiów I stopnia przewidziano 5 przedmiotów fakultatywnych z możliwością wyboru języka angielskiego jako wykładowego, są to: Ekonomia, Gleboznawstwo, Łąkarstwo, Ekonomika i organizacja rolnictwa oraz Ochrona roślin (https://bip.ires.pl/gfx/ap/files/Prawo/Uchwały_2021/US-088-21.pdf).

Ponadto studenci mogą uczestniczyć w dodatkowych kursach oraz przystąpić do egzaminu o randze międzynarodowej (TOIEC Listening and Reading) i ewentualnego uzyskania w jego ramach certyfikatu biegłości. Zarówno kursy jak i egzaminy prowadzone są przez lektorów Centrum Języków Obcych UwS (autoryzowanego partnera ETS Global Polska) <https://cjo.uws.edu.pl/certyfikat-bieglosci-jezykowej-toiec>.

Przygotowanie językowe przeprowadzane zarówno w ramach obowiązkowych lektoratów, jak i przedmiotów fakultatywnych z możliwością wyboru języka umożliwia studentom posługiwanie się językiem obcym w stopniu umożliwiającym propagowanie wiedzy na zewnątrz, m.in. na konferencjach i seminariach międzynarodowych. Studenci z Koła Naukowego Agrobiotechnologii m.in. wzięli udział w IV Międzynarodowym Sympozjum Studenckich Kół Naukowych zorganizowanym przez Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, które odbyło się 20 kwietnia 2023 r. Wystąpienie przewodniczącego KNA nt. „Economic aspects of ultracapacitors technology as an alternative to lead-acid batteries” zostało wyróżnione przez Kapitułę Polskiego Towarzystwa Agronomicznego, a poster zdobył III miejsce w sesji posterowej.

Instytut Rolnictwa i Ogrodnictwa angażuje profesorów wizytujących do przeprowadzania zajęć na studiach I i II stopnia w języku angielskim w ramach pobytów krótko- i długoterminowych. W semestrze letnim w roku akademickim 2022/2023 oraz 2023/2024 zajęcia dla studentów prowadził profesor wizytujący ze Słowackiego Uniwersytetu Rolniczego w Nitrze.

Studenci kierunku Rolnictwo mają możliwość uczestniczenia w zajęciach prowadzonych w języku obcym przez nauczycieli uczelni zagranicznych przyjeżdżających w ramach programów Erasmus+ oraz CEEPUS. Zajęcia dla studentów przeprowadziło: w roku akademickim 2021/2022 dwóch nauczycieli z Lwowskiego Narodowego Uniwersytetu Przyrodniczego w Dublinach oraz trzech ze Słowackiego Uniwersytetu Rolniczego w Nitrze, w roku 2022/2023 jeden z Uniwersytetu im. Aldo Moro w Bari, jeden z Uniwersytetu w Katanii oraz dwóch ze Słowackiego Uniwersytetu Rolniczego w Nitrze, w roku 2023/2024 dwóch ze Słowackiego Uniwersytetu Rolniczego w Nitrze, troje z Uniwersytetu Preszowskiego oraz jeden z Lwowskiego Narodowego Uniwersytetu Przyrodniczego w Dublinach.

Prelekcje oraz spotkania ze studentami odbywają także nauczyciele akademicy w ramach wizyt studyjnych oraz staży naukowych i naukowo-dydaktycznych. Spotkania ze studentami oraz kadrą Instytutu mają na celu wymianę doświadczeń w zakresie kształcenia studentów, prezentują koncepcje kształcenia z macierzystej uczelni, są także okazją do omówienia wniosków dotyczących realizacji dotychczasowych programów studiów oraz stanowią rekomendacje do wprowadzanych zmian w procesie kształcenia. W latach 2019-2024 w Instytucie Rolnictwa i Ogrodnictwa na stażach i w ramach

wizyt studyjnych przebywało łącznie 10 nauczycieli akademickich z takich ośrodków jak: Lwowski Narodowy Uniwersytet Przyrodniczy w Dublanach (4 osoby), Igdir University w Turcji (2 osoby), Wołyński Uniwersytet Narodowy im. Łesii Ukrainki (4 osoby).

Studenci kierunku Rolnictwo oraz pracownicy badawczo-dydaktyczni i administracyjno-technicznymi Instytutu Rolnictwa i Ogrodnictwa mają możliwość wyjazdów zagranicznych do uczelni partnerskich oraz odbycia praktyk w ramach programu Erasmus+. Koordynowaniem Programu zajmuje się jednostka podlegająca Prorektorowi ds. nauki, tj. Dział Nauki i Współpracy z Zagranicą w porozumieniu z koordynatorem Erasmus+ na Wydziale Nauk Rolniczych, który przeprowadza nabór studentów i pracowników do uczestnictwa w Programach w ramach obowiązującego harmonogramu (Załącznik nr 1 i 2 do Zarządzenia Rektora Nr 5/2024, <https://bip.uws.edu.pl/aktprawny/66e1d304f1b8f742340c677b>). W celu informowania oraz zachęcania do wyjazdów organizowane są regularne spotkania zarówno z Uczelnianym, jak i Wydziałowym Koordynatorem ds. Erasmus+. Ponadto, na bieżąco uaktualniane są informacje dostępne na stronie internetowej Uniwersytetu w Siedlcach zawierającej wszystkie niezbędne dokumenty oraz wyszukiwarkę praktyk studenckich (<https://www.uws.edu.pl/studenci/program-erasmus>). Informacje o naborach ukazują się systematycznie także na stronach internetowych Wydziału Nauk Rolniczych oraz Instytutu Rolnictwa i Ogrodnictwa. Wszelkie informacje o programie Erasmus+ zamieszczane są również na social mediach Uniwersytetu w Siedlcach, Wydziału Nauk Rolniczych oraz Instytutu Rolnictwa i Ogrodnictwa.

Studenci oraz pracownicy Uniwersytetu w Siedlcach mają możliwość wyjazdu do blisko 100 uczelni partnerskich. Wśród nich na około 20 prowadzone są studia na kierunku Rolnictwo lub pokrewnych (Agriculture, Horticulture, Food processing) m.in. w: Agricultural University – Plovdiv, University of South Bohemia in Ceske Budejovice, Universidad Politécnica de Cartagena, Universidad de Cordoba, Vytautas Magnus University, Lithuanian University of Health Sciences, Latvia University of Life Sciences and Technologies, Instituto Politécnico de Santarem, University of Agricultural Sciences and Veterinary Medicine of Cluj Napoca, Slovak University of Agriculture in Nitra, Adnan Menderes University (ADU), IGDİR University, Munzur University, Università Degli Studi Di Bari Aldo Moro i wielu innych (wykaz uczelni partnerskich dostępny jest w zakładce programu Erasmus+, <https://www.uws.edu.pl/studenci/program-erasmus/studia-za-granica-erasmus-plus>; <https://www.uws.edu.pl/studenci/program-erasmus/wyjazdy-nauczycieli-akademickich>).

Okres pandemii mocno ograniczył mobilność studentów i nauczycieli akademickich do ośrodków zagranicznych. W semestrze letnim roku akademickiego 2023/2024 czworo studentów kierunku Rolnictwo wzięło udział w wymianie w ramach programu Erasmus+ (BIP) do Instytutu Badawczego Gleboznawstwa i Ochrony Gleb w Preszowie na Słowacji.

Oferta dla studentów kierunków rolniczych z zagranicy, przyjeżdżających w ramach programu Erasmus+, obejmuje przedmioty w języku angielskim tj.: Ekonomia (Economics), Gleboznawstwo (Soil science), Polityka gospodarcza UE (Economic policy of the European Union), Ekonomia i organizacja rolnictwa (Economics and organization of agriculture), Rolnictwo na świecie (Agriculture in the world), Ochrona roślin (Plant protection), Melioracje rolne (Agricultural land improvement), Integrowane metody ochrony roślin (Integrated plant protection methods). Studenci zagraniczni posiadający certyfikat znajomości języka polskiego, w ramach programu Erasmus+ mają również możliwość wyboru przedmiotów w jęz. polskim, są to: Agroekologia, Melioracje rolne, Chemia rolna, Środki wspomagające uprawę roślin, Podstawy rolnictwa precyzyjnego, Ochrona roślin, Agroturystyka, Gleboznawstwo, Genetyka i hodowla roślin, Fizjologia roślin, Łąkarstwo, Eksploatacja maszyn, Gospodarka wodno-ściekowa w rolnictwie, Sadownictwo, Ocena płodów rolnych, Miernictwo i podstawy geodezji. Pełna oferta przedmiotów realizowanych w Instytucie Rolnictwa i Ogrodnictwa dla studentów zagranicznych (z wymiarem godzin i punktami ECTS) znajduje się w zakładce <https://www.uws.edu.pl/studenci/program-erasmus/ects-course-catalogue>. Aktualnie trwają też prace nad rozszerzeniem oferty przedmiotów dla studentów studiów II stopnia w języku angielskim.

Na kierunku Rolnictwo w Uniwersytecie w Siedlcach od 1 października 2024 r. (sem. zimowy 2024/2025) w ramach programu Erasmus+ (KA171 2023) studiuje jedna osoba z Ukrainy (Lwowski Narodowy Uniwersytet Przyrodniczy w Dublanach). Studenci zagraniczni przebywający w Uniwersytecie

w Siedlcach są pod stałą opieką jednostki Welcome Center, której głównym celem jest wsparcie studentów międzynarodowych oraz kandydatów decydujących się na podjęcie studiów w Uniwersytecie (nr umowy: BPI/WTP/2021/1/00030/U/0000; finansowanie: Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej). Opieka obejmuje m.in. przeprowadzanie warsztatów, spotkań otwartych, integracji studentów zagranicznych i polskich oraz pomoc w sprawach formalnych. Ponadto organizowane są certyfikowane szkolenia dotyczące różnic międzykulturowych. Przeszkolony został także koordynator ds. Erasmus+ i Welcome Center będący pracownikiem Wydziału Nauk Rolniczych.

Pracownicy Instytutu Rolnictwa i Ogrodnictwa współpracują z jednostkami zagranicznymi podnosząc swoje kompetencje. W ramach programu Erasmus+ w latach 2019-2024 zrealizowano 36 mobilności pracowników badawczo-dydaktycznych (Staff Mobility for Teaching) oraz 2 mobilności pracowników administracyjno-technicznych (Staff Mobility for Training). W roku akademickim 2023/2024 2 pracowników badawczo-dydaktycznych wzięło udział w mobilności w ramach programu CEEPUS. Mobilności realizowane były do następujących uczelni: Slovak University of Agriculture in Nitra (Słowacja), Latvia University of Life Sciences and Technologies (Łotwa), Vytautas Magnus University (Litwa), University of Bari (Włochy), University of Presov (Słowacja), Instituto Politecnico de Santarem (Portugalia), University of Catania (Włochy).

Współpraca międzynarodowa ma również charakter bezpośredni obejmujący wyjazdy pracowników Instytutu do uczelni zagranicznych na naukowe staże zagraniczne i wizyty studyjne. Oprócz realizacji celów naukowych następuje także wymiana doświadczeń dydaktycznych, czego efektem jest aplikacja dobrych praktyk do procesu dydaktycznego. W latach 2019-2024 zrealizowano 13 staży zagranicznych w takich ośrodkach jak: Wołyński Uniwersytet Narodowy im. Łesi Ukrainki w Łucku (Ukraina), Słowacki Uniwersytet Rolniczy w Nitrze (Słowacja), Uniwersytet Preszowski (Słowacja), Uniwersytet Rolniczy w Atenach (Grecja), Instytut Badawczy Gleboznawstwa i Ochrony Gleb w Preszowie (Słowacja). W roku 2023 w ramach projektu pt. „Liderzy w zarządzaniu uczelniami” dwie osoby odbyły wizytę studyjną w Uniwersytecie Technicznym w Monachium (Niemcy).

Efektem współpracy międzynarodowej są przyjazdy wykładowców zagranicznych w charakterze profesora wizytującego oraz w ramach programu Erasmus+ i CEEPUS, a także przyjazdy dotyczące realizowanej współpracy naukowo-dydaktycznej. W roku 2023 wspólnie z Wołyńskim Uniwersytetem Narodowym im. Lesii Ukrainki w Łucku zorganizowano konferencję naukową nt. „Bioróżnorodność w krajobrazie rolniczym”.

Efektem międzynarodowej współpracy badawczej jest ponad czterdzieści publikacji naukowych, opublikowanych w latach 2019-2024 wspólnie z naukowcami z takich ośrodków jak: Slovak University of Agriculture in Nitra (Słowacja), J. Selye University in Komarno (Słowacja), Institute of Industrial and Forage Crops - Hellenic Agricultural Organization (Grecja), Agricultural University of Athens (Grecja), University of Oxford (Wielka Brytania), University of Bari (Włochy), Centre for Agriculture and Environment (Rzym – Włochy), Research Centre for Engineering and Agro-Food Processing (Turyn – Włochy), Research Centre for Agriculture and Environment (Rzym – Włochy), Institute for Biological Systems - Council of National Research of Italy (Monterotondo – Włochy), (University of Ruse (Bułgaria), Agricultural Academy (Pleven – Bułgaria), Lviv National Environmental University (Dublany – Ukraina), National University of Life and Environmental Science of Ukraine (Kijów – Ukraina), Bogdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University (Melitopol – Ukraina), Lesya Ukrainka Volyn National University (Łuck – Ukraina), Croatian Forest Research Institute (Jastrebarsko – Chorwacja), University of Natural Resources and Life Sciences (Wiedeń – Austria), Azerbaijan National Academy of Sciences (Nakhchivan – Azerbejdżan), Delaware Valley University (Doylestown – USA), Altai State University (Barnaul – Rosja). Treści z tych publikacji wykorzystywane są w procesie dydaktycznym, realizowanym na kierunku Rolnictwo.

Efektem umiędzynarodowienia procesu dydaktycznego i badań naukowych jest także udział pracowników Instytutu w komitetach organizacyjnych i naukowych międzynarodowych konferencji (m.in. 45. Konferencja Naukowa z cyklu Rejonizacja chwastów segetalnych w Polsce nt. „Bioróżnorodność w krajobrazie rolniczym” – Siedlce 6-7 września 2023 r.; II Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Praktyczna „Zaawansowane technologie uprawy owoców i warzyw bezpiecznych dla środowiska” – Lwów-Dublany 28-29 marca 2024 r.; XVIII Międzynarodowa Konferencja Naukowo-

Praktyczna Studentów i Doktorantów „Młoda nauka Wołynia: Priorytety i perspektywy badań” – Łuck 4-15 maja 2024 r.) oraz zasedanie w redakcjach naukowych czasopism zagranicznych (tj. Bulletin of Lviv National Environmental University, s. Agronomy; Plant Varieties Studying and Protection, Journal of Applied Research; Agriculture, Special Issue Editors "The Role of Plant Hormones and Growth Regulators in Modern Crop Cultivation Technologies").

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Intensyfikacja działań w celu umożliwiania studentom wyjazdu na praktyki zagraniczne i zaliczania poszczególnych semestrów na innych Uczelniach.	Młodzież studiująca na kierunku Rolnictwo ma możliwość wyjazdu na zagraniczne praktyki i semestralne wyjazdy do kilkudziesięciu uczelni zagranicznych w ramach programów Erasmus+ oraz CEEPUS. Studenci nieczęsto korzystają jednak z tej możliwości, jako główną przyczynę podając obowiązki zawodowe – prowadzenie własnego gospodarstwa rolnego lub pomoc rodzicom w jego prowadzeniu, dlatego nie wykazują zainteresowania tymi wyjazdami. Podejmowane są liczne działania polegające na zwiększeniu zainteresowania studentów mobilnością międzynarodową. , Na stronach internetowych Uniwersytetu w Siedlcach, Wydziału Nauk Rolniczych oraz Instytutu Rolnictwa i Ogrodnictwa systematycznie umieszczane są informacje i zaproszenia do składania wniosków na mobilność zagraniczną. Cyklicznie prowadzone są spotkania studentów z pracownikami Działu Nauki i Współpracy z Zagranicą, odpowiedzialnego za mobilność studentów, uczelnianym i wydziałowym koordynatorem Erasmus+ oraz uczestnikami tego programu (z Polski i zagranicy), na których przekazywane są najnowsze informacje i korzyści płynące z wyjazdów do zagranicznych uczelni partnerskich. Aby, lepiej dotrzeć do studentów informacje o mobilnościach zagranicznych umieszczane są także w uczelnianych social mediach.
2.	Zwiększenie skuteczności działań w zakresie przyjmowania studentów z innych krajów na studia na Wydziale.	Pracownicy Wydziału Nauk Rolniczych wyjeżdżający do uczelni partnerskich w ramach programów Erasmus+ i CEEPUS, a także na staże i wizyty studyjne promują kierunek Rolnictwo, prowadzony na UwS i zachęcają studentów z uczelni zagranicznych do podejmowania studiów w ramach wymiany międzynarodowej. Od kilku lat Instytut Rolnictwa i Ogrodnictwa, wspólnie z innymi jednostkami Uniwersytetu w Siedlcach bierze udział w konkursach na mobilność z krajami partnerskim (KA 107, KA 171) ogłaszanych przez Narodową Agencję Programu Erasmus+. Efektem tego było przyznanie kilku mobilności do / z Ukrainy dla pracowników Instytutu Rolnictwa i Ogrodnictwa oraz studentów kierunku Rolnictwo. W ramach

		programu na semestralne studia w roku akademickim 2024/2025 przyjechała jedna osoba z Lwowskiego Narodowego Uniwersytetu Przyrodniczego w Dublanach.
3.	Rozszerzenie prowadzenia współpracy badawczej i publikacyjnej z ośrodkami zagranicznymi.	W latach 2019-2024 współpraca naukowa pracowników Instytutu Rolnictwa i Ogrodnictwa istotnie się zwiększyła. W okresie tym pracownicy badawczo-dydaktyczni w ramach programów Erasmus+ i CEEPUS zrealizowali 38 mobilności do zagranicznych uczelni partnerskich. Pracownicy zrealizowali także 13 staży naukowych i kilka wizyt studyjnych w ośrodkach zagranicznych. Pracownicy IRiO z partnerami zagranicznymi prowadzą wspólne badania naukowe, których wyniki publikują w renomowanych czasopismach naukowych. W ocenianym okresie opublikowano ponad 40 publikacji we współpracy z badaczami z 21 ośrodków zagranicznych. Działania te są wspierane i motywowane przez Władze Uniwersytetu m.in. poprzez system nagród i wyróżnień. Pracownicy Instytutu Rolnictwa i Ogrodnictwa coraz częściej zasiadają w komitetach organizacyjnych międzynarodowych konferencji naukowych oraz w redakcjach naukowych czasopism zagranicznych.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 7:

W ramach umowy komercyjnej z firmą DLF Seeds, s.r.o., z siedzibą w Hladké Žitovice (Republika Czeska) w Rolniczej Stacji Doświadczalnej im. prof. Feliksa Ceglarka, stanowiącej bazę naukowo-dydaktyczną dla pracowników Instytutu Rolnictwa i Ogrodnictwa oraz studentów kierunku Rolnictwo, prowadzone są badania nad oceną wielkości i jakości plonowania mieszanek bobowato-trawistych oraz festulolium w typie życica i festulolium w typie kostrzewa w warunkach glebowo-klimatycznych środkowo-wschodniej Polski. Powstały też poletka pokazowe, na których studenci w ramach zajęć dydaktycznych mogą zapoznać się z najnowszymi produktami wprowadzanymi na rynek polski.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Uniwersytet w Siedlcach oferuje studentom wszechstronne wsparcie, udzielane w zależności od zgłaszanych potrzeb wynikających z bieżącej sytuacji życiowej, realizacji programu studiów lub osiągniętych efektów. Kryteria udzielania wsparcia studentom mają charakter ogólnouczelniany, powszechny, przejrzysty i bezstronny. Podstawowym dokumentem, w którym określono rodzaje wsparcia udzielanego studentom, jest Regulamin Studiów w UwS (Uchwała Senatu nr 61/2024 z dnia 29 maja 2024 roku) (https://bip.ires.pl/gfx/ap/files/Prawo/Uchwały_2024/US-061-24.pdf).

Studenci kierunku Rolnictwo mogą korzystać ze wsparcia materialnego obejmującego różnego rodzaju stypendia i zapomogi oraz niematerialnego w postaci: pomocy edukacyjnej, doradczej, naukowej i psychologicznej. Wsparcie studentów w procesie uczenia się rozpoczyna się od momentu przyjęcia na studia. Z uwagi na zróżnicowany poziom nauczania w szkołach ponadpodstawowych studentom mającym trudności w opanowaniu materiału dydaktycznego proponowane są zajęcia wyrównawcze dofinansowane z programu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Istotną rolę w procesie uczenia się pełni Biblioteka Główna Uniwersytetu w Siedlcach. W zbiorach tradycyjnych Biblioteki znajduje się księgozbiór liczący ponad 501815 jednostek inwentarzowych, w tym 46307 książek, 38744 czasopism drukowanych oraz 3239 jednostek inwentarzowych pozostałych zbiorów nielektronicznych oraz 216 tytułów czasopism drukowanych w prenumeracie bieżącej.

Biblioteka Główna oferuje dostęp do licencjonowanych zbiorów elektronicznych ze wszystkich dziedzin wiedzy, w tym: 108 baz danych, 455 813 tytułów e-książek, 6154 czasopism elektronicznych poprzez wyszukiwarkę tematyczną.

Studenci mają do dyspozycji: czytelnie studenckie, w których przygotowano stanowiska pracy dla osób z niepełnosprawnościami, kabiny pracy indywidualnej wyposażone w terminale komputerowe, bezpłatne skorzystanie ze skanera, możliwość wyszukiwania i zamawiania książek i skryptów on-line (również poza Uczelnią), dostęp do tematycznych baz danych związanych ze studiowaną dziedziną, pomoc pracowników Biblioteki, w tym Oddziału Informacji Naukowej. W roku akademickim 2023/2024 został uruchomiony Książkomat, który umożliwia studentom odbiór zamówionych materiałów 24 godziny na dobę. Ważnym ułatwieniem dla wszystkich studentów na terenie Uczelni jest dostęp do bezpłatnej wewnątrzuczelnianej sieci internetowej EDUROAM oraz możliwość korzystania z komputerów w pracowniach komputerowych. Jedną z form systemu wsparcia studentów w procesie uczenia się jest możliwość stosowania indywidualnej organizacji studiów oraz indywidualnego programu studiów. Korzystanie z obydwu form wsparcia szczegółowo wyjaśnia Regulamin Studiów (Uchwała Senatu nr 61/2024 z dnia 29 maja 2024 roku) (https://bip.ires.pl/gfx/ap/files/Prawo/Uchwały_2024/US-061-24.pdf). O indywidualną organizację studiów wnioskować mogą studenci z niepełnosprawnością, sportowcy, studentki w ciąży, studenci będący rodzicami oraz osoby szczególnie zaangażowane w działalność społeczną na rzecz środowiska akademickiego oraz lokalnego. Indywidualna organizacja studiów może być powiązana z realizacją części programu studiów w innej uczelni, w instytucji krajowej lub zagranicznej na podstawie indywidualnego programu studiów, w szczególności w ramach porozumień lub programów, których Uniwersytet jest sygnatariuszem. Studenci mogą również ubiegać się o różnego rodzaju urlopy w zależności od sytuacji życiowej.

Podstawową formą dydaktycznego wsparcia studentów są konsultacje realizowane przez nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w ramach poszczególnych przedmiotów. Odbývają się one w zaplanowanych godzinach podanych na stronie internetowej Instytutu Rolnictwa i Ogrodnictwa (<https://iro.uws.edu.pl/studenci/godziny-konsultacji-nauczycieli-akademickich>) oraz podczas zajęć dydaktycznych. Studenci w bezpośrednim kontakcie z prowadzącym zajęcia lub on-line (w czasie pandemii COVID-19) uzyskują potrzebne informacje i wyjaśnienia.

Wsparciem dla studentów kierunku Rolnictwo są także szkolenia, seminaria oraz wyjazdy studyjne podnoszące i rozwijające kompetencje oraz kwalifikacje kluczowe niezbędne na rynku pracy.

W lutym 2024 r. na Wydziale Nauk Rolniczych UWS odbyły się szkolenia nt. Dobrych Praktyk Wodnych, zorganizowane we współpracy z Instytutem ADN Sp. z o.o. Sp. k. w Warszawie. Ze szkolenia skorzystali m.in. studenci kierunku Rolnictwo, otrzymując certyfikat. Studenci kierunku Rolnictwo uczestniczyli również w IX edycji projektu Startupy w Pałacu, którego tematem przewodnim były innowacje technologiczne w sektorze rolno – spożywczym oraz innych projektach i konkursach.

Wspieranie studentów w procesie uczenia się uzupełniane jest różnymi mechanizmami wsparcia materialnego. Do najważniejszych należy system stypendialny, którego podstawowymi składowymi są: stypendium socjalne, stypendium rektora, stypendium dla osób z niepełnosprawnością oraz zapomogi. Zasady i kryteria przyznawania pomocy materialnej reguluje Regulamin świadczeń dla studentów UWS (Zarządzenie Rektora Nr 82/2024 z dnia 19 września 2024 r.) (<https://bip.uws.edu.pl/aktprawny/plik/66ec00475ac4cd67429ee6dd/6ac8032e-42a0-462e-843b-cb0f0dbddaf8>),

Akty prawne, procedury i inne niezbędne informacje dotyczące pomocy socjalnej zamieszczone są na stronie internetowej Uniwersytetu w zakładce Studenci → Stypendia (<https://www.uws.edu.pl/studenci/stypendia>). W Uniwersytecie powołana została Sekcja ds. Świadczeń dla Studentów, która zajmuje się kompleksową obsługą systemu przyznawania świadczeń. Stypendium Rektora może otrzymać student, który uzyskał za rok studiów wyróżniające wyniki w nauce, osiągnięcia naukowe lub artystyczne, lub osiągnięcia sportowe we współzawodnictwie co najmniej na poziomie krajowym. Przez wyróżniające wyniki w nauce rozumie się średnią ocen, nie niższą niż 4,30 ze wszystkich przedmiotów objętych programem studiów na danym kierunku, uzyskaną za rok studiów w poprzednim roku akademickim. Jednakże parametrem determinującym otrzymanie takiego stypendium jest posiadanie publikacji, wystąpień na konferencjach naukowych oraz ich organizacja. Zdobyte punkty za

poszczególne aktywności studentów będących członkami Koła służą również do ustalenia rankingu Kół, co wpływa na wielkość dofinansowania ich działalności z puli środków rektorskich. O stypendium Rektora mogą również ubiegać się studenci przyjęci na I rok studiów I stopnia, tj.: laureaci olimpiad, medaliści w zawodach sportowych (co najmniej o tytuł Mistrza Polski), jeśli spełniają wymogi określone we wskazanych zarządzeniach Rektora UwS. Oprócz świadczeń przyznawanych w Uniwersytecie w Siedlcach studenci mogą również ubiegać się o stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za znaczące osiągnięcia, którego szczegółowe kryteria i tryb przyznawania regulują odrębne przepisy. O stypendia mogą ubiegać się również cudzoziemcy studiujący w Uniwersytecie, zgodnie z zasadami określonymi w Regulaminie świadczeń dla studentów UwS. Zgodnie z Regulaminem studiów, Dziekan i Rektor mogą wyróżnić studentów: ustną pochwałą, dyplomem uznania czy nagrodą rzeczową.

Powyższe nagrody i wyróżnienia przyznawane są za szczególną działalność naukową, sportową, organizacyjną oraz w zakresie kultury. Wyjątkową motywacją jest nagroda im. prof. Lesława Szczerby dla najlepszego studenta Uczelni w wysokości 2.000 zł przyznawana przez Stowarzyszenie Przyjaciół Uniwersytetu w Siedlcach (<https://www.uws.edu.pl/universytet/pozostale-informacje/nagroda-im-prof-leslaw-szczerby>). System motywowania studentów do osiągania lepszych wyników w nauce oraz działalności naukowej obejmuje m.in. rozpowszechnianie informacji o działalności na Wydziale Kół Naukowych, przede wszystkim Studenckiego Koła Naukowego Agrobiotechnologii podczas spotkań ze studentami.

Wsparciem dla studentów spoza Siedlec i najbliższych okolic jest możliwość zamieszkania w jednym z czterech domów studenckich. Miejsce w domu studenta w pierwszej kolejności może otrzymać student znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, któremu codzienny dojazd uniemożliwia lub w znacznym stopniu utrudnia studiowanie. Student studiów stacjonarnych może także z tego tytułu otrzymać stypendium socjalne w zwiększonej wysokości z tytułu zakwaterowania w domu studenckim lub innym niż dom studencki obiekcie. W Domu Studenta nr 4 część pokoi przystosowana jest dla osób z niepełnosprawnością. Dla potrzeb i wygody studentów recepcje w akademikach czynne są całą dobę. Ważnym elementem wsparcia dla studentów zamieszkujących w domu studenta są bezpłatne media.

Uczelnia przywiązuje szczególną uwagę do opieki i wsparcia osób z niepełnosprawnościami i studentów ze specjalnymi potrzebami. Uniwersytet w Siedlcach jest pierwszą uczelnią w Polsce, która już w 1989 roku wprowadziła integracyjny system kształcenia studentów z niepełnosprawnościami. W ramach struktury Uniwersytetu w Siedlcach funkcjonuje Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami (<https://cwn.uph.edu.pl>) oraz jest powołany Pełnomocnik Rektora ds. osób z niepełnosprawnością. Głównym celem Centrum jest wielowymiarowa pomoc studentom z niepełnosprawnościami umożliwiającą studiowanie na równych prawach, udział w zajęciach dydaktycznych, życiu naukowym, społecznym, kulturalnym i sportowym. Praca Centrum to koordynowanie i organizowanie pracy jednostek wspomagających kształcenie osób z niepełnosprawnościami oraz dbanie o realizację zajęć zgodnie z indywidualnymi potrzebami studentów. Studenci zarejestrowani w Centrum mają możliwość skorzystania z systemowo zaplanowanej opieki, w tym m.in. opieki osobistego asystenta oraz pomocy w dojeździe na uczelnię, sporządzaniu notatek, wypożyczaniu książek z biblioteki - dla osób z wadą wzroku, uczestnictwie w zajęciach sportowych, w lektoratach - dla osób z dysfunkcją słuchu, konsultacjach logopedycznych i psychologicznych oraz w zajęciach z hipoterapii. Nieocenionym wsparciem dla studenta z niepełnosprawnością jest pomoc asystenta wspierającego, którego zadaniem jest umożliwienie wykonywania wszystkich czynności związanych z procesem kształcenia oraz funkcjonowaniem w uczelni (<https://cwn.uph.edu.pl/asystenci>). Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami systematycznie organizuje bezpłatne kursy języka migowego, w których mogą brać udział zarówno nauczyciele akademicy, jak i studenci. Ponadto ramach realizowanego na Uczelni projektu „UPH w Siedlcach – Uniwersytet MAXI” pracownicy Instytutu Rolnictwa i Ogrodnictwa ukończyli szkolenie „Świadomość niepełnosprawności”. W budynkach Uczelni, gdzie prowadzone są zajęcia dydaktyczne zainstalowano podjazdy dla wózków inwalidzkich, działają windy oraz przystosowano toalety. Na drzwiach budynków Uczelni zamieszczone są tabliczki oznakowujące pomieszczenia z funkcją czytania językiem Braille’a.

Studenci kierunku Rolnictwo mogą korzystać z naukowych i dydaktycznych wyjazdów zagranicznych. Wymiana międzynarodowa studentów odbywa się przede wszystkim w oparciu o zasady

programu Erasmus+. Uczelnia realizuje program CEPUS – Środkowoeuropejski Program Wymiany Uniwersyteckiej umożliwiający wyjazdy na studia, staż i praktyki zawodowe. W 2021 roku zostało utworzone Welcome Center – Biuro Obsługi Studentów Międzynarodowych, które ma za zadanie wsparcie w procesie adaptacji studentów w okresie pierwszych dni na naszej Uczelni, organizację warsztatów międzykulturowych i szkoleń.

Studenci kierunku Rolnictwo mogą zgłębiać wiedzę i rozwijać swoje zainteresowania, a także poznać ciekawych ludzi w kołach naukowych działających na Wydziale. Funkcjonowanie kół naukowych uwzględnia potrzeby osób z niepełnosprawnościami umożliwiając tym osobom pełną działalność. Każde koło ma opiekuna, który odpowiada za merytoryczną jakość prowadzonych badań naukowych oraz spotkań referatowo-dyskusyjnych. Członkami kół mogą być studenci Wydziału Nauk Rolniczych z każdego roku studiów oraz innych Wydziałów Uniwersytetu w Siedlcach. Obecnie 21 studentów kierunku Rolnictwo poszerza wiedzę i doskonalą umiejętności w Studenckim Kole Naukowym Agrobioinżynierii działającym przy Instytucie Rolnictwa i Ogrodnictwa. Studenci zrzeszeni w SKN Agrobioinżynierii uczestniczą w różnych projektach badawczych m.in. w projekcie realizowanym przez Samorząd Województwa Mazowieckiego pn. „Wdrażanie koncepcji Smart Villages na terenie województwa mazowieckiego”, którego podsumowanie miało miejsce w trakcie XVI Mazowieckiego Kongresu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Wśród laureatów tego konkursu znalazło się troje studentów kierunku Rolnictwo, członków SKN Agrobioinżynierii, zdobywając I miejsce i dwa wyróżnienia.

Studenci kierunku Rolnictwo mają możliwość poszerzania swoich zainteresowań biorąc udział w konferencjach krajowych i międzynarodowych prezentując wyniki swoich badań naukowych w formie ustnej prezentacji lub posteru, a najlepsze prace są wyróżniane. Dodatkowym bonusem jest również możliwość otrzymania punktów do stypendium, m.in. stypendium rektora. Sukcesem studenta kierunku Rolnictwo jest wyróżnienie oraz III miejsce w sesji posterowej na IV Międzynarodowym Sympozjum Studenckich Kół Naukowych „Środowisko-Roślina-Zwierzę-Produkt” przyznane przez Kapitułę Polskiego Towarzystwa Agronomicznego w roku akademickim 2022/2023. Koło naukowe w ramach działalności organizacyjno-dydaktyczno-naukowej wspierane jest materialnie oraz pozamaterialnie przez Uczelnię (np. dofinansowanie lub zorganizowanie wyjazdów na konferencje, wyjazdy studyjne, udostępnianie sal na działalność kół). Uniwersytet w Siedlcach ma wieloletnią tradycję organizacji Konferencji Studenckich i Doktoranckich Kół Naukowych. Konferencja jest wydarzeniem corocznym odbywającym się we wrześniu, dającym studentom szansę zaprezentowania zainteresowań naukowych i osiągnięć kół na forum środowisk różnych uczelni. Jest to doskonała okazja, aby wymienić poglądy, podzielić się doświadczeniami z przedstawicielami innych kół, a także nawiązać współpracę. Konferencja ma charakter interdyscyplinarny i odbywa się w równoległych sesjach, grupujących referaty o zbliżonej tematyce. Nauczyciele akademicy pomagają studentom merytorycznie, wspierają realizację prac badawczych, opracowywanie wyników i ich prezentację podczas konferencji, seminariów lub wspierają proces przygotowywania publikacji naukowych. Efektem wspólnie przeprowadzonych badań było opublikowanie kilkunastu prac, w tym: w czasopiśmie z listy JCR, artykułu popularno-naukowego, rozdziałów w monografiach konferencyjnych oraz licznych doniesień konferencyjnych (łącznie za okres 2019 – 2024 opublikowano 16 prac).

Wsparcie dla studentów we wchodzeniu na rynek pracy stanowi funkcjonujące w Uniwersytecie w Siedlcach Biuro Karier. W Biurze Karier student/absolwent może liczyć na pomoc w postaci przygotowania dokumentów aplikacyjnych, przygotowania do rozmowy kwalifikacyjnej (symulacja rozmowy z pracodawcą), rozmowę doradczą, testy kompetencji/predyspozycji, informowanie o dostępnych ofertach pracy, stażach, praktykach. Skorzystanie ze wsparcia w wyszukiwaniu ofert pracy wymaga rejestracji w serwisie Akademickich Biur Karier (serwis z ofertami pracy, stażu, praktyk, które udostępniają pracodawcy z całej Polski). W serwisie Biura Karier codziennie dostępnych jest kilkadziesiąt aktualnych ofert (<https://biurokarier.uws.edu.pl/menu-oferta-biura-karier/student>). Również bezpośrednio na Uczelnię/Wydział trafiają oferty pracy, które zamieszczane są na tablicach ogłoszeniowych i stronach internetowych. Ważną formą wsparcia dla studentów jest Ogólnopolski Tydzień Kariery (OTK). Ostatni, piętnasty OTK brzmiał „Talent i praca – to się opłaca” i odbył się od 16 do 22 października 2023. Studenci na terenie Uczelni mogą również uczestniczyć w corocznej Uniwersyteckiej Giełdzie Pracy, w trakcie której mieli możliwość spotkać się z potencjalnymi

pracodawcami i zapoznać z ich ofertą. W wejściu na rynek pracy wspierani są także studenci z niepełnosprawnością, udziela go Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami oraz Biuro Karier. Na stronie Biura Karier zostały zamieszczone informacje dotyczące możliwości uzyskania wsparcia dla osób z niepełnosprawnością dzięki uczestnictwie w projekcie „Nowa szansa na pracę”, współfinansowanym ze środków PFRON w ramach programu „Absolwent” realizowanym przez Stowarzyszenie Edukacja i Nauka. Projekt ma na celu podniesienie kompetencji oraz zatrudnienie uczestników. W rozwoju sportowym, artystycznym i kulturalnym wspierają studentów pracownicy zaangażowani w funkcjonowanie: Akademickiego Związku Sportowego (AZS), Centrum Sportu i Rekreacji, Ośrodka Jeździeckiego, Uczelnianego Ośrodka Kultury, Chóru Akademickiego UWS, Uczelnianego czasopisma studenckiego "Kurier Uniwersytecki" oraz Duszpasterstwa Akademickiego. Studenci mają bardzo bogatą ofertę aktywności sportowej, artystycznej i organizacyjnej. Klub Uczelniany AZS umożliwia realizację zainteresowań sportowych i reprezentowania Uczelni w zawodach sportowych. Od listopada 2021 roku do czerwca 2022 roku realizowano projekt pod nazwą "Uniwersytet Sportowy" w ramach programu Społeczna Odpowiedzialność Nauki, dofinansowany przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Celem projektu była promocja sportu i aktywizacja sportowa środowiska Uniwersytetu w Siedlcach (<https://us.uws.edu.pl/o-projekcie>). Rozwój różnych dziedzin życia studentów umożliwia Parlament studencki, którego zadaniem jest dbanie o dobro społeczności akademickiej. W porozumieniu z samorządem studenckim podejmowane są najważniejsze decyzje dotyczące m.in.: kwestii socjalno-bytowych, opiniowania projektów wewnętrznych aktów prawnych UWS dotyczących spraw studenckich. Studenci mają swoich przedstawicieli, którzy reprezentują ich w Senacie i gremiach uczelnianych tj. komisjach i zespołach. Parlament studencki jest organizatorem/współorganizatorem wielu imprez kulturalnych. Współpracuje z Uczelnianym Ośrodkiem Kultury, Kurierem Uniwersyteckim, kołami naukowymi, czy Radami Mieszkańców Domów Studenta. Ważnym ogniwem pracy Samorządu jest Komitet Organizacji Jackonaliów, który rokrocznie skupia najaktywniejszych studentów. W trakcie studiów studenci kierunku Rolnictwo włączani są również w działalność społeczną.

Istotnym elementem wsparcia w rozwoju aktywności organizacyjnej jest udział studentów we współorganizacji warsztatów, seminariów, konkursów, wyjazdów studyjnych, itp. Wraz z pracownikami Instytutu Rolnictwa i Ogrodnictwa oraz doktorantami w ramach akcji „Dni Otwarte”, „Festiwal Nauki i Sztuki”, „Piknik Naukowy Wydziału Nauk Rolniczych”, studenci współorganizują zajęcia dla zainteresowanych. Uniwersytet w Siedlcach stworzył struktury i procedury zapewniające pomoc naukową, dydaktyczną i materialną, co sprzyja rozwojowi naukowemu, zawodowemu i społecznemu studentów. Informacje o dostępnych formach wsparcia: stypendiach, trybie i zasadach przyznawania akademików, ubezpieczeniach i opiece zdrowotnej, pomocy dla studentów z niepełnosprawnościami itp. są zamieszczone na stronie internetowej Uczelni w zakładce Studenci (<https://www.uws.edu.pl/studenci>). Informacja o systemach wsparcia studentów w zakresie materialnym, działalności naukowej, praktyk studenckich, mobilności zagranicznej, aktywności sportowej, artystycznej, aktywizacji zawodowej, pomocy psychologicznej i innych odbywa się z wykorzystaniem internetowych kanałów komunikacyjnych oraz portali społecznościowych (zakładka dla studentów na stronie uczelni, wydziału, Facebook), jak również poprzez umieszczanie materiałów informacyjnych i ogłoszeń na tablicach informacyjnych w budynku Wydziału i przez bezpośredni kontakt z pracownikami dziekanatu, opiekunami roku, Dziekanem, kadrą dydaktyczną, samorządem studentów, starostami roku.

Informacje dotyczące systemu wsparcia, w tym pomocy materialnej, zamieszczane są również na stronie USOSWeb (<https://www.uws.edu.pl/studenci/stypendia/stypendia-dla-studentow>).

Informacje dotyczące możliwości zamieszkania w domach studenckich dostępne są na stronie internetowej uczelni pod adresem (<https://domystudenckie.uws.edu.pl>). O terminach składania wniosków studenci są powiadamiani oddzielnymi ogłoszeniami. Szczegóły dotyczące pomocy materialnej dla osób z niepełnosprawnościami można znaleźć na stronie CWN (<https://cwn.uph.edu.pl/materialne>). Na Wydziale organizowane są na początku każdego roku akademickiego spotkania ze studentami pierwszorocznymi, w trakcie których omawia się system wsparcia i zasady przyznawania pomocy materialnej. Na bieżąco, w zależności od potrzeb kluczowe tematy dotyczące wsparcia studentów (informacje na temat konferencji, kursów i różnego typu akcji)

przekazywane są studentom w trakcie spotkań z opiekunami roczników i Koła Naukowego. Opiekun ds. praktyk spotyka się ze studentami w celu przedstawienia zasad i sposobu ich realizacji oraz zaliczania. Istotną rolę w procesie kształcenia studentów odgrywają powoływani przez Dziekana opiekunowie roku. Zobligowani są oni do organizowania regularnych spotkań ze studentami, podczas których przekazują informacje dotyczące procedur i procesu dydaktycznego. Wspólnie z władzami Wydziału przeciwdziałają nieprawidłowościom w procesie kształcenia i dbają o właściwe relacje studentów z nauczycielami i pracownikami administracyjnymi Wydziału. Są oni również osobami pośredniczącymi w rozwiązywaniu sporów i sytuacji konfliktowych. Każdy student ma możliwość udać się na cotygodniowy dyżur Dziekana. W Uczelni funkcjonują również Rzecznicy Dyscyplinarni, którzy mogą uczestniczyć w wyjaśnianiu sytuacji spornych. Rozstrzygnięciem konkretnych spraw spornych zajmuje się Komisja Dyscyplinarna ds. Studentów oraz Odwoławcza Komisja Dyscyplinarna ds. Studentów powoływana przez Senat. Rozstrzygnięciem spraw dotyczących przewinień dyscyplinarnych nauczycieli akademickich zajmuje się, powoływana przez Senat Komisja Dyscyplinarna ds. Nauczycieli Akademickich, w składzie której znajdują się pracownicy Uczelni i studenci. W zakresie rozpatrywania wniosków i skarg studentów pomocna jest także ankieta zajęć dydaktycznych, wypełniana anonimowo i dobrowolnie w odniesieniu do każdego prowadzącego. Ankietyzację przeprowadza się drogą elektroniczną w systemie USOSweb. Jej formularz umożliwia nie tylko odpowiedź na pytania zamknięte w skali punktowej (1-5), ale także pozostawia miejsce na dodatkowy komentarz (pochwałę lub skargę). Wszyscy członkowie społeczności akademickiej, w tym studenci zobowiązani są do postępowania zgodnego z zapisami Regulaminu Studiów i Statutu UWS.

Wszyscy studenci Wydziału, w tym kierunku Rolnictwo mają zapewnioną kompleksową i profesjonalną obsługę administracyjną ze strony osób zatrudnionych w Dziekanacie. Dziekanat dostępny jest dla interesantów w wyznaczonych dniach i godzinach podanych do informacji publicznej. Bezpośrednią obsługą studentów kierunku Rolnictwo zajmuje się jeden pracownik Dziekanatu. Informacje dotyczące podstawowych danych kontaktowych dla studentów kierunku Rolnictwo dostępne są na internetowej stronie Wydziału (<https://wr.uws.edu.pl/studenci/dziekanat-wanz>). Do kontaktu mailowego dla studentów, a także interesariuszy zewnętrznych służą służbowe adresy mailowe pracowników dziekanatu oraz adres mailowy dziekanatu (wr@uws.edu.pl). Obsługa procesu dydaktycznego wspomagana jest systemami informatycznymi USOSweb i Archiwum Prac Dyplomowych (APD) (<https://www.uws.edu.pl/studenci/serwisy-uczelniane>). W systemie USOSweb zamieszczane są informacje dotyczące spraw bieżących, ogłoszenia, formularze ankiet studenckich, a przede wszystkim wyniki weryfikacji efektów uczenia się. Umożliwia on również wybór przedmiotów przez studentów. Wdrożona również została procedura elektronicznego składania wniosków o stypendia. System APD odgrywa ważną rolę w procesie dyplomowania. Dostęp do informacji o programach studiów i procedurach toku studiów realizowany jest poprzez zamieszczanie odpowiednich dokumentów na stronach internetowych Wydziału i Instytutu oraz na tradycyjnych tablicach informacyjnych.

W trosce o studentów, podejmowane są działania informacyjne i edukacyjne z zakresu bezpieczeństwa, przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy. W ramach programu studiów studenci odbywają obowiązkowe ogólne szkolenie z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy. Przystępując do realizacji praktyk zawodowych studenci są szkoleni w tym zakresie przez praktykodawcę. Rektor UWS ustanowił Pełnomocnika ds. przeciwdziałania mobbingowi, molestowaniu i dyskryminacji, którego zadaniem jest m.in. rozpatrywanie skarg dotyczących braku równego traktowania kobiet i mężczyzn oraz wszelkich innych form dyskryminacji, w szczególności ze względu na płeć, wiek, rasę, wyznanie, religię, niepełnosprawność czy orientację seksualną. Za fizyczne bezpieczeństwo studentów w trakcie zajęć, w sposób bezpośredni odpowiedzialni są prowadzący zajęcia. W przypadku zajęć laboratoryjnych prowadzący zobligowani są do zapoznania studentów z obowiązującymi zasadami BHP i nadzorowania ich przestrzegania. Pracownicy Instytutu Rolnictwa i Ogrodnictwa są przeszkoleni w zakresie udzielania pierwszej pomocy. Monitorowanie systemu wsparcia i motywowania studentów odbywa się na poziomie wydziałowym oraz ogólnouczelnianym. Realizację działań monitorują zgodnie z kompetencjami: Dziekan, Dyrektor Instytutu Rolnictwa i Ogrodnictwa, opiekunowie roczników, opiekunowie Kół Naukowych. Kadra wspierająca proces kształcenia (obsługa dziekanatu) podlega ocenie studentów w anonimowej ankiecie w systemie USOSweb. W sposób ciągły sprawdzany jest stan bazy

socjalnej dla studentów. W budynku przy ul. Prusa 14 uruchomiona została Strefa Studenta, w której między innymi zlokalizowany jest ogólnodostępny punkt gastronomiczny oraz strefa relaksu.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Udostępnienie zbiorczych wyników dotyczących ankiet ocen nauczycieli wykonywanych przez studentów	Zbiorcze wyniki ankiet oceny nauczycieli akademickich wypełnianych przez studentów są przedstawiane studentom przez opiekuna danego rocznika studiów oraz zamieszczone są na stronie internetowej.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 8:

.....

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach obejmuje wiele etapów realizowanych za pośrednictwem stron internetowych Uczelni, Wydziału i Instytutu, portali społecznościowych oraz bezpośredniego kontaktu ze studentami. Publiczny dostęp do informacji obejmuje między innymi:

- publikowanie programu studiów (opisu programu studiów wraz z sylabusami) w Biuletynie Informacji Publicznej Uniwersytetu w Siedlcach (<http://www.bip.uws.edu.pl/>; <https://archiwum.bip.uws.edu.pl/>);
- publikowanie elementów programu studiów (opisu efektów uczenia się, planów studiów i sylabusów) oraz rozkładów zajęć na stronie internetowej Instytutu Rolnictwa i Ogrodnictwa (<https://irio.uws.edu.pl/>);
- na stronie internetowej Uczelni w zakładce kandydaci (<https://www.uws.edu.pl/kandydaci>) publikowane są informacje dotyczące między innymi kierunków studiów, wymaganych dokumentów, aktów prawnych, akademików i informacje dla osób z niepełnosprawnościami, znajduje się tam także interaktywny przewodnik rekrutacyjny;
- na stronie internetowej Uczelni w zakładce studenci (<https://www.uws.edu.pl/studenci/niezbednik-studenta>), Wydziału (<https://wr.uws.edu.pl/>) i Instytutu (<https://irio.uws.edu.pl/>) publikowane są wewnętrzne akty prawne dotyczące jakości kształcenia, wymagania dotyczące prac dyplomowych i studenckich praktyk zawodowych, wzory wniosków studenckich i innych dokumentów, kontakty do opiekunów roku, regulamin studiów, informacje dotyczące organizacji roku akademickiego, terminów i godzin obsługi studentów w dziekanacie oraz dyżurach Dziekana, procedur ubiegania się o pomoc materialną i zdrowotną;
- w celu ułatwienia komunikacji każdy student ma swoje indywidualne konto w systemie USOSweb oraz konto mailowe z domeną uws.edu.pl;
- udostępnianie programów szczegółowych poszczególnych modułów/przedmiotów ujętych w programie studiów (sylabusów) w systemie USOSweb (<https://usosweb.uws.edu.pl/>);
- udostępnianie bieżących informacji dotyczących realizacji programu studiów na stronie Wydziału i Instytutu odpowiedzialnego za prowadzenie kierunku studiów oraz za

pośrednictwem portalu społecznościowego Facebook
 (https://www.facebook.com/WANZ.UPH.Siedlce;
 https://www.facebook.com/Instytut.Rolnictwa.Ogrodnictwa);

- prezentowanie na stronie internetowej Uniwersytetu oferty kształcenia oraz informacji dotyczących warunków i zasad postępowania rekrutacyjnego (www.uws.edu.pl/kandydaci);
- udostępnianie oferty kształcenia oraz informacji o programie studiów na stronie głównej Uniwersytetu (https://www.uws.edu.pl/), Wydziału Nauk Rolniczych (https://wr.uws.edu.pl/) oraz Instytutu Rolnictwa i Ogrodnictwa (https://irio.uws.edu.pl/);
- udostępnienie oferty kształcenia na portalu Facebook (https://www.facebook.com/WANZ.UPH.Siedlce);
- informacje dotyczące kierunków studiów oraz rekrutacji zawarte w Informatorze dla kandydatów na studia przekazywane są także podczas organizowanych na Uczelni i poza nią, spotkań i targów o charakterze promocyjnym takich jak Dni Otwarte, Festiwal Nauki, Pikniki Naukowe, Targi Edukacyjne; informatory z ofertą kształcenia przekazywane są także bezpośrednio do szkół ponadpodstawowych, szczególnie do szkół rolniczych, z którymi Uczelnia ma podpisane umowy o współpracy;
- oferta kształcenia, program studiów oraz warunki jego realizacji i sposób osiągania i weryfikacji efektów uczenia się prezentowane są również na spotkaniach z opiekunem roku; ponadto każdy nauczyciel akademicki ma obowiązek poinformować studentów o treściach programowych danego przedmiotu, polecanej literaturze i o sposobach weryfikacji osiągania przez studentów zakładanych efektów uczenia na pierwszych zajęciach z przedmiotu/modułu;
- najważniejsze informacje z życia Wydziału i Instytutu zamieszczane są na stronach internetowych tych jednostek, na stronie głównej Uczelni oraz w mediach społecznościowych.

Wszystkie informacje dostępne na stronie internetowej Wydziału i Instytutu są na bieżąco aktualizowane i pogrupowane w odpowiednich zakładkach, umożliwiającym sprawne wyszukiwanie. Weryfikacja publicznego dostępu do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach prowadzona jest w sposób ciągły. Przedstawiciele wszystkich grup interesariuszy, w tym studentów, mogą zgłaszać uwagi, zastrzeżenia i propozycje w zakresie dostępu do informacji u opiekunów roczników studenckich, w sekretariacie Instytutu Rolnictwa i Ogrodnictwa oraz kierownikowi Dziekanatu Wydziału Nauk Rolniczych.

W Uniwersytecie funkcjonuje również Uniwersytecki System Obsługi Studenta (USOS) a także Mobilny USOS UwS. Poprzez system studenci rejestrują się na wybrane zajęcia przewidziane programem studiów, mogą składać podania, załatwiać podstawowe sprawy w dziekanacie, kontaktować się z prowadzącymi zajęcia, sprawdzać oceny, wypełniać anonimowo ankiety oceniające prowadzących itp. Każdy student dysponuje własnym hasłem dostępu. Przepływ informacji uwzględnia przepisy dotyczące ochrony danych osobowych studentów i pracowników Uczelni.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	brak	

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 9:

.....

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Zgodnie z postanowieniami Statutu Uniwersytetu w Siedlcach (<http://www.bip.uph.edu.pl/12768,12769/12769/>):

- a) Dziekan Wydziału m.in.: kieruje działalnością dydaktyczną i organizacyjną prowadzoną przez jednostki organizacyjne Wydziału, koordynuje działania sprzyjające rozwojowi dziedziny nauki w ramach której, prowadzone jest kształcenie oraz badania naukowe na Wydziale, a także podejmuje decyzje dotyczące studentów i uczestników innych form kształcenia, zgodnie z postanowieniami obowiązujących regulaminów w tym zakresie.
- b) Dyrektor Instytutu m.in. odpowiada za przygotowanie i realizację programów studiów, a także powierza nauczycielom akademickim Instytutu obowiązki dydaktyczne;
- c) do podstawowych obowiązków pracowników dydaktycznych lub badawczo-dydaktycznych m.in. należy kształcenie i wychowywanie studentów. Realizacja poszczególnych zajęć/modułów na kierunku Rolnictwo odbywa się zgodnie z przygotowanymi Syllabusami.

Zgodnie z postanowieniami Regulaminu organizacyjnego Uniwersytetu (Zarządzenie Rektora Nr 77 z dnia 23 sierpnia 2024 r. w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego UwS <https://www.bip.uws.edu.pl/12768,31328/31328/art43277.html>) Rektor powołuje Prorektora ds. studiów, który jest prorektorem właściwym do spraw studenckich. Prorektor ds. studiów nadzoruje m.in.: organizację, funkcjonowanie i realizację kształcenia w Uniwersytecie we wszystkich jego formach, z wyjątkiem kształcenia w Szkole Doktorskiej; sprawy związane z prowadzonymi przez Uniwersytet studiami i innymi formami kształcenia, w tym także dotyczące uprawnień do ich prowadzenia; tworzenie planów i programów studiów, w tym opisów efektów uczenia się; działalność w zakresie tworzenia nowych kierunków studiów; organizację i przebieg rekrutacji na studia; realizację ustalonego wymiaru zajęć dydaktycznych przez nauczycieli akademickich; funkcjonowanie systemu zapewnienia jakości kształcenia, systemu świadczeń dla studentów, samorządu studentów, a także studenckiego ruchu kulturalnego i sportowego.

Według postanowień w/w regulaminu Wydział jest jednostką organizacyjną, której zadaniem jest m.in. kształcenie na kierunkach studiów przypisanych do dyscyplin naukowych należących do jednej dziedziny nauki oraz prowadzenie badań naukowych w ramach tych dyscyplin. Wydziałem kieruje Dziekan, który: kieruje działalnością dydaktyczną i organizacyjną prowadzoną przez jednostki organizacyjne wydziału; zapewnia prawidłową organizację toku studiów i procesu kształcenia, w tym wnioskuje o utworzenie kierunku studiów lub specjalności na kierunku studiów i o wprowadzenie zmian w programach studiów na istniejących kierunkach oraz prowadzi sprawy z tym związane — po wcześniejszym uzyskaniu opinii wydziałowej komisji ds. jakości kształcenia; podejmuje decyzje dotyczące studentów i uczestników innych form kształcenia, zgodnie z postanowieniami obowiązujących regulaminów w tym zakresie; sprawuje nadzór nad zgodnością programów studiów z obowiązującymi przepisami prawa, wypełnianiem obowiązków dydaktycznych przez pracowników prowadzących zajęcia dydaktyczne, organizacją studenckich praktyk zawodowych, organizacją egzaminów dyplomowych, prowadzeniem dokumentacji przebiegu studiów studentów kierunków przypisanych do wydziału; składa rektorowi roczne sprawozdania z działalności wydziału w zakresie prowadzonego kształcenia; powołuje i rozwiązuje stałe oraz doraźne komisje dziekańskie i zespoły. Przy realizacji zadań związanych z organizacją i koordynacją procesu kształcenia na Wydziale, Dziekan współpracuje z Prorektorem ds. studiów. Na Wydziale funkcjonuje Zespół ds. jakości kształcenia.

Jednostkami organizacyjnymi Wydziału są Instytuty, których zadaniem jest m.in. realizacja procesu dydaktycznego. Kierunek Rolnictwo prowadzony jest na Wydziale Nauk Rolniczych w Instytucie Rolnictwa i Ogrodnictwa. Instytutem kieruje Dyrektor, do zadań którego należy m.in.: kształtowanie polityki kadrowej Instytutu; sprawowanie nadzoru nad prowadzeniem działalności badawczej przez pracowników badawczych oraz badawczo-dydaktycznych instytutu oraz nad upowszechnianiem ich osiągnięć naukowych; odpowiedzialność za przygotowanie i realizację programów studiów, a także za ewaluację jakości kształcenia na kierunkach studiów prowadzonych przez Instytut, powierzanie nauczycielom akademickim Instytutu obowiązków dydaktycznych.

Zarządzenie Nr 16/2019 Rektora UPH z 14 marca 2019 r. w sprawie określenia zasad opracowywania programów studiów wyższych, studiów podyplomowych oraz innych form kształcenia (<http://www.bip.uph.edu.pl/12768,28195/28195/art26351.html>), reguluje szczegółowe zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów. Dotyczy to między innymi sposobu opracowywania programów studiów wyższych, studiów podyplomowych i innych form kształcenia, sposobu opracowywania niektórych elementów planu studiów, trybu uchwalania programu studiów oraz terminów dotyczących uchwalania programów studiów. Projektowaniem programu studiów na kierunku Rolnictwo I° i II°, studia stacjonarne i niestacjonarne, zajmuje się Zespół ds. programów studiów, w skład którego wchodzi m.in. koordynator akredytowanego kierunku studiów, członek Senackiej Komisji ds. jakości kształcenia, studenci oraz interesariusze zewnętrzni. Procedura zatwierdzania programu studiów przez Senat Uczelni uruchamiana jest na wniosek Dziekana, który po zasięgnięciu opinii Rady Dyscypliny Rolnictwo i Ogrodnictwo, wydziałowego Zespołu ds. jakości kształcenia oraz Samorządu Studentów, przekazuje projekt programu Prorektorowi ds. studiów. Prorektor ds. studiów przekazuje projekt programu do oceny przez Senacką Komisję ds. jakości kształcenia, a następnie kieruje do zatwierdzenia przez Senat Uczelni.

Wprowadzane zmiany w programach studiów obowiązują zawsze od nowego cyklu kształcenia.

W Uniwersytecie w Siedlcach funkcjonuje wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, który stanowi zespół dążeń i działań środowiska akademickiego do doskonalenia procesu dydaktycznego, z uwzględnieniem specyfiki uczelni i przyjętej strategii Uniwersytetu, którego celem jest umocnienie poczucia odpowiedzialności za jakość kształcenia wszystkich uczestników systemu, w szczególności interesariuszy wewnętrznych (kadry akademickiej, studentów, doktorantów oraz kadry administracyjnej i technicznej) oraz zewnętrznych – Uchwała Nr 133/2023 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach z dnia 24 maja 2023 roku w sprawie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia (https://bip.ires.pl/gfx/ap/files/Prawo/Uchwały_2023/US-133-23.pdf, <https://wr.uws.edu.pl/o-wydziale/sprawozdania>). W w/w Uchwale podano czynności i działania podejmowane w zakresie zapewnienia jakości kształcenia wszystkich etapów i aspektów procesu dydaktycznego, zakres monitorowania i weryfikacji osiągania zamierzonych efektów uczenia, zakres oceny jakości zajęć dydaktycznych, organy nadzorujące i monitorujące jakość kształcenia.

Na poziomie Instytutu istotną rolę w monitorowaniu i doskonaleniu jakości kształcenia pełnią zespoły i komisje powołane przez Dyrektora Instytutu (<https://iro.uws.edu.pl/o-instytucie/komisje-i-zespoły>).

W Instytucie Rolnictwa i Ogrodnictwa funkcjonuje Zespół ds. programów studiów; którego członków powołuje i odwołuje Dyrektor Instytutu, z tym, że w skład zespołu wchodzi koordynatorzy poszczególnych kierunków studiów związanych z dyscypliną przypisaną Instytutowi. Zakres zadań zespołu ds. programów studiów ustala Dyrektor Instytutu.

Ponadto w Instytucie Rolnictwa i Ogrodnictwa powołano (<https://iro.uws.edu.pl/o-instytucie/komisje-i-zespoły>):

- Komisję ds. oceny sylabusów oraz weryfikacji efektów uczenia się, prac zaliczeniowych, projektowych i egzaminacyjnych na kierunku Rolnictwo I i II stopnia;
- Zespół ds. opiniowania tytułów prac dyplomowych, który dokonuje oceny tematów prac dyplomowych proponowanych przez promotorów;
- Komisję ds. weryfikacji obronionych prac dyplomowych na kierunku Rolnictwo I i II stopnia, do zadań której należy zweryfikowanie zgodności obronionych prac z dyscypliną naukową, kierunkowymi efektami kształcenia oraz spełnienie wymogów formalnych.

Na Wydziale Nauk Rolniczych, w strukturze którego znajduje się Instytut Rolnictwa i Ogrodnictwa, funkcjonuje Zespół ds. jakości kształcenia, którego zakres zadań oraz skład osobowy (członków) powołuje i odwołuje Dziekan (<https://wr.uws.edu.pl/o-wydziale/zespoły-i-komisje-wydzialowe>). Zadaniem tego organu jest m.in. opiniowanie projektów programów nowych kierunków studiów oraz projektów zmian w programach kierunków studiów dotychczas prowadzonych na Wydziale. Na poziomie uczelni rolę tę pełni Senacka Komisja ds. jakości kształcenia (<https://www.uws.edu.pl/universytet/struktura-uczelni/komisje/komisje-senackie>).

Ponadto Zespół ds. jakości kształcenia, działający na Wydziale Nauk Rolniczych, po zakończeniu każdego roku akademickiego przygotowuje sprawozdanie z funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia oraz z analizy sylabusów (<https://wr.uws.edu.pl/o-wydziale/sprawozdania>), zgodnie z:

- Uchwałą Nr 133/2023 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach z dnia 24 maja 2023 roku w sprawie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia (https://bip.ires.pl/gfx/ap/files/Prawo/Uchwały_2023/US-133-23.pdf, <https://wr.uws.edu.pl/o-wydziale/sprawozdania>);
- Zarządzeniem Nr 76/2021 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego z dnia 28 maja 2021 roku w sprawie ustalenia zasad monitorowania i weryfikacji osiągania efektów uczenia się <https://bip.ires.pl/gfx/ap/files/Prawo/ZR2021/Z-076-21.pdf>, <https://wr.uws.edu.pl/o-wydziale/sprawozdania>);
- Zarządzeniem Nr 75/2021 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego z dnia 28 maja 2021 roku w sprawie sposobu przeprowadzania oraz dokumentowania hospitacji zajęć dydaktycznych (<https://bip.ires.pl/gfx/ap/files/Prawo/ZR2021/Z-075-21.pdf>, <https://wr.uws.edu.pl/o-wydziale/sprawozdania>).

Sprawozdanie jest przygotowywane na podstawie:

- 1) analizy raportów Dyrektorów Instytutów, którzy wcześniej dokonują analizy osiągniętych efektów uczenia się z zajęć/modułów zrealizowanych w zakończonym roku akademickim na poszczególnych kierunkach studiów (w tym na kierunku Rolnictwo I i II stopnia, studia stacjonarne i niestacjonarne) na podstawie raportów nauczyciela akademickiego – koordynatora zajęć/modułu kształcenia z weryfikacji i stopnia osiągnięcia przyjętych efektów uczenia się; raporty nauczyciela akademickiego przygotowuje koordynator zajęć/modułu kształcenia, a następnie składa w sekretariacie Instytutu Rolnictwa i Ogrodnictwa po zakończeniu semestru, w którym kończą się zajęcia z tego przedmiotu;
- 2) analizy raportów z podsumowania wyników oceny weryfikacji efektów uczenia się w odniesieniu do prac zaliczeniowych, projektowych i egzaminacyjnych opracowanych na podstawie protokołów z analizy i oceny weryfikacji efektów uczenia się w odniesieniu do prac zaliczeniowych, projektowych i egzaminacyjnych, przedłożonych przez Komisje ds. oceny sylabusów oraz weryfikacji efektów uczenia się, prac zaliczeniowych, projektowych i egzaminacyjnych na właściwych kierunkach studiów, w tym na kierunku Rolnictwo I° i II stopnia, studia stacjonarne i niestacjonarne; w/w raporty Komisja ds. oceny sylabusów oraz weryfikacji efektów uczenia się, prac zaliczeniowych, projektowych i egzaminacyjnych na ocenianym kierunku Rolnictwo I i II stopnia przygotowuje po zakończeniu realizacji danych zajęć/modułu (semestru);
- 3) analizy protokołów z posiedzenia Komisji ds. oceny sylabusów oraz weryfikacji efektów uczenia się, prac zaliczeniowych, projektowych i egzaminacyjnych na kierunku Rolnictwo I i II stopnia, z analizy sylabusów, w których dokonano oceny wybranych sylabusów przedmiotów realizowanych w nadchodzącym roku akademickim na ocenianym kierunku studiów, w/w Komisja dokonuje oceny wybranych (minimum 1/3) sylabusów zajęć/modułów przed rozpoczęciem każdego roku akademickiego, w którym będą one realizowane zgodnie z programem i planem studiów;
- 4) analizy wybranych informacji, ważnych w procesie kształcenia, przedłożonych m.in. przez Dyrektora Instytutu Rolnictwa i Ogrodnictwa, Dziekanat Wydziału Nauk Rolniczych oraz Dział Promocji i Komunikacji, dotyczących np.: planów i protokołów hospitacji zajęć dydaktycznych zaplanowanych i przeprowadzonych w semestrze zimowym i letnim w każdym roku akademickim, analizy programów studiów, oceny procesu dydaktycznego w świetle wyników ankiet wypełnianych przez studentów po zakończeniu realizacji danych zajęć/modułu kształcenia w określonym semestrze, rozwoju kadry i infrastruktury dydaktycznej, losów zawodowych absolwentów.

Pisemne sprawozdanie z funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia oraz z analizy sylabusów wydziałowy Zespół ds. jakości kształcenia przekazuje Dziekanowi Wydziału Nauk Rolniczych. Dziekan Wydziału Nauk Rolniczych przedkłada w/w sprawozdanie Prorektorowi ds. studiów. Ponadto jest opracowaniem, które może wskazywać na obszary wymagające działań korygujących.

Zarządzenie Rektora UPH Nr 76/2021 z dnia 28 maja 2021 r. w sprawie ustalenia zasad monitorowania i weryfikacji osiągania zamierzonych efektów uczenia się (<https://bip.ires.pl/gfx/ap/files/Prawo/ZR2021/Z-076-21.pdf>, <https://wr.uws.edu.pl/o-wydziale/sprawozdania>) określa zasady okresowej kontroli programów studiów. Na mocy zarządzenia koordynatorzy przedmiotów, po zakończeniu każdego semestru studiów, zobowiązani są do sporządzenia raportów, na podstawie których przeprowadzana jest weryfikacja efektów przyjętych dla każdego realizowanego modułu/przedmiotu ujętego w programie studiów. W raportach koordynatorzy potwierdzają osiągnięcie i weryfikację założonych efektów lub wskazują te, które nie zostały osiągnięte lub zostały osiągnięte z trudnością. W sytuacji stwierdzenia przypadku trudności w osiągnięciu zakładanych efektów uczenia się (powyżej 50% końcowych ocen niedostatecznych i dostatecznych uzyskanych w ramach zaliczenia modułu/przedmiotu) koordynator modułu/przedmiotu zobligowany jest do wskazania zmian w zakresie osiągania efektów uczenia się. Może to dotyczyć korekty metod dydaktycznych, treści programowych, udziału samodzielnej pracy studenta oraz sposobu weryfikacji osiągania efektów uczenia się.

Okresowy monitoring programów studiów na kierunku Rolnictwo I i II stopnia, studia stacjonarne i niestacjonarne, uwzględnia również informacje i opinie pochodzące od potencjalnych pracodawców i interesariuszy zewnętrznych. W Instytucie Rolnictwa i Ogrodnictwa została powołana Rada Interesariuszy, której działalność opiera się na współpracy pomiędzy sferą nauki i praktyki. Ten obszar szczegółowo ujęto w opisie Kryterium nr 6.

Monitoring zawodowych losów absolwentów systematycznie odbywa się za pośrednictwem Biura Karier, funkcjonującego w Dziale Promocji i Komunikacji UwS. Losy absolwentów monitorowane są do pięciu lat od zakończenia kształcenia.

W ramach działań zmierzających do poprawy jakości kształcenia, Zespół ds. programów studiów na kierunku Rolnictwo (studia stacjonarne i niestacjonarne I i II stopnia) okresowo dokonuje przeglądu programu studiów. Doskonalenie programów studiów może następować po uwzględnieniu opinii zarówno koordynatorów przedmiotów, opiekunów roczników studentów, studentów oraz interesariuszy zewnętrznych. W przypadku zmian w programach mogą być też uwzględniane sugestie i uwagi zamieszczone w ankietach studenckich (dostępnych w systemie USOSweb) w zakresie jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych.

Zarządzenie Nr 75/2021 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach z dnia 28 maja 2021 roku w sprawie sposobu przeprowadzania oraz dokumentowania hospitacji zajęć dydaktycznych (<https://bip.ires.pl/gfx/ap/files/Prawo/ZR2021/Z-075-21.pdf>, <https://wr.uws.edu.pl/o-wydziale/sprawozdania>). W myśl jego postanowień Dyrektor Instytutu przed rozpoczęciem zajęć dydaktycznych, w terminie do 30 września przed semestrem zimowym i 15 lutego przed semestrem letnim, danego roku akademickiego, sporządza projekt planu hospitacji zajęć dydaktycznych (według wzoru określonego w załączniku) z zajęć i modułów prowadzonych na kierunkach studiów, za które Instytut odpowiada. Na Wydziale Nauk Rolniczych hospitacje obejmują wszystkich nauczycieli akademickich, przeprowadzane są przez nauczycieli akademickich z tytułem naukowym profesora lub stopniem naukowym doktora habilitowanego; z przeprowadzonej hospitacji sporządza się protokół według wzoru stanowiącego załącznik do niniejszego zarządzenia, który przechowuje się w dziekanacie.

Po zakończeniu zajęć dydaktycznych, odpowiednio w semestrze zimowym oraz letnim, plany i protokoły z hospitacji zajęć przekazywane są wydziałowemu Zespołowi ds. jakości kształcenia, który sporządza sprawozdanie z przebiegu hospitacji. Sprawozdanie przekazywane jest Dziekanowi Wydziału.

Za organizację hospitacji zajęć dydaktycznych na wydziale oraz wykorzystanie wniosków wynikających z tych działań odpowiada Dziekan Wydziału.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Wprowadzenie rozwiązań związanych z monitorowaniem jakości procesu dyplomowania po jego zakończeniu, np. analizę zgodności tematyki prac z kierunkiem, adekwatności oceny w odniesieniu do jakości pracy, jakość pracy dyplomowej w odniesieniu do wymagań wynikających z procedur uczelnianych i wydziałowych, w tym potwierdzenie osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia.	Na Wydziale Nauk Rolniczych powołano Zespół ds. opiniowania tytułów prac dyplomowych, który dokonuje oceny tematów prac dyplomowych proponowanych przez promotorów, a także Komisję ds. weryfikacji obronionych prac dyplomowych, która weryfikuje zgodność obronionych prac z dyscypliną naukową, kierunkowymi efektami kształcenia oraz spełnienie wymogów formalnych.
2.	Zwiększenie działań usprawniających skuteczność monitorowania doboru kadry do prowadzenia poszczególnych zajęć.	Systematyczna ewaluacja dorobku pracowników pod kątem treści prowadzonych przedmiotów, Uwzględnienia uwag zawartych w protokołach z hospitacji zajęć.
3.	Poprawa działań informacyjnych związanych z systemem zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia poprzez udostępnienia stronie internetowej Wydziału rocznych raportów z działania WSZJK oraz wdrożonych na podstawie ich wyników działań naprawczych.	Roczne raporty z funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia na Wydziale Nauk Rolniczych oraz z analizy sylabusów są udostępniane na stronie internetowej Wydziału (https://wr.uws.edu.pl/o-wydziale/sprawozdania)

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 10:

.....

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	Mocne strony 1. Potencjał badawczo-dydaktyczny stanowi kompetentna, stale doskonaląca się kadra, o bogatym dorobku naukowym w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo oraz dużym doświadczeniu dydaktycznym, co gwarantuje wysoki poziom zajęć dydaktycznych oraz prawidłową realizację treści programowych przypisanych do konkretnego modułu / przedmiotu. 2. Programy kształcenia przygotowane zgodnie z wytycznymi KRK, misją i strategią Uniwersytetu, a także regulacji przyjętych na poziomie Uczelni. 3. Wystarczająca baza lokalowa do prowadzenia procesu dydaktycznego oraz stopniowa jej modernizacja uwzględniająca potrzeby pracowników i studentów w aspekcie sprawnego i efektywnego realizowania programu studiów, z uwzględnieniem studentów niepełnosprawnych. 4. Funkcjonująca, dobrze wyposażona Rolnicza Stacja Doświadczalna umożliwiająca prowadzenie zajęć terenowych i praktycznych. 5. Ugruntowana pozycja w skali regionu i kraju w zakresie edukacji rolniczej i badań naukowych oraz dobre relacje z interesariuszami zewnętrznymi oddziałujące na życie i rozwój miasta i regionu.	Słabe strony 1. Mała liczba kandydatów na kierunek Rolnictwo. 2. Niezadowalający stopień umiędzynarodowienia studiów, dotyczący zwłaszcza mobilności studentów i bogatej oferty dydaktycznej w języku obcym, brak studentów z zagranicy. 3. Baza dydaktyczna w zakresie kierunku Rolnictwo wymaga systematycznego udoskonalania i uzupełniania, co się wiąże z wysokimi nakładami finansowymi. 4. Ograniczone możliwości zatrudniania młodej kadry. 5. Niska skuteczność w pozyskiwaniu środków zewnętrznych z NCN i NCBiR oraz projektów międzynarodowych.

Czynniki zewnętrzne	Szanse	Zagrożenia
	1. Współpraca z przedsiębiorstwami, jednostkami samorządowymi, administracją państwową (potencjalnym rynkiem pracy) w zakresie dostosowywania programu studiów do potrzeb rynku pracy oraz możliwości odbywania przez studentów praktyk zawodowych. 2. Wzrost zapotrzebowania na rynku specjalistów z wyższym wykształceniem rolniczym. 3. Zwiększająca się aktywność pracowników Instytutu Rolnictwa i Ogrodnictwa w nawiązywaniu współpracy z podmiotami gospodarczymi, jednostkami samorządowymi i edukacyjnymi, zwłaszcza o profilu rolniczym. 4. Bliskość geograficzna z krajami Europy Wschodniej stanowi szansę na przyciągnięcie studentów zagranicznych.	1. Pogłębiający się niż demograficzny wpływający na zmniejszenie liczby kandydatów na studia oraz migracja najlepszych kandydatów poza region. 2. Zróżnicowany poziom przygotowania kandydatów na studia utrudnia osiągnięcie wymaganych w programie efektów uczenia się. 3. Obniżanie rangi kształcenia rolniczego w polskiej oświacie oraz brak motywacji absolwentów szkół średnich do dalszego kształcenia. 4. Duża liczba uczelni publicznych i niepublicznych w regionie w tym, mających w ofercie studiów kierunek Rolnictwo. 5. Niezadawalający poziom wynagrodzeń w szkolnictwie wyższym, zwłaszcza dla młodej kadry naukowo-dydaktycznej, nie motywuje do podejmowania pracy w uczelni.

(Pieczęć uczelni)

.....

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....

(podpis Rektora)

....., dnia

(miejsowość)

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku¹

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat*	Bieżący rok akademicki**	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I	13	15	-	-
	II	13	7	-	-
	III	14	-	-	-
	IV	5	-	-	-
II stopnia	I	11	8	-	-
	II	1 powt	-	-	-
jednolite studia magisterskie	I	-	-	-	-
	II	-	-	-	-
	III	-	-	-	-
	IV	-	-	-	-
	V	-	-	-	-
	VI	-	-	-	-
Razem:				-	-

¹ Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku *	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	2023	14	13	-	-
	2022	19	14	-	-
	2021	12	5	-	-
II stopnia	2023	10	8	-	-
	2022	10	7	-	-
	2021	15	11	-	-
jednolite studia magisterskie	2023	-	-	-	-
	2022	-	-	-	-
	2021	-	-	-	-
Razem:					

* - dane wg sprawozdań GUS S-10 (tabela 1 – dane sprzed 3 lat, tabela 2 – liczba absolwentów w w danym roku)

** - tabela 1 - bieżący rok akademicki - liczba studentów w semestrze letnim 2023/2024 według stanu na dzień 03.09.2024 r.

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)²

Studia I stopnia

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	7 semestrów 210 punktów ECTS
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ³	2286 – studia stacjonarne 1418 – studia niestacjonarne
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	106 ECTS - studia stacjonarne 65 ECTS - studia niestacjonarne
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	115 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	6 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	81 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	10 ECTS
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki) ⁴	10 tygodni/ 400 godzin
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60 godzin
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./nie dotyczy
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./nie dotyczy

² Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

³ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

⁴ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

Studia II stopnia

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	3 semestry 90 punktów ECTS
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁵	846 – studia stacjonarne 575 – studia niestacjonarne
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	106 ECTS - studia stacjonarne 65 ECTS - studia niestacjonarne
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	58 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	6 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	33 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	-
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki) ⁶	-
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	-
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./nie dotyczy
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./nie dotyczy

⁵ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

⁶ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów⁷

Studia I stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Agrometeorologia	Wykład ćw. lab. + teren.	65/41	5
Melioracje rolne	Wykład ćw. lab. + teren.	49/34	5
Agroekologia	Wykład ćw. lab. + teren.	64/40	6
Technika rolnicza	Wykład ćw. lab. + teren.	65/40	6
Gleboznawstwo	Wykład ćw. lab. + teren.	64/40	6
Łąkarstwo	Wykład ćw. lab. + teren.	65/43	5
Chemia rolna	Wykład ćw. lab. + teren.	64/41	5
Ogólna uprawa roli i roślin	Wykład ćw. lab. + teren.	79/46	5
Warzywnictwo	Wykład ćw. lab. + teren.	49/37	4
Ekonomika i organizacja rolnictwa	Wykład ćw. audyt.	45/24	4
Szczegółowa uprawa roślin	Wykład ćw. lab. + teren.	95/53	5
Ochrona roślin	Wykład ćw. lab. + teren.	94/53	5
Rynek agrobiznesu	Wykład ćw. audyt.	45/28	4
Agroturystyka	Wykład ćw. audyt.	45/28	4
Organizacja i zarządzanie w agrobiznesie	Wykład ćw. audyt.	60/36	5
Fundusze strukturalne	Wykład ćw. audyt.	45/28	4
Gospodarka wodno-ściekowa w rolnictwie	Wykład ćw. audyt.	45/28	4
Środki wspomagające uprawę roślin	Wykład ćw. audyt.	45/28	4
Rolnictwo ekologiczne	Wykład ćw. audyt.	60/36	5
Rolnicze surowce energetyczne	Wykład ćw. audyt.	45/28	4
Przechowywanie surowców rolniczych	Wykład ćw. audyt.	45/28	4

⁷ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Ochrona zasobów przyrodniczych	Wykład ćw. audyt.	60/36	5
Przyrodniczy recykling odpadów	Wykład ćw. audyt.	45/28	4
Zrównoważone gospodarowanie materią organiczną	Wykład ćw. audyt.	45/28	4
Razem:		1383/852	108

Studia II stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Postęp biologiczny	Wykład ćw. audyt.	45/30	4
Doświadczalnictwo rolnicze	Wykład ćw. lab. + teren.	51/26	5
Gospodarka nawozowa	Wykład ćw. audyt.	30/23	3
Odmianoznawstwo roślin rolniczych	Wykład ćw. audyt.	30/23	3
Integrowane metody ochrony roślin	Wykład ćw. audyt.	30/23	3
Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich	Wykład ćw. audyt.	30/23	3
Taksacja i ubezpieczenia w rolnictwie	Wykład ćw. audyt.	30/20	3
Polityka gospodarcza UE	Wykład ćw. audyt.	30/20	3
Agroconsulting	Wykład ćw. audyt.	30/20	3
Prognozowanie w rolnictwie	Wykład ćw. lab.	30/20	2
Zarządzanie strategiczne	Wykład ćw. audyt.	30/20	3
Gospodarka ziemią	Wykład ćw. audyt.	30/20	3
Optymalizacja produkcji roślinnej	Wykład ćw. lab.	30/20	3
Przetwórstwo surowców roślinnych	Wykład ćw. audyt.	30/20	3
Ekonomiczne aspekty gospodarki łąkowej	Wykład ćw. audyt.	30/20	3
Ochrona roślin w gospodarstwach ekologicznych	Wykład ćw. audyt.	30/20	2
Determinanty rozwoju odnawialnych źródeł energii	Wykład ćw. audyt.	30/20	3
Polityka klimatyczna	Wykład ćw. audyt.	30/20	3

Ocena oddziaływań na środowisko	Wykład ćw. audyt.	30/20	3
Razem:		606/408	58

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich/ Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela⁸

Studia I stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS	Stopień/tytuł, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia ⁹
Technologia informacyjna	Wykład ćw. lab.	30/18	3	dr Agnieszka Skulimowska Dr inż. Milena Truba
Grafika inżynierska	Wykład ćw. lab.	45/16	3	dr inż. Milena Truba
Statystyka matematyczna	Wykład ćw. lab.	45/32	4	prof. dr hab. Antoni Bombik/dr hab. inż. Katarzyna Rymuza
Chemia	Wykład ćw. lab.	45/32	4	dr Dawid Jaremko
Biochemia	Wykład ćw. lab.	30/16	3	dr Paweł Czerniewicz, dr hab. Sylwia Goławska, dr hab. Iwona Łukasik, dr hab. Cezary Sempruch, dr hab. Iwona Sprawka, dr Hubert Sytykiewicz
Agrometeorologia	Wykład ćw. lab. + teren.	65/41	5	dr hab. inż. Elżbieta Radzka
Melioracje rolne	Wykład ćw. lab. + teren.	49/34	5	dr hab. inż. Elżbieta Radzka, dr inż. Emilia Rządewska
Technika rolnicza	Wykład ćw. lab. + teren.	65/40	6	dr inż. Krzysztof Kapela
Gleboznawstwo	Wykład ćw. lab. + teren.	64/40	6	dr hab. inż. Marcin Becher, dr hab. inż. Krzysztof Pakuła
Chemia rolna	Wykład ćw. lab. + teren.	64/41	5	prof. dr hab. inż. Barbara Symanowicz, dr hab. inż. Andrzej Wysokiński
Ogólna uprawa roli i roślin	Wykład ćw. lab. + teren.	79/46	5	prof. dr hab. Krystyna Zarzecka, dr inż. Emilia Rządewska
Żywność zwierząt i paszoznawstwo	Wykład ćw. lab.	30/20	3	dr hab. inż. Anna Milczarek, dr hab. inż. Alina Janocha

⁸ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie, w przypadku, gdy absolwenci ocenianego kierunku uzyskują tytuł zawodowy inżyniera/magistra inżyniera lub w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

⁹ Podanie nazwiska osoby prowadzącej nie dotyczy kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna oraz kierunku pedagogika specjalna przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego.

Ekonomika i organizacja rolnictwa	Wykład ćw. audyt.	45/24	4	dr inż. Marek Niewęglowski, prof. dr hab. Krystyna Zarzecka; dr hab. inż. Agnieszka Ginter
Szczegółowa upraw roślin	Wykład ćw. lab. + teren	95/53	5	prof. dr hab. Krystyna Zarzecka, prof. dr hab. Anna Płaza, prof. dr hab. Marek Gugąła, dr inż. Emilia Rządewska
Ochrona roślin	Wykład ćw. lab. + teren	94/53	5	prof. dr hab. Cezary Tkaczuk
Chów zwierząt	Wykład ćw. lab.	45/32	3	dr hab. inż. Krzysztof Młynek, dr hab. inż. Krzysztof Górski, dr hab. inż. Roman Niedziółka, dr hab. inż. Andrzej Zybert, prof. dr hab. Dorota Banaszewska, dr inż. Agata Danielewicz dr inż. Ewa Salamończyk, dr inż. Krystian Tarczyński
Rynek agrobiznesu	Wykład ćw. audyt.	45/28	4	dr inż. Marek Niewęglowski
Informatyka w agrobiznesie	Wykład ćw. lab.	45/28	4	dr inż. Milena Truba
Eksploatacja maszyn	Wykład ćw. audyt.	45/28	4	dr inż. Krzysztof Kapela
Gospodarka wodno-ściekowa w rolnictwie	Wykład ćw. audyt.	45/28	4	dr hab. inż. Elżbieta Radzka
Podstawy rolnictwa precyzyjnego	Wykład ćw. audyt.	45/28	4	prof. dr hab. Marek Gugąła, dr inż. Marek Niewęglowski
Przechowalnictwo surowców roślinnych	Wykład ćw. audyt.	45/28	4	prof. dr hab. Anna Płaza, prof. dr hab. Wanda Wadas
Analityka środowiskowa	Wykład ćw. lab.	45/28	4	dr hab. inż. Andrzej Wysokiński
Przyrodniczy recykling odpadów	Wykład ćw. audyt.	45/28	4	dr hab. inż. Elżbieta Malinowska, dr hab. inż. Beata Wiśniewska-Kadżajan
Energetyka wodna wiatrowa i słoneczna	Wykład ćw. audyt.	45/28	4	dr hab. inż. Elżbieta Radzka
Razem:		1295/852	105	

Studia II stopnia

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS	Stopień/tytuł, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego

				lub innej osoby prowadzącej zajęcia¹⁰
Agrofizyka	Wykład ćw. lab.	30/30	3	dr hab. inż. Andrzej Wysokiński
Analiza instrumentalna	Wykład ćw. lab.	45/40	4	prof. dr hab. Barbara Symanowicz, dr hab. inż. Marcin Becher, dr hab. inż. Krzysztof Pakuła, dr hab. inż. Andrzej Wysokiński, dr Dawid Jaremko
Postęp biologiczny	Wykład ćw. audyt.	45/30	4	prof. dr hab. Wanda Wadas, dr inż. Anna Majchrowska-Safaryan
Telematyka	Wykład ćw. audyt.	30/23	2	dr inż. Krzysztof Kapela
Gospodarka nawozowa	Wykład ćw. audyt.	30/23	3	dr hab. inż. Andrzej Wysokiński
Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich	Wykład ćw. audyt.	30/23	3	dr hab. inż. Elżbieta Malinowska, dr hab. inż. Beata Wiśniewska-Kadżajan, dr hab. inż. Teresa Skrajna, dr inż. Maria Ługowska
Integrowane metody ochrony roślin	Wykład ćw. audyt.	30/23	3	prof. dr hab. Cezary Tkaczuk, Dr inż. Anna Majchrowska-Safaryan
Prognozowanie w rolnictwie	Wykład ćw. lab.	30/20	2	dr hab. inż. Katarzyna Rymuza
Optymalizacja produkcji roślinnej	Wykład ćw. lab.	30/20	3	dr hab. inż. Katarzyna Rymuza
Przetwórstwo surowców roślinnych	Wykład ćw. audyt.	30/20	3	prof. dr hab. Anna Płaza, prof. dr hab. Wanda Wadas
Ochrona roślin w gospodarstwach ekologicznych	Wykład ćw. audyt.	30/20	2	prof. dr hab. Cezary Tkaczuk, dr inż. Anna Majchrowska-Safaryan
Geochemia i geotermia	Wykład ćw. audyt.	30/20	3	prof. dr hab. Barbara Symanowicz, dr hab. inż. Marcin

¹⁰ Podanie nazwiska osoby prowadzącej nie dotyczy kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna oraz kierunku pedagogika specjalna przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego.

				Becher, dr hab. inż. Krzysztof Pakuła, dr Dawid Jaremko
Determinanty rozwoju odnawialnych źródeł energii	Wykład ćw. audyt.	30/20	3	dr hab. inż. Elżbieta Radzka
Analiza i modelowanie procesów środowiskowych	Wykład ćw. lab.	30/20	3	dr hab. inż. Katarzyna Rymuza
Ocena oddziaływań na środowisko	Wykład ćw. audyt.	30/20	3	dr hab. inż. Andrzej Wysokiński
Razem:		480/352	44	

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych¹¹

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Studia I stopnia Język obcy 1	Ćwiczenia audytoryjne	drugi	stacjonarne	w zależności od wyboru lektoratu (angielski/rosyjski/niemiecki)	przedmiot obowiązkowy dla danego roku
Studia I stopnia Język obcy 2	Ćwiczenia audytoryjne	trzeci	stacjonarne	w zależności od wyboru lektoratu (angielski/rosyjski/niemiecki)	przedmiot obowiązkowy dla danego roku
Studia I stopnia Ekonomia	Wykład Ćwiczenia audytoryjne	pierwszy	stacjonarne	język polski/język angielski	przedmiot w języku angielskim nie został wybrany
Studia I stopnia Gleboznawstwo	Wykład Ćwiczenia laboratoryjne	trzeci	stacjonarne	język polski/język angielski	przedmiot w języku angielskim nie został wybrany
Studia I stopnia Łąkarstwo	Wykład Ćwiczenia laboratoryjne	czwarty	stacjonarne	język polski/język angielski	przedmiot w języku angielskim nie został wybrany
Studia I stopnia	Wykład	piąty	stacjonarne	język polski/język angielski	przedmiot w języku angielskim nie

¹¹ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

Ekonomika i organizacja rolnictwa	Ćwiczenia audytoryjne				został wybrany
Studia I stopnia Ochrona roślin	Wykład Ćwiczenia laboratoryjne	szósty	stacjonarne	język polski/język angielski	przedmiot w języku angielskim nie został wybrany
Studia II stopnia Język obcy w agronomii (angielski, niemiecki, rosyjski)	Ćwiczenia audytoryjne	drugi	stacjonarne	w zależności od wyboru języka (angielski/ niemiecki /rosyjski)	przedmiot obowiązkowy dla danego roku

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

Cz. I. Dokumenty, które należy dołączyć do raportu samooceny (wyłącznie w formie elektronicznej)

1. Program studiów dla kierunku studiów, profilu i poziomu opisany zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. poz. 1668 z późn. zm.) oraz § 3-4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.).
2. Obsadę zajęć na kierunku, poziomie i profilu w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.
3. Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, obowiązujący w semestrze roku akademickiego, w którym przeprowadzana jest ocena, dla każdego z poziomów studiów.
4. Charakterystykę nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć wykazane w tabeli 4, tabeli 5 (jeśli dotyczy ocenianego kierunku) oraz opiekunów prac dyplomowych (jeśli dotyczy ocenianego kierunku), a w przypadku kierunku lekarskiego także nauczycieli akademickich oraz inne osoby prowadzące zajęcia z zakresu nauk klinicznych, sporządzoną wg następującego wzoru:
5. Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na ocenianym kierunku, a także informacja o bibliotece i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych.
6. Wykaz tematów prac dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na poziomy oraz formy studiów; wykaz można przygotować według przykładowego wzoru:

**Uniwersytet
w Siedlcach**